

Västerbotten

Årsredovisning 2005

Länsstyrelsen
Västerbotten

Umeå 2006-02-13

dnr: 111-715-2006

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

Årsredovisning för verksamhetsåret 2005

Länsstyrelsen i Västerbottens län fastställer bifogad årsredovisning för verksamhetsåret 2005.

I handläggningen av detta ärende har även Länsrådet Göran Theolin och Controller Lena Adolfsson deltagit.

Länsstyrelsens styrelse har fattat beslut i detta ärende.

Lorentz Andersson

Roland Svedberg

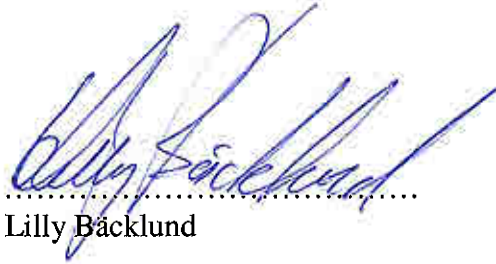
Länsstyrelsen i Västerbottens län
Styrelseunderskrifter för årsredovisningen 2005

Lorentz Andersson (Ordf)

Inge Andersson

Lilly Bäcklund

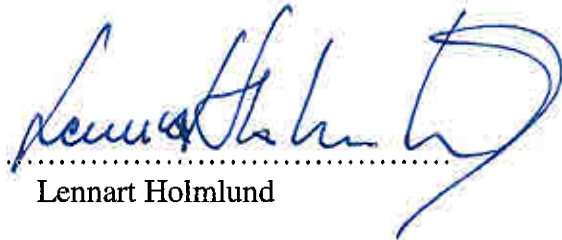
Harriett Classon

Lennart Degerliden

Lennart Gustavsson

Lennart Holmlund

Gunilla Lundgren

Matts Lundgren

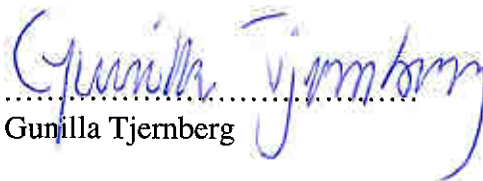
Marianne Löfstedt

Tomas Mörtsell

Ingegerd Saarinen

Gunilla Tjernberg

Innehåll

Sammanfattning av verksamhetsåret 2005	2
Övergripande redovisning av verksamhetskostnader 2005	5
VO Kunskapsuppbyggnad, samordnings- och sektorsövergripande arbete	8
Verksamhetsgren Utåtriktat sektorsövergripande arbete	8
Verksamhetsgren Regional utveckling	19
Verksamhetsgren Miljömålsarbete	32
VO Tillsyn och vägledning	42
Verksamhetsgren Social tillsyn	46
Verksamhetsgren Miljötillsyn	52
Verksamhetsgren Djur- och Livsmedelstillsyn	56
Verksamhetsgren Övrig Tillsyn	58
VO Ärendehandläggning	59
Verksamhetsgren Trafikärenden	68
Verksamhetsgren EU-stöd	70
Verksamhetsgren Övrig ärendehandläggning	74
Övrig rapportering	76
Uppdrag som skall redovisas i årsredovisningen 2005	94
Sammanställning över väsentliga uppgifter	103
Finansiell redovisning	104

Mål: Länen skall utvecklas på ett sådant sätt att de nationella målen får genomslag samtidigt som hänsyn tas till olika regionala förhållanden och förutsättningar.

Sammanfattning av verksamhetsåret 2005

Som tidigare har Länsstyrelsens verksamhet även det här året varit både omfattande och djupgående. Några aktiviteter vill jag särskilt lyfta fram.

Arbetet för integration har fått större tyngd i vårt län genom att vi under senhösten bildade ett Partnerskap för mångfald. De nya svenskarna svarar för tre fjärdedelar av befolkningstillväxten i länet och det är därför mycket tillfredsställande att vi tillsammans med andra samhällsorgan kan diskutera och komma fram till hur vi bäst tar tillvara möjligheterna som detta innebär.

Utbildningar i jämställdhet, både av vår egen personal och externt, har höjt medvetandet och mognaden ännu ett steg inom våra verksamhetsområden. Särskilt spännande blir det att följa hur jämställdhet kan omsättas i den fysiska planeringen, t ex av vägar och transporter. Länsstyrelsen har medfinansierat en rad jämställdhetsprojekt under årens lopp och min bedömning är att begreppet jämställdhet nu är väl förankrat, både inom myndigheten och i samhället. Under många år har vi varit pådrivande i arbetet med mäns våld mot kvinnor, med landstinget och kommunerna som viktiga parter. Konkreta följder av samarbetet är bland annat det Samverkanscenter mot våld som bildats under landstingets ledning, och Umeå kommuns Barnahus som ska öppna under året.

Miljömålsarbetet är nu, tillsammans med jämställdhet och integration, infogade i Länsstyrelsens prioriteringsbeslut för hur länsanslaget ska användas. En långsiktigt hållbar utveckling av länet i alla dessa avseenden, är grunden för vårt arbete.

För Stiftelsen Naturvård vid Nedre Umeälven accepterade Länsstyrelsens styrelse i oktober uppdraget att förvalta Banverkets fond om 22,8 miljoner kronor. Pengarna är avsatta till de kompensationsåtgärder som Banverket, enligt regeringens beslut, ska utföra i samband med att man bygger Botniabanan genom Natura 2000-området vid Umeälvens nedre delta.

Det regionala utvecklingsprogrammet, RUP, bygger också på samverkan. I början av året reviderade vi det regionala tillväxtprogrammet, RTP, främst när det gäller att ta fram mätbara mål för de olika insatsområdena. Senare gjorde vi omfattande analyser som underlag för arbetet med RUP. Engagemanget från näringsliv, fackföreningar, kommuner, landsting, universitet och högskolor i detta arbete är påtagligt. Programmet som processas fram blir det strategidokument som länets aktörer enas om att utgå ifrån under kommande tioårsperiod. Det gäller exempelvis sysselsättning, befolkning, entreprenörskap och nyföretagande, folkhälsa, jämställdhet, miljö och offentliga finanser.

Vår krishanteringsorganisation har stärkts under året. Med utbildning för olika funktioner och med en regional kärnenergiövning, Klemens 05, har formerna för samarbete med andra möjliga aktörer utvecklats och krisberedskapen i länet ökat.

EU-programmen som Västerbottens län är delaktigt i har haft fortsatt framgång. De strategiska satsningar vi gjort inom branscher med stark tillväxtpotential har gett mycket bra resultat. Tydligast är detta inom områden som samverkar med andra. Ett gott exempel är testverksamheten som inte vore lika lyckosam utan satsningarna på transport- och IT-infrastruktur. En annan bidragande faktor till framgång är mixen mellan de olika insatserna, t ex forskning vid universiteten, deltagande företag och utbildningar.

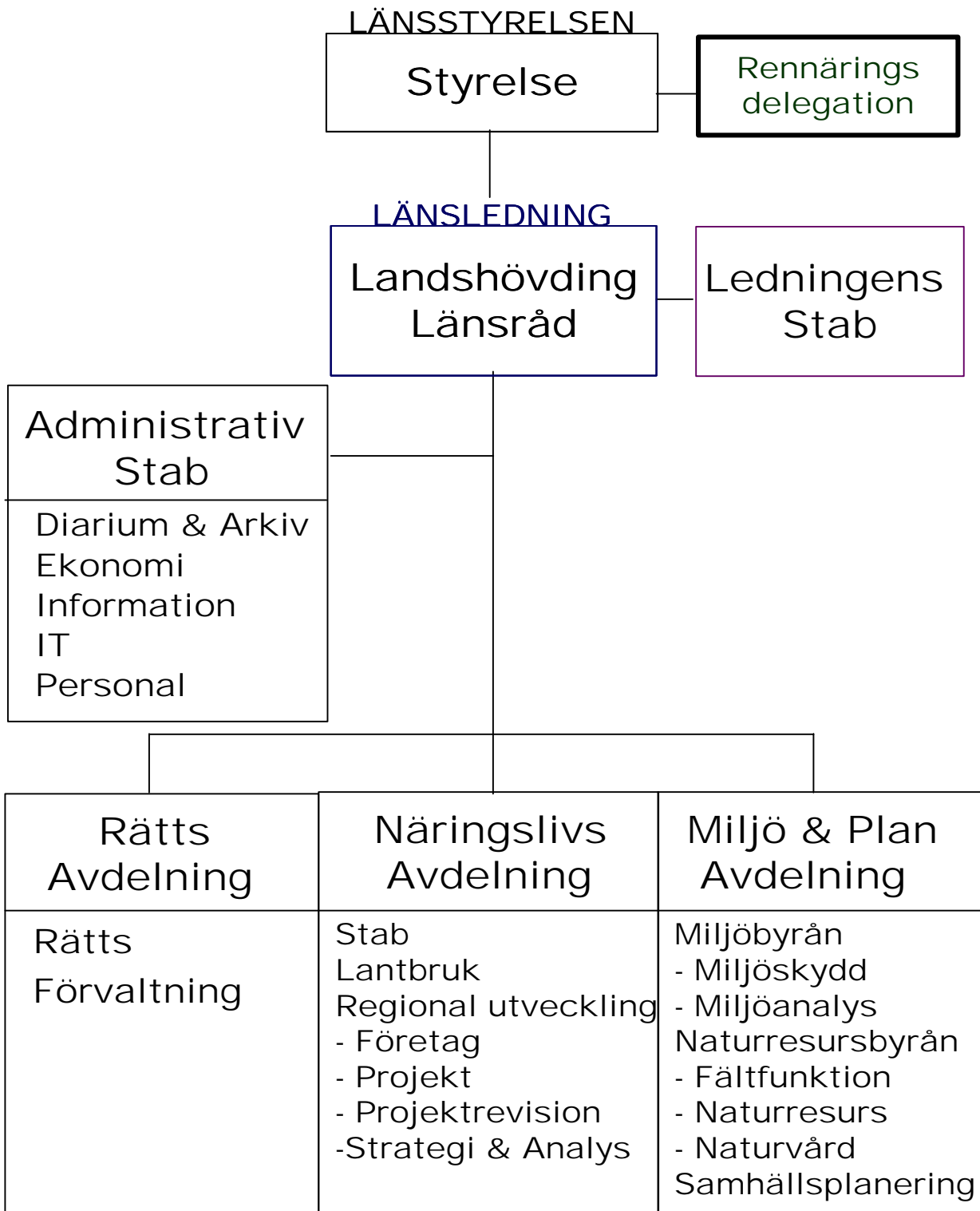
Tyngdpunkten i det internationella arbetet har legat på Barentssamarbetet. Under de två år vi haft ordförandeskapet i Barents regionala råd och i Barents regionkommitté är det näringslivsfrågorna som prioriterats, särskilt samverkan inom skogs-, trä- och gruvindustrin. Vi har också ansträngt oss för att öka effektiviteten i samarbetet och fördela arbetsbördan mer jämnt mellan regionerna. I november överlämnade vi ordförandeskapet till ryska Karelska republiken.

Länsstyrelsens webbplats har utvecklats mycket under året. Verksamhetsområden har fått egna ingångssidor och portaler, vi strävar hela tiden efter att förbättra struktur och funktionalitet. Försöket att via ett webbformulär hämta in synpunkter på planerna för länets Natura 2000-områden föll väl ut. Att servicen blivit bättre och tillgängligheten ökat avläser vi i antalet besökare. Under 2005 hade webbplatsen ca 800 000 unika besökare, vilket är en fördubbling jämfört med året innan.

Avslutningsvis vill jag rikta ett Tack till Länsstyrelsens kompetenta personal och engagerade styrelse. Det är genom allas vår gemensamma insats som vi nu kan se tillbaka på ett väl genomfört arbetsår.

Lorentz Andersson

Organisation

Övergripande redovisning av verksamhetskostnader 2005

Tabell A - Verksamhetskostnader 2005

Tabellen ska innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen, oavsett finansiering. Objekt-koder som ingår i respektive verksamhetsgren framgår av tabellmallar för de olika verksamhetsgrenarna. Kostnader som definitions-mässigt är myndighetsövergripande ska redovisas som sådana, även om kostnaderna finansieras med externa medel (s.k. OH-pålägg).

Verksamhetsområden och verksamhetsgrenar samt myndighetsövergripande verksamhet	Kostnader exkl OH		Kostnader inkl OH	
	Tkr	%	Tkr	%
VO Kunskapsuppbyggnad, samordnings- och sektor-sövergripande arbete	85 669	48,3%	108 705	61,3%
VG Utåtriktat sektorsövergripande arbete	27 807	15,7%	36 796	20,7%
VG Regional utveckling	22 962	12,9%	27 666	15,6%
VG Miljömålsarbete	34 900	19,7%	44 243	24,9%
VO Tillsyn och vägledning	18 290	10,3%	23 925	13,5%
VG Social tillsyn	2 387	1,3%	3 277	1,8%
VG Miljötillsyn	13 159	7,4%	16 806	9,5%
VG Djur- och livsmedelstillsyn	704	0,4%	1 021	0,6%
VG Övrig tillsyn	2 040	1,1%	2 821	1,6%
VO Ärendehandläggning	32 733	18,5%	44 718	25,2%
VG Trafikärenden	3 483	2,0%	4 768	2,7%
VG EG/EU-stöd	20 745	11,7%	28 083	15,8%
VG Övrig ärendehandläggning	8 505	4,8%	11 867	6,7%
SUMMA PRODUKTION	136 692	77,1%	177 348	100,0%
Myndighetsövergripande verksamhet (10) samt Ad-ministration och intern service (11)	40 656	22,9%		
SUMMA VERKSAMHETSKOSTNADER EXKL RESURSSAMVERKAN	177 348	100	177 348	100
Resurssamverkan ¹⁾	0		0	0
Totalsumma verksamhetens kostnader enl resultat-räkningen ²⁾	177 348		177 348	100
<i>Myndighetsövergripande verksamhet, uppdelat på: ³⁾</i>				
Nivå 1 (113-115)	22 369	22,2%		
Nivå 2 (110-112, 116-119)	7 327	7,3%		
Nivå 3 (100-109)	10 960	10,9%		
Personalkostnad, produktion (kkl 4, verksamhetskod 2-8)	100 575			

¹ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. & intern service (11).

² Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämma med verksamhetskostnaderna enligt resultaträkningen

³ Summan på nivå 1-3 ska överensstämma med totalsumman Myndighetsövergripande verksamhet. Den procentuella fördelningen ska visa resp. nivåns andel av personalkostnaderna vg 2-8 (kkl 4).

Tabell B - Verksamhetskostnader 2003-2005
Myndighetsövergripande verksamhet särredovisad

Kostnader per VO och VG	2005	2004	2003
VO Kunskapsuppbyggnad, samordnings- och sektorsövergripande arbete	85 669	84 582	81 958
VG Utåtriktat sektorsövergripande arbete	27 807	26 391	25 770
VG Regional utveckling	22 962	22 671	23 121
VG Miljömålsarbete	34 900	35 520	33 067
VO Tillsyn och vägledning	18 290	19 880	19 575
VG Social tillsyn	2 387	2 811	2 198
VG Miljötillsyn	13 159	14 884	14 748
VG Djur- och livsmedelstillsyn	704	287	652
VG Övrig tillsyn	2 040	1 898	1 977
VO Ärendehandläggning	32 733	29 846	28 884
VG Trafikärenden	3 483	3 517	3 351
VG EG/EU-stöd	20 745	18 486	18 252
VG Övrig ärendehandläggning	8 505	7 843	7 281
Resurssamverkan¹	0	0	0
Myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	40 656	40 722	41 468
Totala kostnader (inkl. OH)²	177 348	175 030	171 885

¹ Den del av kostnader för resurssamverkan som ska belasta länsstyrelsen ska fördelas på resp. verksamhetsgren.

² Totalsumma verksamhetskostnader ska överensstämma med verksamhetskostnaderna enligt resultaträkningen.

Årsarbetskrafter ^{Not1} per sakområde m.m.	2005	2004	2003
Myndighetsövergripande verksamhet (10)	10,2	34,7	35,4
Administration och intern service (11)	24,1	Not 2	Not 2
Övrig förvaltning (20+21)	5,3	5,3	4,6
Kommunikationer (24+25+34)	11,8	12,9	13,3
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	1,5	0,5	1,3
Regional utvecklingspolitik och konkurrens (30)	49,8	46,3	40,7
Arbetsmarknad (36)	-	-	-
Hållbar samhällsplanering och boende (40+41)	6,4	5,9	5,6
Kulturmiljö (43)	4,5	5,0	4,7
Krishantering, skydd mot olyckor och civilt försvar (45)	4,6	3,7	2,4
Naturvård och miljöskydd (5)	74,6	62,4	62,9
Lantbruk (60)	18,1	16,2	18,2
Rennäring (61)	10,0	10,0	8,7
Fiske (62)	3,2	3,4	3,2
Skogsbruk (64)	-	-	-
Social omvårdnad (70)	5,6	5,8	4,7
Jämställdhet (80)	3,5	4,5	5,9
Integration (85)	1,2	0,8	0,1
Summa	234,4	217,4	211,7

¹ Uppgifterna avser all anställd personal vid länsstyrelsen, oavsett finansiering och anställningsform.

Se vidare FÅB (2000:605), ESV:s allmänna råd till 2 kap. 4 §. ² Tabellen har ändrats för 2005 av länsstyrelserna och redovisningen för 2003 och 2004 är summan av (10+11)

Kommentar till tabellen årsarbetskrafter per sakområde

Länsstyrelsen har ökat antalet årsarbetskrafter med 7,8 %, 17 årsarbetskrafter, mellan åren 2004 och 2005. Sakområdet naturvård och miljöskydd har ökat med ca 12 årsarbetskrafter. Det beror på ökad medelstildelning samt större andel uppdrag. Därefter i ordningen är ökningen inom sakområdet regional utvecklingspolitik och konkurrens som har ökat med 3,5 årsarbetskrafter. Naturvård och miljöskydd är Länsstyrelsens största sakområde med 31,8% av antalet årsarbetskrafter.

VO Kunskapsuppbyggnad, samordnings- och sektorsövergripande arbete

Mål: Ett långsiktigt hållbart förverkligande av den nationella politiken genom samordning och hänsynstagande till olika sakintressen.

Verksamhetsgren Utåtriktat sektorsövergripande arbete**TABELL 1.1 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2005 FÖR VERKSAMHETSGREN GENERELLT SEKTORSÖVERGRIPANDE ARBETE = UTÅTRIKTAT SEKTORSÖVERGRIPANDE ARBETE**

Tabellen ska innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen ska redovisas endast för 2005.

Verksamhetskostnader för VG Generellt sektorsövergripande arbete = Utåtriktat sektorsövergripande arbete	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter₁
Totala kostnader VG Generellt sektorsövergripande arbete = Utåtriktat sektorsövergripande arbete (exkl. OH)	27 807	38,39
<i>varav</i> Övrig förvaltning (200, 201)	459	0,65
<i>varav</i> Trafik (240, 250)	373	0,64
<i>varav</i> Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor. (280, 289)	378	0,45
<i>varav</i> Regional utvecklingspolitik och konkurrens (300)	2 354	3,17
<i>varav</i> Infrastruktur (34)	1 874	3,03
<i>varav</i> Hållbar samhällsplanering och boende (400-402)	1 998	3,49
<i>varav</i> Kulturmiljö (430)	762	1,21
<i>varav</i> Krishantering, skydd mot olyckor och civilt (45)	3 581	4,56
<i>varav</i> Naturvård och miljöskydd (500)	7 679	11,2
<i>varav</i> Lantbruk (600)	1 231	2,04
<i>varav</i> Rennäring (610)	799	1,05
<i>varav</i> Fiske (620)	221	0,39
<i>varav</i> Social omvårdnad (700)	1 113	1,77
<i>varav</i> Jämställdhet (80)	3 979	3,53
<i>varav</i> Integration (85)	1 006	1,21
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	8 989	6,57
Totala kostnader VG Generellt sektorsövergripande arbete = Utåtriktat sektorsövergripande arbete (inkl. OH)	36 796	44,96

1 Uppgifterna avser all anställd personal vid länsstyrelsen, oavsett finansiering och anställningsform. Se vidare ESV:s allmänna råd till 2 kap. 4 § förordningen(2000:605) om budgetunderlag och årsredovisning. En årsarbetskraft motsvarar 220 arbetsdagar per år.

Kommentar till tabell 1.1

De totala kostnaderna för verksamhetsgrenen Utåtriktat sektorsövergripande arbete exkl OH har ökat med 1 416 tkr, 26 391 tkr år 2004 till 27 807 tkr 2005. Antalet årsarbetskrafter inom verksamhetsgrenen har ökat med 1,57 jämfört med år 2004. Verksamheten Integration har ökat med 553 tkr mellan åren, det är en medveten prioritering.

TABELL 1.1.2 – FÖR SAKOMRÅDE JÄMSTÄLLDHET

Kostnader/intäkter för sakområde Jämställdhet	2005	2004	2003
Verksamhetskostnader inkl. OH¹ (tkr)	4 889	5 700	6 177
varav ramanslag 32:1 netto (tkr)	917	639	1 007
varav övrig finansiering (tkr)	3 972	5 061	5 170
Andel av länsstyrelsens totala verksamhetskostnader (%)	2,8	3,2	3,6
Verksamhetsintäkter	167	178	327

¹ Med OH avses Myndighetsövergripande verksamhet (10+11)

Kommentar

Verksamhetskostnaderna har minskat med 811 tkr jämfört med år 2004. Bakgrunden till de minskade kostnaderna är att Länsstyrelsen avslutat ett projekt i början av året inom sakområdet.

Mål 1: Länsstyrelserna skall stärka det sektorsövergripande arbetet och samordningen av de olika sakområdena för att uppnå effektiva lösningar och bidra till en hållbar regional utveckling.

- *Länsstyrelsens framgångsfaktorer som bidragit till att stärka det sektorsövergripande arbetet och bedömning av varför det varit framgångsrikt*

Kulturmiljö

De faktorer som bidragit till att stärka det sektorsövergripande arbetet inom sakområdet kulturmiljö är att vi inom projekten ”Markernas Mångfald” och ”Byggnadsvård Västerbotten” placerat tjänster på lantbruksfunktionen och projektledaren på kulturmiljö. Den kommunala naturvårds-satsningen, där många projekt med kulturmiljöanknytning ingår, har inneburit omfattande kontakter och internremissförfarande mellan kulturmiljö och naturresursfunktionen. Dessa båda funktioner har samarbetat med frågor som handikappanpassning i naturreservat och förnyad skötselplan för naturreservatet Svansedele dammängar. Uppdraget att återställa vattendrag har genererat en stor mängd gemensamma ärenden för naturvård, fiske och kulturmiljö. Resultatet presenteras i rapporten ”Historisk översikt och kulturhistoriska värdekriterier för flottningslämningar i Västerbottens län”, producerad av kulturmiljö till nytta för alla samverkande sakområden.

Naturvård och miljöskydd

Miljömålsarbetet har under året bedrivits i fyra tvärssektoriella strategigrupper. Vår strävan att integrera de regionala miljömålen i länets tillväxtavtal har involverat övriga sakområden i Länsstyrelsens organisation. Miljömålsarbetet är därför ett bra exempel på uppdrag som leder till ökad sektorssamverkan.

Under hösten avslutades ett arbete med att ta fram en regional strategi för arbetet med skogsskydd. Länsstyrelsen och Skogsvårdsstyrelsen samarbetade med detta, medan representanter för flera organisationer och näringslivet deltog i en referensgrupp. Att ta fram en strategi där arbetet med skydd görs tydligt för många berörda är i sig en viktig framgång för sektorsövergripande arbete. I våras avslutades ett regeringsuppdrag med att ta fram Regionala Miljö- och Hushållningsprogram för fjällen (RMHP). Det genomfördes i samarbete med andra fjällän. Programmet är en studie över hur sektorsövergripande frågor ska hanteras för att vi ska nå en hållbar utveckling i fjällområdet.

Integration

Framgångsfaktorer under 2005 har främst varit ansatserna för integrationsarbetet, som tagit sig uttryck i bred regional samverkan. I länet finns en regional samverkansgrupp som under året byggts ut ytterligare och numera består av ett 15-tal aktörer. För att ytterligare stärka det regionala samarbetet har även inrättats ett *Partnerskap för mångfald*. Det hade sitt första möte den 30 november. Då undertecknades en ny regional överenskommelse, RÖK 2006. Under året har vi även genomfört en inspirationskonferens. RÖK 2006 har både externt och internt fokus. Dess interna fokus utgörs främst av Länsstyrelsens åtaganden i handlingsprogrammet för 2006 och förankringen av åtagandena i Länsstyrelsens ledningsråd.

Sakområdet Integration är knutet till näringslivsavdelningen. Det ger goda möjligheter att implementera integrationspolitiken i det regionala utvecklingsarbetet. Länsledningens tydliga stöd för det integrationspolitiska arbetet har stor betydelse och är ensamt en viktig framgångsfaktor.

- *Svårigheter och hinder för att arbeta sektorsövergripande på ett effektivt sätt*

Naturvård och miljöskydd

Miljösektorn har en mycket tydlig anvisning att arbeta med hållbar utveckling i dess vidare innebörd medan sektorn ”regional utveckling” mera inriktas mot hållbar ekonomisk utveckling.

En annan svårighet är att många sakområden upplever en brist på resurser och därför måste prioritera arbete inom sitt ”kärnområde”.

Integration

Brist på regionala, beskrivande data för integrationspolitiken är generellt ett besvärligt utvecklingshinder och försvårar det sektorsövergripande arbetet.

Sakområdet Integration är förhållandevis nytt. Det tar tid att bygga upp nödvändiga nätverk, arenor etc. för att kunna arbeta sektorsövergripande på ett effektivt sätt.

Samma svårigheter som integrationspolitikens genomförande möter ute i samhället finns också – om än på ett annat sätt – inom och mellan myndigheter. Strukturella hinder finns hos individer och grupper av individer. Svårigheterna förstärks av sektoriseringen inom den statliga organisationen.

- *Behov av kunskapsstöd eller annat stöd för att vidareutveckla integrationsperspektivet i länsstyrelsernas verksamhet*

Länsstyrelsernas samordnande roll i det regionala integrationsarbetet behöver förtydligas. Länsstyrelserna bör bl. a. ges i uppdrag att regionalisera de nationella integrationsmålen.

Det metod- och medelstöd som Integrationsverket gett till de regionala överenskommelserna (RÖK) har varit mycket förtjänstfullt. Det är viktigt att Integrationsverket kan fortsätta ge denna typ av utvecklingsstöd till andra delar av det regionala utvecklings- och uppbyggnadsarbetet. Det gäller exempelvis framtagandet av regionala beskrivande data. I maj 2005 gav SCB ut *Tillsammans – integration i svenska samhället*, beskrivande data om integration på nationell nivå. Motsvarande behövs också på regional nivå för att vi ska kunna följa integrationsarbetet på ett bra sätt.

Ett nätverk mellan länsstyrelserna inom området Integration är under uppbyggnad. Det kommer att bli mycket värdefullt för erfarenhetsutbyte, vidareförmedling av goda exempel, gemensamt utvecklingsarbete etc. Nätverksuppbyggnaden kan påskyndas genom god support från regering och berörda centrala verk.

Mål 2: Verksamheten skall bedrivas så att samhällets grundläggande behov av verksamhetsledning, samordning, samverkan och information på regional nivå säkerställs vid svåra påfrestningar på samhället i fred.

- *Inom ramen för uppgiften som områdesansvarig myndighet ska länsstyrelsen redovisa en bedömning av sin förmåga vid svåra påfrestningar på samhället i fred. Väsentliga avvikelser från den inriktning som regeringen redovisar i budgetpropositionen för 2005 (prop. 2004/05:1 utg.omr.6) ska redovisas.*

Länsstyrelsen har utifrån sitt uppdrag som regionalt områdesansvarig myndighet inom verksamhetsområdet Svåra påfrestningar, upparbetat en grundläggande lednings- och handlingsberedskap, inklusive förmåga att under en kris hålla sig underrättad om händelseutveckling och förmedla lägesinformation till berörda parter.

Vi vidareutvecklar denna förmåga kontinuerligt bland annat genom övningar, utbildning av personal inom Länsstyrelsens krishanteringsorganisation och genom samverkan och nätverksbyggande med andra myndigheter, organisationer och länets kommuner.

Under året har vi genomfört övningen Klemens 05 och i samband med den haft utbildningar i stabsarbete och krisinformation för personal som ingår i Länsstyrelsens krishanteringsorganisation. (se även under mål 5)

Utifrån detta bedömer vi att Länsstyrelsen har en godtagbar förmåga i händelse av svår påfrestning på samhället i fred. Några väsentliga avvikelser från regeringens inriktning finns inte. Under året har vi också dokumenterat och strukturerat såväl gamla som nya nätverk och kontakter med andra verksamheter.

I prop 2004/05:1 utgiftsområde 6 punkt 4.6.1.6 står att läsa: ”Flera länsstyrelser har inrättat regionala krishanteringsråd där de samhällsviktiga aktörerna på regional och till viss del lokal nivå ingår.”

- *Länsstyrelsen ska också redovisa de förhållanden och gränssättande faktorer i myndighetens verksamhet och inom myndighetens ansvarsområde som allvarligt utgör en begränsning av samhällets förmåga vid svåra påfrestningar på samhället i fred.*

I Västerbotten har vi sedan tidigare ett Räddningstjänstråd som träffas två gånger per år. I detta råd ingår polis, SOS räddningstjänst, landsting, m fl. En framtida utökning av rådet kan komma att diskuteras, då andra aktörer kan behövas för att rådet ska fungera som ett krishanteringsråd och Länsstyrelsen fylla uppgiften som områdesansvarig myndighet.

Vi har också fört en dialog med länets samtliga kommuner. Deras engagemang i krishanteringsarbetet varierar och vi bedömer det som lågt prioriterat i flera kommuner.

Ett regionalt samverkansarbete med andra ledande aktörer i samhället, bland annat inom infrastrukturområdet har inletts under året och det kommer att vidareutvecklas. Vi upplever dock att det är svårt att få näringslivet att delta i det regionala samverkansarbetet.

Mål 3: Länsstyrelsen skall bidra till ökad jämställdhet i länet. Särskilt fokus skall under året läggas på Regional utveckling, Landsbygdsutveckling, Social tillsyn, Kommunikationer och Hållbar samhällsplanering och boende. Samverkan skall ske med strategiska statliga myndigheter och andra viktiga aktörer i länet.

- *Hur arbetet med jämställdhetsintegreringen har bidragit till en utveckling av verksamheten inom ovanstående områden, särskilt med avseende på effekter för det utåtriktade arbetet.*

Social tillsyn

Verksamhetstillsynen av kommunernas socialtjänst innebär tillsyn av specifika verksamheter inom en eller flera kommuner eller en kommuns hela socialtjänst. Frågeställningar som ingår är om socialtjänsten arbetar för att nå de jämställdhetspolitiska målen, och om de insatser som ges utformas efter kvinnors och mäns olika behov och intressen. Vi frågar även efter hur könsrelaterad personalsammansättningen och rekryteringen är.

Personalen vid Länsstyrelsens funktion för social tillsyn har deltagit i en heldagsutbildning med jämställdhetsdirektören i ämnet jämställdhetsintegrering. En representant för social tillsyn har deltagit i Socialstyrelsens nationella konferens för bemötande av HBT-grupper inom socialtjänsten. I samverkan med Socialstyrelsen anordnade vi en endagskonferens för länets socialtjänst, rörande socialstyrelsens meddelandeblad och rapport om jämställdhet i socialtjänsten. Vi har också anordnat en konferens för social tillsyn vid länsstyrelserna i de fyra nordliga länen, där genusperspektiv inom svensk socialpolitik var ett tema.

Social tillsyn har avsatt tid för en medarbetare att genomföra högskolestudier på 5 poäng, där jämställdhetsanalys ingått som ett huvudmoment.

Vårt arbete med sk hedsrelaterat våld under året har t ex inneburit att vi i samverkan med politikområdet jämställdhet stöttat länets stora kommuner Umeå och Skellefteå. Vi har också medverkat i den utbildning Storumans kvinnojour hade för Storumans kommun och samhälle.

Hållbar samhällsplanering

Sakområdet har deltagit i en resa till Skottland, arrangerad av Genusforum, för utbyte av erfarenheter från lokal planering. Till stor del beroende på den rådande arbetsituationen har våra insatser koncentrerats till ett samrådsförfarande i den fysiska planeringen. Frågeställningar med jämställdhetsperspektiv har till viss del behandlats vid kommunbesök, men då i mer övergripande sammanhang.

Arbetet med jämställdhet inom hållbar samhällsplanering är sammansatt och komplicerat. Det är en av många samverkande faktorer som ska balanseras mot andra intresseområden för en hållbar utveckling av samhällsbyggandet. Arbetet är långsiktigt, förändringar i attityder och planeringsmognad kräver uthållighet för att nå ett jämställt resultat.

Kommunikationer

Sakområdet kommunikationer har fokuserat på hur det transportpolitiska målet om jämställdhet ska omsättas i praktiken. Vi har gjort en studieresa till Skottland med deltagare från sakområdena kommunikationer, jämställdhet, plan och Vägverket. Planeringsmetoder med jämställdhetsperspektiv var i fokus. Vi har samarbetat med jämställdhetsprojektet Genusforum, bland annat i planering och genomförande av deras slutseminarium.

I den påbörjade planeringsprocessen för väg 363 är jämställdhet ett av två fokusområden. Sakområdena kommunikationer och jämställdhet samverkar i Vägverkets referensgrupp.

Vi deltar också med en representant i en referensgrupp för ett forskningsprojekt vid Umeå universitet. Det handlar om regionförstoring, kollektivtrafik och genusperspektiv.

Regional utveckling

Det regionala tillväxtprogrammet är det viktigaste styrdokumentet inom verksamhetsgrenen. Det innebär att länsanslaget prioriteras till finansiering av insatser som sker inom ramen för tillväxtprogrammet.

Vi deltar aktivt både när det gäller att utarbeta och att genomföra det regionala tillväxtprogrammet och har ambitionen att integrera jämställdhetsperspektivet i detta. Länsstyrelsens jämställdhetsdirektör arbetar konsultativt i verksamheten, bland annat i samråd kring enskilda ärenden, i strategiarbete och i utbildningssammanhang. Tillgången till den kompetens inom sakområdet som finns i huset är mycket uppskattad.

För att säkerställa att jämställdhetsperspektivet vidareutvecklas i det fortsatta tillväxtarbetet har vi främst initierat kompetensutvecklande insatser mot partnerskapet. För att öka kunskapen har vi under året sammanställt en rapport över länsutvecklingen som bland annat visar på de stora könsmissiga skillnader som råder när det gäller frågor direkt kopplade till arbetslivet, till exempel arbetsökande, ohälsa och företagande. Denna fråga debatterades på Stora Partnerskapet, den årligt återkommande mötesplatsen för det utvecklingsarbete som bedrivs i länet. Syftet är att inspirera partnerskapet att i högre utsträckning beakta könsperspektivet i tillväxtarbetet.

Landsbygdsutveckling

Under året har vi genomfört en jämställdhetsutbildning för de medarbetare som i första hand arbetar med landsbygdsutveckling.

Resultatbedömning

Vid fördelning av statsbidrag till kommunala projekt inom missbruksvården uppmärksammas projekt med ett könsmaktsperspektiv. Ett kriterium för att få bidrag kan vara om projektet rör kvinnor som riskerar att utsättas för våld i olika situationer. Inom tillsynen av IFO-verksamheten har i en kommun genomförts en särskild studie av situationen för kvinnor utsatta för våld i nära relationer. Resultaten av tillsynen visar ofta att biståndsinsatserna planeras efter individuella behov, mindre ofta efter strukturella, könsrelaterade behov.

Effekterna av arbetet är främst att social tillsyns egen personal fått ett ökat jämställdhetsmedvetande. De tillägnade akademiska meriterna i gruppen har medfört ett fruktbart problematiserande kring jämställdhets- och könsmaktsfrågorna.

Under en tioårsperiod har Länsstyrelsen varit en central och pådrivande part i arbetet med mäns våld mot kvinnor i länet. Konferenser har anordnats, projekt Kvinnofrid (2001-2004) och Samverkansgrupp Kvinnofrid (1996 -2004). År 2004 – 2005 övergick arbetet i en ny fas med Landstinget som huvudansvarig för samverkan med regionala aktörer¹. avseende en fördjupad förstudie till ett Kompetens- och Behandlingscenter. Sammantaget har detta arbete resulterat i ett Samverkanscenter mot våld vars verksamhet främst kommer att ledas av Landstinget i Västerbotten från 2006.

¹ Brottsförmyndigheten, Försäkringskassan i Västerbottens län, Kommunförbundet Västerbotten, Kriminalvårdsmyndigheten, Kvinnojouren i Umeå, Länsarbetsnämnden i Västerbotten, Migrationsverket, Polismyndigheten i Västerbotten, Socialtjänsten i Umeå, Umeå universitet, Västerbottens läns landsting, Åklagarkammaren

Genom samverkan med Länsstyrelsens jämställdhetsdirektör har medvetenheten om jämställdhetsfrågor inom sakområdet Hållbar samhällsplanering och boende vuxit fram. Jämställdhetsaspekter liksom barnperspektiv och integrationsfrågor uppmärksammas i samråden med kommuner och trafikverk i den fysiska planeringen.

Inom sakområdet hållbar samhällsplanering är genvägen från kommunerna litet på Länsstyrelsens synpunkter om jämställdhet. Oftast prioriteras marknadsmässiga och ekonomiska ställningstaganden. Det är särskilt tydligt i frågor som gäller handelns utveckling med lågprisbutiker i externa lägen och att centrala lägen bedöms mer attraktiva för vissa bostadsområden än bra miljö och sociala faktorer.

Genom att ställa krav på att potentiella projektägare, enskilda företagare och kommuner ska beakta jämställdhetsfrågor får de förhoppningsvis ökad kunskap om jämställdhet. För att de ska kunna få finansiering av en insats i det regionala utvecklingsarbetet krävs att både kvinnors och mäns olika livsvillkor beaktas. I tillväxtprogrammets samtliga insatsområden och inom varje åtgärd, finns ett generellt urvalskriterium som anger att vi ska prioritera projekt som motsvarar de horisontella målens förväntningar. I varje enskild ansökan om finansiering från Länsstyrelsens regionalpolitiska anslag, ska projektets ”kompassriktning” mot de nationella jämställdhetsmålen noggrant beskrivas för att sedan bedömas av Länsstyrelsens handläggare. Generellt kan sägas att vi är rätt duktiga på att belysa jämställdhetsaspekter, däremot krävs det mer erfarenhet och aktivt arbete för att vi ska bli ännu bättre på att analysera och faktiskt beakta och förbättra kvinnors och mäns villkor i förhållande till de jämställdhetspolitiska målen.

I prioriteringsbeslut för länsanslagets (33:1) användning anges att medlen ska användas så att hållbar regional utveckling uppnås, med fokus på jämställdhet, miljö och integration. Under 2005 har jämställdhetsmålen inarbetats i Länsstyrelsens prioriteringsbeslut för hur länsanslaget används. De finns också med i vår ansökningsblankett för projektstöd och mall för projektbeskrivning som ska lämnas enligt regionala tillväxtprogrammet.

Exempel på jämställdhetsinsatser är bidrag till följande projekt:

- Duvemåla, 1 514 000 kronor, (mål 1)
- Ung teknik, 225 000 kronor, (mål 1)
- På lika villkor i Sapmi, 178 000 kronor, (regionala projektmedel)
- Genusforum, 1 213 182 kronor, (regionala projektmedel)
- Kvinnligt företagshotell, 200 000 kronor, (regionala projektmedel)
- Museum Anna Nordlander, 152 286 kronor, (regionala projektmedel)
- Framtida bondesamverkan, 109 243 kronor, (regionala projektmedel).

Jämställdhetsmålet är inarbetat i verksamheten med företagsstöd och vi tar regelbundet fram könsuppdelad statistik. Under perioden januari – augusti 2005 har 171 företag beviljats stöd om totalt 50 Mkr. Ca 18 procent av företagen hade en kvinna i ledningen.

Av totalt 300 nya arbetstillfällen har 39 procent avsett kvinnor. För att kunna beakta jämställdhetsmålet och de övriga horisontella målen på ett ännu bättre sätt, pågår för närvarande en översyn av ansökningsblanketter, anvisningar och checklistor för beredning.

Vår övertygelse är att mer kunskap bidrar till ökad jämställdhet. De kunskapshöjande insatserna syftar till att göra människor medvetna om betydelsen av kvinnors och mäns lika rätt att påverka samhällsutvecklingen. Vi måste fortsätta vårt arbete att hitta de mest lämpliga metoderna som gör att vi kan avläsa resultat.

Den utbildning vi genomfört inom sakområdet regional utveckling har ytterligare utvecklat funktionens metoder för jämställdhetsintegrering i arbetet med kompetensutveckling för landsbygdsföretagare. Vår inriktning är att göra utbildningarna mer attraktiva för kvinnor genom att anpassa utbudet och upplägget. Genom kompetensutveckling ska kvinnornas roll i företagen stärkas. Vi har diskuterat jämställdhetsperspektivet med övriga utbildningsaktörer ett antal år. Det har lett till att även dessa förhåller sig aktiva till frågan om jämställdhet vid planering av utbildningar.

- *Vilka insatser som gjorts av länsstyrelsen för att övergripande stödja viktiga aktörer i länet när det gäller jämställdhetsintegrering, samt resultatet av dessa insatser.*

Insatser

Länsstyrelsen leder sedan 1996 Länsdelegationen i jämställdhet. Ledamöterna är ansvariga ledare och representanter för offentlig sektor, privat näringsliv samt fackliga organisationer. Länsdelegationens syfte är att driva och legitimera jämställdhetsarbetet i Västerbottens län. Under året bjöd vi in till överläggningar för ett utökat samarbete med främst statliga aktörer i länet. Syftet var bland annat att dela erfarenheter av att arbeta med jämställdhetsintegrering.

Länsstyrelsens projektet Genusforum har under fem år haft en central roll i länet. Projektet som avslutades vid årsskiftet har varit ett kunskapscentrum med stöd och resurser till förfogande för aktörer i Västerbotten. Kunskapscentret har kunnat erbjuda utbildningar, statistik, metoder, handledning m m. Under detta år har utbildningar genomförts i Vännäs, Malå och Sorsele kommuner. De har genomförts av ett genusperspektiv och målet har varit att frågan ska integreras i kommunernas ordinarie verksamhet. Även Västerbottens länsmuseum har genomfört en utbildningsinsats för all personal i syfte att bättre kunna nå ut med jämställdhet.

Resultat

Under 2005 har Länsdelegationens aktiva roll i länet inte varit lika framträdande som tidigare år. Delegationens kunskaper om vad jämställdhet är har mognat. Deras arbete med jämställdhetsfrågor inom respektive organisation har förstärkts. Exempel är Västerbottens läns landstings arbete med Samarbetscenter mot våld samt Kommunförbundets satsning på jämställdhet i förskolorna i projektet Jämför.

Foldern "Vi är många som vill hjälpa" har aktualiserats och spridits i länet. Den innehåller information om och telefonnummer till myndigheter och organisationer som kan hjälpa kvinnor som utsätts för mäns våld. Denna folder i fickformat finns tillgänglig på Länsstyrelsens webbplats och på vårdcentraler, högstadier, gymnasieskolor, ungdomsmottagningar, kvinnojourer, brottsofferjourer, polisen m fl.

Länsstyrelsens arbete för ett utökat samarbete med främst statliga aktörer i länet visar på att de statliga myndigheterna har ett intresse för jämställdhetsfrågor på individnivå som handlar om att svara upp mot Jämställdhetslagens krav. Det finns förståelse för tanken med jämställdhetsintegrering men steget är långt till att kunna implementera detta i myndigheternas externa arbete. Det har kommit fram att samverkande statliga myndigheter inte har samma tydliga uppdrag om jämställdhetsintegrering från statliga verk eller departement. Vi fortsätter vårt samarbete och inriktar oss nästa år mot att inleda ett arbete för jämställdhetsintegrering med Umeå universitet. Det regionala samarbetet med de statliga myndigheterna visar att målformuleringar och återrapporteringskrav via regleringsbrev måste komma närmare de jämställdhetspolitiska målen.

Arbetet med projekt Genusforum resulterade i att cirka 1200 personer under januari - september deltog i utbildningar som genomfördes av jämställdhetsperspektiv. Av dessa deltagare är cirka 800 kvinnor och 400 män. 2000 statistikböcker har delats ut till politiker, skolor, NGO's, myndigheter och arbetsplatser för att få stöd för granskning av omvärlden och den egna verksamheten, vilket är en viktig del i att integrera ett jämställdhetsperspektiv.Handledning till olika aktörer resulterar i fler uppdrag att granska projekt ur ett jämställdhetsperspektiv. Ett exempel är handledning till ett internationellt skolprojekt som pågår mellan Malå kommun och Petrozavodsk i Ryssland.

Vännäs kommun har inom flera förvaltningar påbörjat ett aktivt jämställdhetsarbete. Två exempel är tekniska förvaltningen samt socialförvaltningen. De har arbetat aktivt med frågan vid revidering av översiktlig planering respektive vid granskning av det egna arbetssättet vid bedömningsfrågor, boendefrågor, bemötande av kunder etc.

I Malå kommun har all personal fått kunskaper om sexuella trakasserier och lagstiftningen kring detta. Det har varit ett sätt att göra jämställdhetsfrågan synlig på arbetsplatserna och ge en plattform för vidare diskussioner. Detta i sig gör en implementering av jämställdhetsfrågor möjlig i den ordinarie verksamheten.

Förskolor i Västerbotten har genomfört en processutbildning i jämställdhet under 2005 vilket resulterat i ett ökat engagemang och konkreta förändringar på förskolor och i familjedaghem. 30 förskolor och familjedaghem med totalt 213 anställda har deltagit i detta arbete. Det direkta resultatet är ett ökat medvetande om hur vi socialiseras in i könsrollerna, vilket påverkar flickor och pojkar. Genom denna kunskap kan rutiner förändras, t ex vid bemötandet av barn.

Analys- och slutsatser

Länsstyrelsen har det statliga regionala ansvaret att verka för att jämställdhetspolitiken får genomslag i länet. Vi ska i samverkan med andra aktörer främja jämställdhetsarbetet i länet. En konkret uppgift för oss är att ställa krav på och beskriva urvalskriterier på jämställdhet vid projektfinansiering. En annan uppgift för oss är att säkerställa att jämställdhetsperspektivet vidareutvecklas i tillväxtarbetet är att initiera kompetensutvecklande insatser. En slutsats är att jämställdhet som begrepp är förankrat i samhället, liksom inom vår egen myndighet, men fortfarande riktas kritik mot regeringens jämställdhetspolitiska direktiv vilka upplevs som alltför diffusa och icke mätbara. En annan slutsats är att när samverkande statliga myndigheter inte har samma tydliga krav på sig avseende jämställdhetsintegrering från respektive nationella verk eller departement, får arbetet inte den prioritet som behövs, det blir en aspekt bland många.

Länsdelegationen i jämställdhet har verkat i tio år med i princip samma ledamöter. Arbetet har stimulerat delegaterna att vidta åtgärder i sina respektive myndigheter eller organisationer. Vi har som Länsstyrelse en viktig roll att med olika medel stimulera aktörer inom andra samhällssektorer. Under många år har vi utvecklat det länsövergripande jämställdhetsarbetet via omfattande projektverksamhet. Utmaningen för framtiden är att med vår ordinarie organisation tillsammans med andra centrala aktörer hitta arbetssätt som leder till ett jämställt Västerbotten. För oss betyder det att vi ska bli tydligare och mer konstruktiva genom att vi pekar ut ett antal fokusområden som vilar på den nationella jämställdhetspolitiken.

Resultatet av vårt arbete har nått ut utanför länets och landets gränser. Vi har därför till exempel haft besök från Ryssland, Finland, Skottland och Danmark, Aalborgs kommun.

Mål 4: Aktuellt underlag om hushållning med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt skall finnas tillgängligt och på ett samlat sätt användas i länsstyrelsernas verksamhet inom olika sakområden. Länsstyrelsen skall genom tidiga kontakter och samråd verka för att det nationella perspektivet får genomslag i kommunernas fysiska planering och att planeringen samordnas så att den främjar en hållbar utveckling i länet och regionen.

Digitaliserat regionalt underlagsmaterial finns tillgängligt både på länsstyrelsernas gemensamma och på Länsstyrelsen Västerbottens webbplats. Underlagsmaterialet uppdateras av respektive sakområde. Digitalisering av fornlämningsregistret har gjorts färdig under verksamhetsåret och försvarets riksintressen har setts över. Länsstyrelsen har beslutat om nytt förordnande enligt 12 kap 4 § PBL angående försvarets riksintressen. Vi har under året, inom ramen för Boverkets regeringsuppdrag, slutfört översynen av geografiskt avgränsade fjällområden och deltagit i arbetet med integrerad kustzonsförvaltning.

Vi har påbörjat samverkan med kommunförbundet Västerbotten inom området plan- och byggfrågor. Främst diskuteras de mindre kommunernas planeringsfrågor med tjänstemän inom samhällsbyggnadsförvaltningarna.

I samråden med kommunerna har vi arbetat för att de nationella målen ska få genomslag i den lokala planeringen. Vi har fokuserat kring frågor som rör bostäders lokalisering och hur de påverkas av buller. Ett annat område vi ägnat oss åt är regionala utvecklingseffekter av de större infrastruktursatsningarna i kustkommunerna och kvalitativa aspekter kopplade till miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö. Även frågor som har koppling till överskridande av miljökvalitetsnorm har aktualiserats.

Mål 5: Länsstyrelsen skall i hela hotskalan (större räddningstjänstinsatser, extraordinära händelser i kommuner och landsting, svåra påfrestningar på samhället i fred samt vid höjd beredskap och krig) stödja inblandade parter, såsom kommuner, myndigheter och organisationer, i syfte att få till stånd samordning och en gemensam inriktning för de åtgärder som behöver vidtas, såväl före som under och efter en kris. I händelse av ett krisläge skall länsstyrelsen på en sektorsövergripande nivå kunna informera samhällsaktörer och allmänhet om förlopp, konsekvenser och de åtgärder som planeras av ansvariga aktörer.

Vi har under året stärkt och övat Länsstyrelsens krishanteringsorganisation bland annat genom att utbilda dess stab, ge utbildning i krisinformation och genom den regionala kärnenergiövningen Klemens 05. Verksamhetsområdet har dokumenterat, uppdaterat och vidareutvecklat kontaktytor och nätverk, såväl gamla som nya, som ett stöd i krishanteringsarbete.

Vi har under året utvecklat nya samverkansformer för arbetet med den regionala risk- och sårbarhetsanalysen. Ett endagsseminarium har genomförts med kommunernas beredskapssamordnare och vi följer uppmärksamts deras arbete med att upprätta handlingsprogram i enlighet med Lagen om skydd mot olyckor.

Verksamhetsområdets personal vidareutbildas kontinuerligt genom kurser och konferenser såväl på nationell, regional som lokal nivå. Hanteringen av händelser under året, exempelvis följderna efter tsunamin i Sydostasien, har också bidragit till att stärka Länsstyrelsens krishanteringsförmåga.

Mål 6: Prövning och tillsyn enligt miljöbalken och enligt lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor skall samordnas.

Länsstyrelsen arbetar för att samordningen av tillsyner enligt miljöbalken och Sevesolagen ska fungera så bra som möjligt. Samordningen sker genom att vi gör gemensamma tillsynsbesök med kommunernas miljömyndigheter, med Arbetsmiljöverket och kommunernas räddningstjänster. Under 2005 genomfördes sex samordnade tillsynsbesök och vi ordnade tre myndighetsträffar där Arbetsmiljöverket och kommunernas räddningstjänst deltog.

Vid prövning av anläggningar enligt 9:e kapitlet miljöbalken, vilka även omfattas av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (Sevesolagen), samordnas granskningen av handlingsprogram eller hela säkerhetsrapporter (SR) med granskningen av annat underlagsmaterial som fogas till ansökan.

Ett problem i det sammanhanget är svårigheten för den sökande att redan i ansökningskedet kunna uppvisa en komplett SR för en ny miljöfarlig verksamhet. Då är det svårt att klara önskvärd detaljningsnivå i redovisningen av organisation, riskanalyser etc. Ett annat problem är att det inte längre finns någon undantagsmöjlighet från kravet på en komplett SR vid prövning av ett ändringstillstånd enligt 9 kap miljöbalken.

Mål 7: Länsstyrelserna skall tillsammans med andra aktörer verka för att samhället blir tillgängligt för alla.

Avrapportering har skett den 15 november 2005 till Socialdepartementet, dnr 100-14128-2005.

Verksamhetsgren Regional utveckling
--

TABELL 1.2 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2005 FÖR VERKSAMHETSGREN REGIONAL UTVECKLING
--

Tabellen ska innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen ska endast redovisas för 2005.

Kostnader och årsarbetskrafter för VG Regional utveckling	Kostnader	Årsarbetskrafter
Totala kostnader VG Regional utveckling (30 samt 604, exkl 300, 304) (exkl. OH)	22 962	25,96
<i>varav</i> Tillväxtavtal och –program m.m. (301, 309)	1 145	2,31
<i>varav</i> Företagsstöd (302)	4 388	7,19
<i>varav</i> Regional projektverksamhet (303)	5 731	5,15
<i>varav</i> Uppföljning och utvärdering av regionala stöd (305)	1 200	2,98
<i>varav</i> Gränsregionalt samarbete (306)	10 066	7,42
<i>varav</i> Konkurrensfrågor (307)	90	0,2
<i>varav</i> Utveckling av jordbruksnäringen och landsbygden (604)	342	0,71
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	4 704	4,44
Totala kostnader VG Regional utveckling (30 samt 604, exkl 300, 304) (inkl. OH)	27 666	30,40

Kommentar till tabellen 1.2

De totala kostnaderna för verksamhetsgrenen Regional utveckling exkl OH har ökat med 291 tkr, från 22 671 tkr år 2004 till 22 962 tkr år 2005. Den största ökningen av verksamhetskostnader inom grenen svarar Gränsregionalt samarbete för. Ökningen mellan åren är 1 564 tkr. Den hänger ihop med att antalet årsarbetskrafter ökat med 1,0 och att projektkostnaderna ökat. Verksamheten Företagsstöd har minskat kostnaderna med 826 tkr mellan åren. Skälet är att projektet Kommersiell service i särskilt utsatta områden avslutades hösten 2004.

TABELLER 1.2.1-1.2.4 ÅTGÄRDER INOM REGIONALUTVECKLINGSPOLITIK

Tabell 1.2.1

Fördelning av beslut fattade mot bemyndigande (tkr)	2005	2004	2005 ²⁾		
			Kvinnor	Män	Juridiska personer
1. Regionalt utvecklingsbidrag	26 198	55 444	0	0	26 198
2. Landsbygdsbidrag (exkl. stöd till kommersiell service)	29 963	38 124	833	3 017	26 113
varav landsbygdsbidrag (exkl. konsultcheckar)	29 573	37 323	833	3017	25 723
varav konsultcheckar	390	801	0	0	390
3. Avgår beslut som finansieras genom EG:s strukturfondsprogram ¹⁾	-4 816	-45 184	-	-	-4 816
4. Tillkommer återföringar från EG:s strukturfondsprogram ¹⁾	3 786	0	-	-	3 786
5. Stöd till kommersiell service	3 988	4 329	426	0	3 562
6. Småföretagsstöd	0	0	-	-	-
7. Sysselsättningsbidrag	3 940	20 694	0	0	3 940
8. Såddefinansiering	2 252	4 501	100	460	1 692
9. Regional projektverksamhet	77 616	123 022	0	0	77 616
10. Uppföljning och utvärdering	1 692	1 277	802	523	367
Totalt	144 619	202 207	2 161	4 000	138 458
9. Företagsstöd 2005 mot bemyndigande (ändamål 1-6 ovan) som avser medfinansiera EG:s strukturfondsprogram (tkr)	4 816	33 866	-	-	4 816
10. Regional projektverksamhet 2005 som medfinansierar EG:s strukturfondsprogram (tkr)	62 397	91 655	0	0	62 397
11. Beslut år 2005 mot bemyndigande som avser medfinansiering av regionala tillväxtprogram (tkr)	139 005	240 542	933	3 477	134 595
varav medfinansiering av EG:s strukturfondsprogram	67 213	125 521	-	-	67 213

Redovisade belopp under ändamålen 1-7 ska inkludera ev. medfinansiering av EG:s strukturfondsprogram (se 20 § Anslagsförordningen (1996:1189) Beslut mot ändamål 8 Uppföljning och utvärdering görs mot anslag.

Not 1) Länsstyrelsen har kompletterat ovanstående tabell med en rad avseende EG:s finansiering av företagsstöd, samt återföringar av dessa medel. Länsstyrelsen har inte fördelat de stöd som ska finansieras av EG mellan regionalt utvecklingsbidrag, landsbygdsbidrag och sysselsättningsbidrag utan EG:s medfinansiering med avseende på stödform, bestäms av företagens rekvisitionstakt.

Not 2) Uppdelningen på kvinnor och män avser företagsstöd beviljat till enskilda firmor som ägs av antingen en kvinna eller man. Övriga företags- och projektstöd är beviljade till juridiska personer. Där uppgift om fördelning mellan kvinnor och män inte lämnats, ex strukturfonderna, kan fördelning mellan kvinnor och män inte statistiskt redovisas, utan beloppen redovisas i sin helhet på juridiska personer.

Tabell 1.2.2

Fördelning av beslut fattade mot bemyndigande avseende stöd till ekonomiska föreningar (t.ex. kooperativ verksamhet) (tkr)	2005	2004
Företagsstöd	822	1 713
Regional projektverksamhet	1 877	2 067
Totalt	2 699	3 780

Redovisade belopp ska inkludera ev. medfinansiering av EG:s strukturfondsprogram

Tabell 1.2.3

Fördelning av beslut fattade mot bemyndigande avseende stöd till utsatta lokala arbetsmarknadsregioner (tkr)	2005
LA-region 1 Umeå, Vännäs, Bjurholm, Nordmaling, Robertsfors och Vindeln	16 027
LA-region 2 Åsele, Vilhemina och Dorotea	15 870
LA-region 3 Storuman	8 882
LA-region 4 Sorsele	1 561
LA-region 5 Lycksele och Malå	10 908
LA-region 6 Skellefteå och Norsjö	21 429
Totalt ¹⁾	74 677

¹⁾ Projekt som bedrivs över flera kommuner eller är länsöverskridande är ej medräknade.

Tabell 1.2.4

Fördelning av beslut fattade mot bemyndigande avseende stöd till lokala och regionala resurscentra för kvinnor (tkr)	2005
-	-

Mål 1a: Länsstyrelsen skall i län utan samverkansorgan eller regionala självstyrelseorgan samordna arbetet och processerna inom det programlagda regionala utvecklingsarbetet så att de bidrar till en hållbar regional utveckling. Kvinnor och män skall ha samma inflytande över det regionala utvecklingsarbetet och dess insatser samt få del av dem på lika villkor.

- *Hur länsstyrelsen samordnar de statliga myndigheternas insatser i det regionala utvecklingsarbetet och hur länsstyrelsen håller sig underrättad om hur den löpande verksamheten vid de statliga myndigheterna följer det regionala utvecklingsarbetet*

Samordningsansvaret för de statliga myndigheterna bygger på samarbete, baserat på frivillighet och egenintresse. Förutsättningarna är mer gynnsamma då det skapas forum för dialog och erfarenhetsutbyte. Vi fokuserar arbetet och processerna inom programmet för det regionala utvecklingsarbetet. Viktiga handlingsprogram som Tillväxt- och Miljömålsprogram har tagits fram i brett partnerskap i nära samråd med kommuner, landsting, näringsliv, organisationer och berörda statliga myndigheter. För att genomföra handlingsprogrammen bjuder vi kontinuerligt in till konferenser, seminarier och andra möten. Det skapar goda förutsättningar för ett mer samlat statligt agerande i det regionala utvecklingsarbetet. Exempel på statliga myndigheter som deltar mer aktivt är Länsarbetsnämnden, Skogsvårdsstyrelsen och Vägverket. Inom ramen för arbetet med Tillväxtprogrammet sker också en årlig uppföljning av bl. a. de statliga myndigheternas finansiella insatser i länets Tillväxtprogram.

I ett särskilt kommunikationsråd som leds av landshövdingen, diskuteras strategiska frågor, hur särskilda insatser kan koordineras samt att ett informationsutbyte sker. Rådets ledamöter är personer med ledande befattningar inom regionala statliga myndigheter - t.ex. Banverk och Vägverk, nationella statliga myndigheter - t.ex. Luftfartsstyrelsen samt andra regionala aktörer - t.ex. Handelskammaren, Företagarna, kommunförbundet och landstinget.

- *Hur länsstyrelsen effektivt genomför och samordnar arbetet med de regionala tillväxtprogrammen*

Länets tillväxtprogram tar sin utgångspunkt i ett processororienterat arbetssätt där partnerskapet systematiskt reflekterar över vilka insatser som prioriteras och därigenom fortlöpande påverkar styrningen av programmet. Länsstyrelsen har organiserat arbetet utifrån en rad olika grupperingar

Här beskriver vi deras olika funktioner avseende roll- och ansvarsfördelning:

Stora partnerskapet består av länets olika myndigheter, näringslivet och andra organisationer som deltar i det regionala utvecklingsarbetet. Det stora partnerskapet är rådgivande organ när det gäller såväl tillväxtprogram som andra frågor av intresse för partnerskapet, t.ex. frågor som gäller sammanhållningsrapporten och frågor kring framtagande av nytt Mål-program. Stora partnerskapet är även ett forum för information. Stora partnerskapet har träffats två gånger under 2005.

Lilla Partnerskapet består av finansiärer, koordinatörer och företrädare för de horisontella målen jämställdhet och miljö. Lilla partnerskapet har träffats två gånger under 2005.

Lilla partnerskapet utgör ett forum för rådgivning vid planering och genomförande för

- att ta fram nytt tillväxtprogram,
- årlig revision av programmet,
- vilka program, stora projekt och projekt av speciellt intresse samt länsöverskridande verksamheter som bör genomföras,
- att initiera insatser om resultatmålen inte kan nås genom pågående aktiviteter,
- information om större pågående projekt eller projekt av speciellt intresse samt resultat av dessa,
- dialog om hållbar utveckling i programmet,
- beslut om extern uppföljning och utvärdering,
- information om den löpande utvärderingen av tillväxtprogram.

Arbetsutskott från Lilla Partnerskapet består av representanter från Länsstyrelsen, kommunerna, landstinget, universitet/högskola, näringslivsorganisationer, länsarbetsnämnd. Det är ett operativt organ för planering och genomförande av avtalet. Utskottet har träffats tre gånger under 2005.

Beredningssekretariat är inrättat till arbetsutskottet. Beredningssekretariatet består av tjänstemän från Länsstyrelsen, landstinget och Kommunförbundet Västerbotten och respektive part biträde med resurser. Sekretariatet har träffats fyra gånger under 2005.

Sekretariatet bereder ärenden till AU och

- driver och utvecklar arbetet med Tillväxtprogrammet,
- samordnar extern information,
- genomför och upphandlar uppföljning och utvärdering av Tillväxtprogrammet,
- samordnar koordinatörernas arbete,
- uppdaterar och underhåller databasen och webbsidan,
- rapporterar arbetet till regeringen,
- dokumenterar arbetet inom ramen för Tillväxtprogrammet,
- ansvarar för informations- och kompetensutvecklingsinsatser inom de horisontella målen.

Insatsområdesgrupper med koordinatörer är inrättat för programmets olika insatsområden. Grupperna har företrädare från näringsliv och fack och är sammansatta utifrån kompetens, geografisk fördelning och jämställdhet. Arbetsutskottet utser koordinatörer för respektive område. Projekthandläggare vid Länsstyrelsen biträder koordinatören och insatsområdesgruppen i beredningsarbetet inför och vid möten. Insatsområdesgrupperna har träffats 1-5 gånger per grupp under 2005.

Insatsområdesgrupperna medverkar i genomförandet av Tillväxtprogrammet genom att delta i arbetet med att ta fram och revidera program för insatsområdet. Koordinatören leder arbetet och säkerhetsställer att det ansvar som gruppen har förverkligas. Koordinatörens ansvarsområde innefattar att:

- hålla sig välunderättat om vad som händer inom insatsområdet
- i arbetsutskottet informera om pågående verksamheter och resultatet av dessa
- till beredningssekretariatet lämna förslag på eventuella förändringar avseende prioriterade verksamheter inom insatsområdet
- verka för att insatsområdet bidrar till ökad internationalisering, integration, jämställdhet samt förbättrad hälsa och miljö

Därutöver ska koordinatörerna lämna förslag till beredningssekretariatet på fördjupad analys, uppföljning eller utvärdering och ha en rådgivande funktion gentemot finansierarna när det gäller projekt av speciellt intresse.

För att detta ansvar ska uppfyllas bör koordinatören beakta följande frågeställningar:

- Har tillståndet inom mitt insatsområde förändrats?
 - Är prioriterade verksamheter och mål inom mitt insatsområde fortfarande aktuella och relevanta?
 - Finns det något särskilt inom området som kräver speciella insatser i form av t ex fördjupad analys eller utredning?
 - Finns det mål inom insatsområdet som i dagsläget riskerar att inte bli uppfyllda utifrån de verksamheter som bedrivs?
 - Finns det hinder i skrivningarna för att målen ska nås?
- *Hur statlig finansiering av regionala tillväxtprogram främjas och genomförs genom dialog med andra centrala och regionala statliga myndigheter, samt hur bl.a. hållbar regional utveckling, med fokus på jämställdhets-, integrations- och miljöperspektiven, stärks*

De regionala statliga myndigheterna deltar aktivt vid såväl framtagning som genomförande av tillväxtprogrammet t.ex. i olika insatsområdesgrupper. Stommen i det regionala tillväxtprogrammet utgörs av insatser som finansieras av olika statliga aktörer tillsammans med företag, kommuner, landsting och andra organisationer. De statliga aktörernas finansiering utgör tillsammans med strukturfondsmedel mer än två tredjedelar av den totala finansieringen av tillväxtprogrammet. Den statliga finansieringen kommer dock nästan uteslutande från de myndigheter som har en regional organisation ex. Skogsvårdsstyrelsen, Länsarbetsnämnden, Banverket och Vägverket. När det gäller statliga centrala myndigheter säkerställs finansiering främst via olika specifika projekt där huvudansvaret att ordna finansiering ligger på projektägaren.

I prioriteringsbeslut för länsanslagets (33:1) användning anges att medlen ska användas så att hållbar regional utveckling uppnås, med fokus på:

- Jämställdhet,
- Miljö, med ledning av Länsstyrelsens handlingsplan för hållbar ekologisk utveckling,
- Integration.

Ett exempel på ett sådant projekt är BioFuel Region som handlar om att initiera och bygga upp en arena för regional samverkan. Projektets fokus ligger på processen att ställa om till ett transportsystem baserat på cellulosa-baserade biodrivmedel. I samarbetet deltar tre universitet/högskolor, kommuner och landsting, länsstyrelser samt Vägverket från i första hand Västernorrlands och Västerbottens län. Därutöver kopplas projektets aktiviteter mot andra insatser som sker parallellt och finansieras av nationella myndigheter, exempelvis Nutek, ISA, VINNOVA och Statens Energimyndighet.

- *I vilken utsträckning kvinnor respektive män som representanter för olika aktörer i länet under året haft inflytande över genomförandet av det regionala programlagda utvecklingsarbetet samt vilka insatser som, utöver arbetet med tillväxtprogrammen, vidtagits för en ökad jämställdhet i det regionala utvecklingsarbetet*

Två grupper är centrala för genomförandet av det regionala tillväxtprogrammet: Lilla Partnerskapets arbetsutskott (finansiärerna), och de operativa insatsområdesgrupperna. De ordinarie ledamöterna i dessa grupper består till en tredjedel av kvinnor. Av koordinatorena som leder arbetet i insatsområdesgrupperna, är tre män och tre kvinnor.

I inledningen av verksamhetsåret 2005 påbörjades en organisationsöversyn av det programlagda utvecklingsarbetet. Syftet var bland annat att göra något åt könsfördelningen och den kompetensmässiga sammansättningen i insatsområdesgrupperna. Slutsatsen blev dock att avvakta med att förändra gruppernas sammansättning till dess att övriga grupperns funktion och roller kartlagts och diskuterats i förhållande till förväntningar och krav på RTP-organisationen.

Organisationsöversynen utmynnade i initiativet att under första halvåret 2005 påbörja ett sammanhållet arbete i regionen med att ta fram en långsiktig länsstrategi – ett RUP, Regionalt UtvecklingsProgram. Länets demografiska utveckling och den framtida försörjningsbördan rymmer frågor som är starkt relaterade till ekonomisk tillväxt och andra hållbarhetsaspekter som folkhälsa, miljö, integration och jämställdhet. RUP kommer att färdigställas under 2006.

Länsstyrelsens har prioriterat kunskapshöjande insatser för att öka jämställdheten i det regionala utvecklingsarbetet. Ett exempel är den rapport över länsutvecklingen som sammanställts under året och som visar på mäns och kvinnors livsvillkor och konsekvenser av olika utvecklingstendenser. Det råder stora könsmässiga skillnader i länet när det gäller frågor direkt kopplade till arbetslivet, t.ex arbetsökande, ohälsa och företagande. Detta debatterades också på Stora Partnerskapet, den årligen återkommande mötesplatsen för det utvecklingsarbete som bedrivs i länet.

- *Hur stöd till lokala och regionala resurscentra för kvinnor har uppmärksammats samt gör en bedömning av hur verksamheten har bidragit till att förbättra kvinnors förutsättningar inom de regionala utvecklingsprogrammen och de regionala tillväxtprogrammen*

Information om möjligheterna för stöd till lokala och regionala resurscentra har lagts ut på vår webbplats med särskild länk till NUTEK och deras finansieringsmöjligheter. Liksom tidigare år informerar också jämställdhetsdirektören vid möten och andra sammankomster och aviserar om möjligheterna att söka ekonomiskt stöd till resurscentra. Detta är dock en känd fråga idag som diskuteras och uppmärksammas av olika länsaktörer. Det är svårt att bedöma hur verksamheten bidragit till att förbättra kvinnors förutsättningar inom de regionala utvecklings- och tillväxtprogrammen. Projekten syftar dock i vissa fall till att höja medvetandet om betydelsen av kvinnors och mäns lika rätt att påverka samhällsutvecklingen. Länets olika resurscentra för kvinnor deltar aktivt i arbetet att ta fram ett regionalt utvecklingsprogram, bland annat i Stora Partnerskapet.

- *Hur de olika programlagda utvecklingsarbetena samordnas med miljömålsarbetet och EU:s strukturfondsprogram, samt hur kommunernas översiktliga planering har beaktats.*

I länets tillväxtprogram anges att ”De regionala miljö kvalitetsmålen ska vara vägledande i verksamheterna.” Personal från både Länsstyrelsens näringslivsavdelning och miljö- och planavdelning deltar därför aktivt i det programlagda utvecklingsarbetet. I medfinansieringen av detta utgår vi bland annat från den handlingsplan för hållbar ekologisk utveckling som utarbetades 2004. Syftet med denna handlingsplan är att genom processarbete och metodutveckling hitta former för att konkretisera hur miljöperspektivet kan integreras i de regionala utvecklingsinsatserna. Under 2005 har miljömålen inarbetats i Länsstyrelsens prioriteringsbeslut för hur länsanslaget ska användas. Det har också gjort avtryck i den ansökningsblankett och mall för projektbeskrivning som ska lämnas av den som söker projektstöd enligt Regionala Tillväxtprogrammet.

Tillväxtprogrammet och Mål 1-programmet är starkt integrerade i det regionala utvecklingsarbetet. Tillväxtprogrammet avgör vad som ska genomföras och Mål 1-programmet är en viktig finansieringskälla. Programmen har samordnats så långt det är möjligt genom att de fått samma struktur. Det underlättar för de sökande som ska hitta rätt åtgärd för sina projekt och det underlättar för handläggarna som till stora delar kan utgå från ett dokument.

Kommunernas politiker och tjänstemän deltar aktivt i det programlagda regionala utvecklingsarbetet. Det utvecklingsinriktade arbetet i kommunerna är betydligt bredare än översiktsplanerna.

Under året har samtliga kommuner i länet beretts tillfälle att svara på följande fråga:

Vilken är den enskilt viktigaste målsättningen i kommunens översiktsplan, som bör beaktas i det regionala utvecklingsarbetet?

<p><i>Mål 2: En hållbar tillväxt i stödföretagen som därmed bidrar till fler nya arbetstillfällen för kvinnor och män. (Målet gäller ej Länsstyrelserna i Kalmar, Gotlands, Skåne och Västra Götalands län.)</i></p>
--

Genom att Funktionschefen för Regional Utveckling Företag deltar aktivt i gruppen för näringslivsutveckling i länets RTP, Insatsområde 2, förstärks integrationen mellan företagsstöd och tillväxtprocessen. (Insatsområdet omfattar Åtgärd 2.1 Stöd till företag och Åtgärd 2.2 Generella insatser för näringslivet.)

Funktionschefen har i samverkan med företagsgruppen inom Regional Utveckling Företag lämnat synpunkter på resultatmål, verksamhetsmål och indikatorer för Åtgärd 2.1 Stöd till företag. Förslagen bygger på de erfarenheter gruppen har av företagsstödjande verksamhet och bedömningar inför framtiden. En utgångspunkt har varit att se företagsstöden som en viktig uppsättning verktyg som, tillsammans med de för näringslivet mer generellt inriktade projektstöden, ska bidra till fler och växande företag i länet. Länsstyrelsens styrelse fattar årliga beslut om vilka prioriteringar som ska gälla för företags- och projektstöd. I dessa prioriteringar utgår man från regeringens krav på att utnyttja pengarna i så stor utsträckning som möjligt för att medfinansiera åtgärder och insatser inom ramen för regionala tillväxtprogram och EU:s strukturfondsprogram.

Mål 3: Länsstyrelsen skall vidareutveckla åtgärder för en god tillgång och utveckling av kommersiell service i servicegläsa områden för kvinnor och män. (Målet gäller ej länsstyrelserna i Kalmar, Gotlands, Skåne och Västra Götalands län).

- *Redovisa hur lokala utvecklingsprogram för kommersiell service genomförs och i vilken utsträckning kvinnor och män som representanter för olika aktörer i länet under året haft inflytande över genomförandet.*

Det lokala utvecklingsprogrammet i Västerbotten har arbetats fram enligt det uppdrag som Konsumentverket fått av regeringen. I det arbetet har kommunerna, tillsammans med Länsstyrelsen, kontakter med statliga bolag, kommunförbund, bygderåd m.fl. Bland kontaktpersonerna i länet är fördelningen åtta kvinnor och sju män. Storleken på partnerskapet varierar utifrån de frågor som är aktuella men könsfördelningen är 80 procent män och 20 procent kvinnor. Västerbottens program är ett stöd i Länsstyrelsens handläggning av ärenden. Det har dock reviderats i dialog med kommunerna.

- *Länsstyrelsen ska även redovisa vilket finansiellt stöd, inklusive regionala projektmedel, som givits till kommersiell service. Redovisa stödet uppdelat på kvinnor och män som företagare, i vilken utsträckning och på vilket sätt stödet bidrar till en god tillgång till kommersiell service för kvinnor respektive män, samt utvecklingen av kommersiell service i servicegläsa områden.*

Under 2005 har 3 977 877 kr utbetalats till kommersiell service.

Av de 25 beslut som tagits har 19 gått till kvinnliga affärsinnehavare, 5 till manliga. Det återstående gäller hemsändningsbidrag till länets kommuner. Vi ser svårigheter att betona jämställdheten i besluten.

Ett av verktygen för att nå en god tillgång till kommersiell service är Interreg-projektet DESERVE, där Västerbotten har en samordnade roll för Västerbottens och Norrbottens medverkan. Deltagande kommuner i länet arbetar främst med olika former av samordning ur ett lokalt perspektiv. Projektet syftar till att utveckla metoder över förvaltningsgränserna för att uppnå mer samordning lokalt.

Mål 4: Resultat från interna och externa uppföljningar och utvärderingar av länsstyrelsernas regionala utvecklingsarbete skall tillvaratas och integreras i det fortsatta arbetet för hållbar regional utveckling.

Löpande uppföljning av RTP och analyser

Den årliga uppföljningen av finansiering och genomförande inom ramen för det regionala tillväxtprogrammet (RTP) delges främst programmets insatsområdesgrupper. Uppföljningen ingår i underlaget för gruppernas kontinuerliga arbete att revidera prioriterade insatser och analysera insatsområdets tillstånd. I början av 2005 har tillväxtprogrammet reviderats, främst när det gäller att konkretisera mätbara mål och indikatorer för alla insatsområden.

Inom åtgärdsområdet Forskning och utveckling har insatser för strategiskt viktiga forskningsområden preciserats. Urvalet baseras på en analys genomförd av North Sweden och nyckelaktörer inom FoU i Norr- och Västerbotten. Under våren och hösten 2005 tog vi fram ett omfattande analysunderlag inför arbetet med det regionala utvecklingsprogrammet (RUP). Underlaget belyser Västerbottens styrkor och svagheter och är en bidragande del till RUP:ens inriktning och prioriteringar.

Under 2005 slutfördes en genomgripande analys av skogen och ett antal skogsrelaterade näringsars behov och utveckling i Västerbotten. Studien är ett led i det kontinuerliga lärandet kring länets tillväxtpöjligheter och bidrar i förlängningen till att påverka prioriteringarna i länet.

Under året har vi tagit fram ett underlag för diskussion om kommunsammanslagningar. Det presenterades i april tillsammans med de berörda kommunerna Bjurholm, Umeå, Nordmaling och Vännäs. I god tid före nästa val kommer frågan återigen att aktualiseras och diskuteras.

Länsstyrelsen erbjöd under året Åsele, Vilhelmina och Dorotea kommuner att göra en förstudie över förutsättningarna för en sammanslagning av de tre kommunerna till år 2011. Som en del i förstudien önskar kommunerna att under en period om två år fördjupa samverkan dem emellan. I samråd med kommunerna ska Länsstyrelsen i början av 2006 ansöka om pengar för förstudien från anslag 48:2 *Bidrag till särskilda insatser i vissa kommuner och landsting*.

Halvtidsutvärderingar Mål 1 och Mål 3 i Mål 1 (Växtkraft)

Halvtidsutvärderingarna av Mål 1 och Mål 3 i Mål 1, d v s Växtkraft, genomfördes av IM-gruppen, Faugart & Co Utvärdering och slutfördes i december 2003. Utvärderingen av Mål 1 rekommenderade flera förbättringar som gäller de horisontella målen. En direkt följd av rekommendationerna är att huvud- och beredningssekreterare, handläggare och granskare har genomgått utbildning i miljö- och jämställdhetsfrågor. Kraven på de sökandes beskrivning av de horisontella målen har skärpts och handläggare vid respektive sekretariat har diskuterat dessa aspekter för projekt som varit aktuella för bifall. Utarbetade metoder och modeller för att kunna bedöma projektets påverkan på miljö och jämställdhet används tidigt i beslutsprocessen. Det medför att dessa aspekter behandlas som självklara delar i bedömningen av projektet som helhet.

Ytterligare ett led i strävan att öka integreringen av de horisontella målen och fördjupa uppföljningen är att vi fr o m 2005 reviderat läges- och uppföljningsblanketter som används vid projektbesök. Blanketterna är strukturerade för att ge en fördjupning av den information projektägaren lämnat i lägesrapporten. Tyngdpunkten i dem har förskjutits något från kontroll av administration och rutiner till diskussion om projektets genomförande och resultat, gjorda erfarenheter, överlevnadspotential, etc. I halvtidsutvärderingen betonades vikten av att stödja dynamiska projekt och i rapporten för uppföljningsbesöken finns från 2005 en bilaga som stödjer handläggarens diskussion med projektägaren enligt utvärderingens rekommendationer. Urvalskriterierna för projektbesök inom Mål 1 har fr.o.m. 2005 utgått från en riskbedömning av projektet, vilket resulterat i att alla projekt som fått mer än en miljon kronor i EU-stöd följs upp på plats. Totalt har 38 projekt inom Mål 1 besökts under 2005. Erfarenheter från uppföljningsbesöken sker under 2006 i form av seminarier där handläggare deltar samt en årlig sammanställning av de genomförda uppföljningsbesöken.

Mot bakgrund av halvtidsutvärderingen av Växtkraft har vi gjort förändringar: Vi har reviderat målgrupper för integrationsinsatser och slagit samman åtgärder för jobbrotaion med åtgärder för ökad anställbarhet. I utvärderingen rekommenderades också ökad spridning av projektens erfarenheter. Projektresultat har presenterats på EU-mässor och exempel på goda projekt visas på Växtkrafts webbsidor. (se spec. verifikat). Utöver erfarenheter från externa utvärderingar får vi kontinuerligt kunskap och insikter genom kontakter med projektdeltagare, projektägare och arbets- eller beredningsgrupper. Inom Växtkrafts åtgärder för ökad anställbarhet och företaggaranda, integration, mångfald och jämställdhet har vi besökt de flesta projekt under 2005, ibland flera gånger. I samband med uppföljningsbesöken har vi genomfört en enkätundersökning. Inom åtgärden för lokalt projektstöd inom Växtkraft har en beredningsgrupp och handläggare inventerat samtliga beviljade projekt.

Man fann att insatserna till största delen fokuserat på förstudier i kustområdet och i för liten utsträckning till insatser i inlandet. Dessa erfarenheter har under 2005 bidragit till ändrade prioriteringar vid beslut om stöd.

I april 2005 anordnades ett framtidsseminarium för Växtkraft där handläggare och representanter för det regionala partnerskapet deltog. Där diskuterade och dokumenterade vi för- och nackdelar samt resultat för respektive åtgärd. Materialet utgör ett underlag av stor vikt vid prioriteringar inför kommande programperiod.

I samband med bedrägerimisstankar mot en konsult som assisterat företag med analyser och utbildning gick vi igenom de projekt där det fanns sådana misstankar. Genomgången har resulterat i skärpta rutiner för handläggning och granskning.

Uppföljning och utvärdering av företagsstöd

Under 2005 har vi slutfört en fördjupad uppföljning av landsbygdsstöd till nyetablerade företag. Svarefrekvensen på den enkät som ligger till grund för uppföljningen var relativt låg (62 procent), vilket lett till att vi började granska de företag som valde att inte svara. Granskningen omfattar bland annat om företaget fortfarande har F-skatt, vilken bransch företaget arbetar i, samt beviljat stödbelopp.

Vi har tagit fram nya ansökningsblanketter för företagsstöd, förbättrat och förtydligat det som gäller de horisontella målen miljö, jämställdhet och internationalisering. I syfte att förbättra handlägningsrutiner och information får de som söker regionalt bidrag till företagsutveckling en enkät som skickas in till Länsstyrelsen tillsammans med godkännande av villkor för beslut.

Under 2005 har Länsstyrelsen avsatt särskilda resurser för att påbörja en mer omfattande utvärdering av företagsstöden. Huvudsyftet är att studera i vilken grad företagsstöden är tillväxtorienterade och hur avgörande de är för företagens planerade satsningar. Syftet är också att se om Länsstyrelsens användning av stöden behöver förbättras och hur nyttan med stödet kan maximeras, samt jämföra företagens prognoser med faktiskt utfall. Utvärderingens resultat ska användas som underlag för Länsstyrelsens prioriteringar i stödgivningen. Avsikten är också att ta fram metoder för regelbunden utvärdering.

Sammanlagt har företagsfunktionen genomfört 22 uppföljningsbesök hos företag som beviljats stöd. Uppföljningsbesöken har både ökat kompetensen om effekterna av stödet och bidragit till fördjupade relationer till företagen.

Mål 5: Länsstyrelsernas arbete med jordbruks- och fiskeåtgärder skall bidra till att uppnå målet för den regionala utvecklingspolitiken. Länsstyrelsen skall också arbeta för att uppnå de mål som slagits fast i miljö- och landsbygdsprogrammet samt för jordbruks- och fiskeåtgärder i strukturprogrammen för fiskerisektorn.

- *Översiktligt väsentliga insatser inom området jordbruks- och fiskeåtgärder*

De areella näringarna skogsbruk, jordbruk, renskötsel, yrkesfiske och vattenbruk har stor betydelse, både för sysselsättningen på landsbygden och för att upprätthålla det landskap med värdefull natur och kultur som präglar länet. De areella näringarna karaktäriseras av ett uthålligt nyttjande av förnybara naturresurser. Ett ekologiskt hållbart samhälle förutsätter väl avvägd användning av våra förnybara naturresurser. Det finns därför en stor och outnyttjad möjlighet i användningen av våra naturresurser.

Insatserna för jordbruket och fisket har bland annat planerats inom ramen för det regionala tillväxtprogrammet, RTP, där landsbygdsutveckling utgör ett eget insatsområde. Det arbetet syftar till att samordna insatserna inom Mål 1, landsbygdsprogrammet och övriga åtgärder för utveckling av landsbygden. Arbetet med insatsområdet landsbygdsutveckling inom RTP har engagerat Skogsvårdsstyrelsen, kommunerna, Svenska samernas riksförbund, Sveriges lantbruksuniversitet, Vattenbruksstiftelsen, Skogsägareföreningen, Lantbrukarnas riksförbund och berörda sakområden inom Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen har under året lagt fram ett Regionalt Miljö- och Hushållningsprogram, RMHP, som syftar till en hållbar utveckling i fjällen, inkluderande jordbruk, renskötsel och fiske. Engagerade i arbetet har varit kommuner, samebyar, Skogsvårdsstyrelsen, Västerbotten Turism m fl. De insatser som dominerat har varit hantering av jordbruksstöd, miljöersättningar, investerings- och projektstöd. Vi har strävat efter att nå målet ”en hög anslutning till programmen” genom att lämna information till jordbrukarna och hålla hög servicenivå i handläggningen. Vi strävar också efter att olika åtgärder inom programmen ska förstärka varandra.

På grund av låg efterfrågan på investeringsstöd under 2004 fördelade vi om pengar inom Mål 1-programmet i början av 2005 till ökade insatser för kompetensutveckling, startstöd och förädlingsstöd. Under 2005 ökade efterfrågan på investeringsstöd kraftigt. De ansökningar som kom in under hösten har tecknat in budgeten för resten av programperioden, t.o.m. 2006. Vi bedömer att det är ett resultat av höjt högsta belopp för investeringsstöd, att bidrag nu även kan utgå för grisproduktion och av att villkoren för jordbruket förutsätts vara givna ett antal år framåt sedan jordbruksreformen genomfördes 2005.

För att stärka utbudet av kompetensutveckling för jordbrukare medverkar vi i Gröna Navet, ett nätverk av utbildningsanordnare i länet. Nätverket omfattar flera aktörer som har intresse av kompetensutveckling för jordbrukare och gröna näringar. Verksamheten har utvecklats mycket starkt sedan starten 2002. Utbildningen finansieras huvudsakligen genom Mål 1-pengar för kompetensutveckling. Vi har lämnat stöd till ett projekt för utveckling av fjälljordbruket. Det kompletterar övriga insatser för inland och fjäll; projekten Landskapsvård och köttproduktion i Vindelälvsdalen och Utveckling av livsmedelsproduktionen. Projekten hanterar frågor om utveckling av jordbruksproduktionen, småskalig livsmedelsförädling, utvecklad kontakt med marknaden samt nya affärsmöjligheter för landsbygdsföretagen. Tre kommunala ramprogram för landsbygdsutveckling har finansierats inom Mål 1-programmet. Ett av dem har drivits i Leaderliknande former.

Fiske

Länsstyrelsen har verkat för att stödja och utveckla länets fiskenäring genom flera insatser. Vi har både lämnat stöd för utveckling av och investering i sälsäkra fiskeredskap och fördelat sälskadeersättningar för den hårt drabbade näringen. Vi har verkat för att öka möjligheten att jaga gråsäl för att minimera skadorna på fisket, och även medverkat i beslut om fördelning av strukturstöd till fiskenäringen och vattenbruket. Vidare har vi bidragit till investeringsinsatser för skydd och utveckling av akvatiska fiskeresurser, bl a i form av omfattande restaurering av vattendrag med lax och havsöring. Åtgärderna har genomförts i samverkan med Fiskeriverket, Naturvårdsverket, Västerbottens kustfiskarförbund, organisationer för ägare av fiskevatten samt enskilda fiskare och företag.

Vi har deltagit i ett internationellt harrprojekt för Kvarken där parter i Finland och Sverige samarbetar. Och tillsammans med Fiskeriverket och Sveriges Lantbruksuniversitet har vi medverkat till att utveckla indexkontroll av lax i Sävarån. Vi har även deltagit i samförvaltningsprojektet för Vindelälven vilket är ett av sex nationella försök med samförvaltning av fiskeresurser.

Inom ramen för projektet Lapland Fishing har vi medverkat i finansiering och genomförande av betydande fisketuristiska utvecklingsinsatser. Som exempel kan nämnas arrangemang av Lapland Fishing Festival samt VM i flugfiske 2005. Aktiviteterna genomfördes i samverkan med regionens fisketurismföretagare, fiskevattenägare, Hushållningssällskapet i Västerbottens län, Västerbotten Tourism m fl.

Samverkan med ovan nämnda aktörer har även skett i former av andra projekt, t ex Sälar & Fiske och Avelsprogram för röding, och i form av direkt samverkan med verk, organisationer och enskilda fiskare eller företag. Sakområdet har även samverkat med funktionen för regional utveckling i arbetet med regionala tillväxtprogrammet samt med miljö och planavdelningen i frågor om de regionala miljömålen och vid handläggning av miljöärenden.

- *Hur länsstyrelsen har verkat för att uppnå synergieffekter mellan åtgärder inom miljö- och landsbygdsprogrammet, Mål 1-programmet, det regionala tillväxtprogrammet och övriga åtgärder för utveckling av landsbygden*

Flera av åtgärderna i tillväxtprogrammet bidrar till att utveckla landsbygden. Det gäller exempelvis infrastruktursatsningarna, både inom IT och inom transport. Näringslivsinsatserna syftar till att utveckla företagarklimatet i alla delar av länet och inkluderar även de regionala företagsstöden, liksom kompetensutvecklingsinsatserna syftar till att förbättra kompetensen för länets befolkning - oavsett var i länet man bor. Inom insatsområde 4, Areella näringar, och i delar av insatsområde 5 Natur, kultur och livsmiljö finns åtgärder och verksamheter som riktas specifikt mot landsbygden.

RTP och Mål 1-programmet har samordnats så långt det är möjligt genom att båda fått samma struktur. Detta underlättar för sökande när de ska hitta rätt åtgärd för sina projekt och det underlättar för handläggarna som till stora delar kan utgå från ett dokument. Delar av miljö- och landsbygdsprogrammet utgör ett insatsområde i Mål 1-programmet.

De lokala utvecklingsprogrammen för kommersiell service ligger utanför RTP. Syftet är att servicefrågorna inte ska försvinna i det övriga tillväxtarbetet. Kopplingar mellan programmen finns, men bör förtydligas ytterligare.

Exempel på arbetssätt för att nå synergier mellan åtgärder i programmen är att:

- Stöd för skötsel av betesmarker följs upp systematiskt med utbildningsinsatser.
- Stöd för ekologisk odling och djurhållning följs upp med individuell rådgivning. Ekologiska producenter prioriteras inom investeringsstödet.
- Kulturmiljöstödet har förstärkts med ett projekt för byggnadsvård.
- Landsbygdsprogrammets artikel 33-projekt inom åtgärden 4.5 i Mål 1-programmet får sin uppföljning genom insatser även från andra åtgärder inom LBU och Mål 1-programmet. Ett exempel är projektet "Landskapsvård och köttproduktion inom Vindelälvens närområde". Det omfattar insatser från upprustning av betesmarker och utveckling av nya djurhållnings- och installningsmetoder till marknadsföring av naturbeteskött i lokal detaljhandel. Projektets insatser förstärks genom stöd från andra åtgärder, t ex restaurering av betesmarker, startstöd och investeringsstöd, kompetensutveckling i olika former samt genom miljöstöd och kompensationsbidrag. Andra projekt med inriktning på småskalig livsmedelsproduktion, turism eller köttproduktion följs upp på liknande sätt.
- Brukare som fått investeringsstöd eller startstöd också prioriteras för särskilt anpassade insatser för kompetensutveckling.

Verksamhetsgren Miljömålsarbete
--

TABELL 1.3 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2005 FÖR VERKSAMHETSGREN MILJÖMÅLSARBETE
--

Tabellen ska innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen ska endast redovisas för 2005. Årsarbetskrafter och kostnader i enlighet med uppdrag 15 (tillförda medel 2002 och 2004) ska ingå i kolumn B och C.

Kostnader för VG Miljömålsarbete	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter
A	B	C
Totala kostnader VG Miljömålsarbete (exkl. OH)	34 900	49,35
<i>varav</i> Övergripande miljömålsarbete och miljöövervakning (501, 502)	9 183	13,07
<i>varav</i> Skydd av områden inkl skötsel mm (511)	7 299	12,35
<i>varav</i> Förvaltning och skydd (512)	9 243	10,63
<i>varav</i> Vattenskyddsområden (513)	27	0,07
<i>varav</i> Övriga ärenden (519)	3	0,01
<i>varav</i> Efterbehandling av förorenade områden (577)	1 470	2,70
<i>varav</i> Kalkning (58)	4 116	5,75
<i>varav</i> Miljöarbete inom rennärning (611, 614, 619)	3 417	4,52
<i>varav</i> Miljöarbete inom fiske (621, 629)	142	0,25
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	9 343	8,45
Totala kostnader VG Miljömålsarbete (inkl. OH)	44 243	57,80

Kommentar till tabell 1.3

De totala kostnaderna för verksamhetsgrenen Miljömålsarbete exkl OH har minskat med 620 tkr, 35 520 tkr år 2004 till 34 900 tkr 2005. Antalet årsarbetskrafter har ökat med 8,9 jämfört med 2004. Den största ökningen av verksamhetskostnader inom grenen svarar Skydd av områden inkl skötsel mm för. Ökningen mellan åren är 2 042 tkr. Den hänger ihop med att antalet årsarbetskrafter har ökat med 3,82 mellan åren. Verksamheten Förvaltning av skydd har haft en nedgång av verksamhetskostnaderna med 2 681 tkr. Skälet är att färre projekt genomförts under 2005 inom detta område.

TABELLER 1.3.1 – 1.3.3 – LÄNSFAKTA INOM MILJÖOMRÅDET

Nedanstående tabeller svarar mot de krav på återrapportering som avser verksamhetsgren Miljömålsarbete.

Tabell 1.3.1

Länsfakta inom fiskeområdet	2005-12-31	2004-12-31	2003-12-31
Antal fiskevårdsområden	175	176	175
Antal yrkesfiskelicenser	24	24/0	22/0
Antal fartygstillstånd	48	44	32
Antal inkomna ansökningar om stöd ur strukturfondsprogram	15	11	11

Tabell 1.3.2

Länsfakta kulturmiljö	2005-12-31	2004-12-31	2003-12-31
Antal registrerade fornlämningar (exkl. marina)	18 400	18 200	18 000
Antal byggnadsminnen enligt 3 kap. kulturminneslagen	78	72	72
Antal kyrkobyggnader enligt 4 kap. kulturminneslagen	72	72	72
Antal sektorsövergripande ärenden ^{Not 1}	396	353	404
Riksintresseområden för kulturmiljövården, <i>antal</i>	52	52	52
<i>yta (ha)</i>	1 536	1 536	1 536
Kulturresevat, <i>antal</i>	2	1	1
<i>yta (ha)</i> ^{Not 2}	996,4	26,4	26,4
Andel av länets kommuner som har kulturmiljöprogram (%)	40	33	33

^{Not 1} Uppgiften avser internremisser med andra sakområden.

^{Not 2} Den stora areella ökningen beror på att det samiska kulturresevatet Atoklimpen, omfattar 940 ha (Storumans kommun), har tillkommit under året.

Tabell 1.3.3

Utbetalade bidrag för kulturmiljö, summa (tkr)	2005	2004	2003
Bidrag, vilka länsstyrelsen fattar beslut om och betalar ut	0	910	96
Bidrag, vilka länsstyrelsen har fattat beslut om, men där Riksantikvarieämbetet har gjort utbetalningen	6 011	6 600	10 215

Politikområde Miljöpolitik

Mål: Att till nästa generation kunna lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta.

Verksamhetsområde **Pådrivande och förebyggande arbete**

Mål: Att nationellt och internationellt utveckla och tillämpa styrmedel i enlighet med de fem grundläggande miljövärdena samt påverka attityder och beteenden hos individer och organisationer så att de agerar i enlighet med sitt miljöansvar.

Verksamhetsområde **Bevara och restaurera natur och miljö**

Mål: Att effektivt genomföra insatser för att bevara, skydda och vårda miljö samt restaurera och återställa skadad miljö för att nå miljökvalitetsmålen.

Verksamhetsområde **Kunskap och underlag för miljöarbete**

Mål: Att genom forskning, uppföljning och analys ta fram den kunskap som behövs för att genomföra och förnya insatser för att nå miljökvalitetsmålen.

Pådrivande och förebyggande arbete

Ärendehandläggning

Under året har vi arbetat intensivt med att anpassa de stora infrastruktursatsningarna i länet, Botniabanan och gruvetableringar, till miljömålen och miljöbalkens grundläggande principer. Vi har bland annat medverkat i att utforma slutliga villkor för driften av den nystartade Svartlidengruvan. Länsstyrelsens roll i utformningen av MKB-handlingar i tillståndsärenden är fortsatt viktig för den slutliga prövningen av tillståndsansökningar.

Vindkraft – utredning, MKB Gabrielberget

Vi har under året deltagit i Miljödomstolens tillståndshantering av en stor vindkraftspark i länet. I det ärendet har vi handlagt och godkänt MKB:n med utgångspunkt från att människors hälsa och skador på miljön i allmänhet inte ska uppstå. För övrigt har vi under året tagit fram och redovisat ett förslag till Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet på områden med möjlighet till vindkraftsexploatering. I det underlaget redovisas såväl vindkartering, om än undermåligt, som områden där det kan uppstå konflikter med andra intressen.

Täktverksamheten

Under hösten har tillståndsprövningen för täkter anpassats till övrig miljöfarlig verksamhet genom särskilda arbetsinsatser där MPD:n deltagit. Utöver slutbesiktning och ombesiktning har vi som extra tillsynsinsats besökt pågående täkter inom vattenskyddsområden och de värdefullaste naturområdena. I slutet av november hade vi hunnit besöka 16 av 25 objekt.

Angående miljömålen finns idag kvar 17 kommersiella materialtäkter inom vattenskyddsområden och 8 inom högsta naturvårdsklass. Utbrutet naturgrus som andel av ballastproduktionen minskade mellan 2000 och 2004 från 42 procent till 34 procent. Trots detta är andelen fortfarande mycket större än målet på 20 procent år 2010. Totalt ökade ballastproduktion också under 2004, sannolikt främst tack vare stora byggprojekt som Botniabanan inom södra kustregionen. En positiv effekt av tillstånd till uttag ur krossbergupplag enligt 12 kap 6 § miljöbalken är att detta materials andel av produktionen ökade till 18 procent under 2004.

Bevara och restaurera natur och miljö

Efterbehandling av förorenade områden

I december 2005 hade 1952 objekt registrerats i MIFO-databasen varav 226 objekt har riskklassats. Ett objekt efterbehandlas nu med stöd av statliga bidragsmedel, det är den f d träimpregneringsanläggningen i Robertsfors. Efterbehandlingsobjekten vid Scharins industriområde i Skellefteå kommun närmar sig nu statusen ”nyckelfärdiga” för åtgärder. Vi har till Naturvårdsverket lämnat in ansökan med tillhörande huvudstudier inklusive åtgärdsutredningar.

Områdesskydd

Skyddet av skogsmark styrs av mål som fastställts av regering och riksdag. Målet är att ungefär 40 000 hektar skogsmark ska skyddas som naturreservat, biotopskydd eller naturvårdsavtal mellan 1998 och 2010. Länsstyrelsen inrättade under 2005 tre nya naturreservat. En viktig insats för förvaltningen av länets skyddade natur är den pågående översynen av skötselplaner för äldre reservat. I revisionen tar vi hänsyn till områdenas behov av skötsel. Även reservatens tillgänglighet och satsningar för friluftsliv belyses i skötselplanerna. Under året har vi tagit fram ett 40-tal förslag till nya skötselplaner. Natura 2000-arbetet har under året främst koncentrerats på bevarandeplaner för alla objekt. Planerna beskriver områdenas naturvärden, vad som hota dessa naturvärden samt eventuella behov av skydd och skötsel. Därutöver har vi samarbetat med övriga länsstyrelser, Naturvårdsverket och Artdatabanken för att ta fram inventerings- och uppföljningsmetoder för alla Natura 2000-naturtyper och arter.

Kalkning

Nedfallet av försurande svavel har minskat med ungefär två tredjedelar sedan kulmen i slutet av 1970-talet. Försurade sjöar uppvisar en påtaglig återhämtning och i vattendragen minskar den antropogena komponentens betydelse under vårfloden. Fortfarande finns dock en påtaglig försurningspåverkan som är särskilt uttalad i mindre vattendrag inom länets östra del. I länets västra del ser vi knappast längre några surstötars ens under snösmältningens mest intensiva fas. Vårt kalkningsprogram är i huvudsak inriktat på de mest försurningspåverkade vattendragen i länets östra del. Som följd av den minskande försurningen har några kalkningar avslutats i länets västra del. I de pågående projekten har kalkbehovet halverats sedan slutet av 1990-talet. Kalkningsverksamheten fungerar genomgående bra. De uppställda vattenkemiska målen uppnåddes under 2005 för 93 procent av de kalkade vattendragen och 96 procent av de kalkade sjöarna. Arbetet med att restaurera de fysiska miljöerna i de kalkade vattendragen har prioriterats under året. Främst är det vandringshinder i form av dammar och fellagda vägtrummor som åtgärdats.

Kunskap och underlag för miljöarbete

Arbetet med att öka kunskapen om natur- och miljötillståndet i länet har hög prioritet. Det främsta syftet är att skapa underlag för att förverkliga miljömålen och att göra det möjligt att följa upp dem.

Under året har ett antal rapporter tagits fram;

- Myllrande Våtmarker - uppföljning av ingrepp i våtmarker i Västerbottens län - en förstudie. *Meddelande 1-2005.*
- Utvärdering av det regionala miljöövervakningsprogrammet, bottenfauna, 1995-2003. *Meddelande 2-2005*
- Övervakning och uppföljning av utter i Västerbottens län. *Meddelande 3-2005.*
- Kustfågelinventering på Holmöarna 2000-2003. Utvärdering av inventeringar och förslag till program för uppföljning av kustfåglar. *Meddelande 4-2005.*
- Inventering av exploateringsgrad längs Västerbottenskusten. Länsstyrelsens meddelandeserie)
- Blåbergssjöbäcken och Harrträskbäcken – en tillståndsbedömning och förslag på åtgärder. *Meddelande 7-2005.*
- Häckande kustfågel på Holmöarna. Kustfågelinventering längs Holmöarnas ostsida åren 2000-2003. Utvärdering av pilotinventering och förslag till program för uppföljning av kustfåglar inom Holmöarkipelagen, Umeå kommun.
- Kalkeffektuppföljning 2004.
- Provfisken i tre sjöar i Storumans kommun. 2005.
- Tuggenbäcken. 2005.
- Identifiering av skyddsvärda brackvattenmiljöer i Västerbottens län.
- Barmarksinventering av utter i Västerbottens län 2005. Manus.
- Inventering av Raggbock *Tragosoma dipsarium* i Västerbottens län 2005. Manus.
- Landlevande mollusker i Västerbottens län. Manus.
- Artiklar i "Skogseko", bilaga till nr 3 oktober 2005.

Mål 1: Länsstyrelserna skall verka för att nå de av riksdagen beslutade miljökvalitetsmålen med tillhörande delmål och sektorsmål som har beslutats inom särskilda politikområden såsom jordbrukspolitiken, fiskeripolitiken, kulturpolitiken, skogspolitiken, rennäringsspolitiken och transportpolitiken.

Härvid skall länsstyrelserna särskilt verka för:

- att andelen privatfinansierade åtgärder när det gäller efterbehandling av förorenade områden ökar,
- att arbetet med skydd av värdefulla områden och hotade arter prioriteras,
- att arbetet med skydd och skötsel av naturområden och hotade arter bedrivs så att biologisk mångfald bevaras och friluftslivet främjas och att fragmentering av naturmiljön motverkas,
- att miljömålsarbetet, inklusive arbetet med naturvård, friluftsliv och naturturism samordnas med arbetet för en hållbar regional utveckling.

- *Arbetet i de regionala rovdjursgrupperna. ,*

Regionala Rovdjursrådet i Västerbottens län är sammansatt av representanter för samebyarna, Lantbrukarnas Riksförbund, Västerbottens läns Fåravelsförening, Svenska Jägareförbundet, Jägarnas Riksförbund, Västerbottens Ornitologiska Förening, Svenska Naturskyddsföreningen, Svenska Rovdjursförening, Polisen, Åklagarmyndigheten och Länsstyrelsen. Rovdjursansvarig tjänsteman är sekreterare i rådet och Storumans kommunalråd Gunilla Lundgren är ordförande.

År 2005 var rådets tredje verksamhetsår och det hade tre möten under året. Mest handlade de om attityder gentemot rovdjuren, informationsarbete och kommunikation.

Regionala Rovdjursrådet får med jämna mellanrum information från Nationella Rovdjursrådet. Tre representanter ur Regionala Rovdjursrådet deltog i nationella rovdjursmötet i Stockholm, Rovdjur 2005, där frågor kring problemvargar och problembjörnar diskuterades i detalj. På inbjudan av Naturvårdsverket presenterade sekreteraren i Rovdjursrådet vårt sätt att arbeta med regionala rovdjursgruppen i Västerbotten. Det inträffade på en stor nationell viltförvaltningskonferens.

Det forskningsprojekt vid Statsvetenskapliga institutionen vid Umeå universitet som inom ramen för FjällMistra följt Regionala Rovdjursrådets arbete har nu avslutats. Resultaten redovisas i en FjällMistrarapport. Västerbottens sätt att arbeta med Rovdjursrådet får med beröm godkänd av forskarna.

Atmosfären i Regionala Rovdjursrådet är öppen och positiv. Informationsflödet organisationerna emellan, och mellan dem och Länsstyrelsen, är i stort sett tillfredställande. Under första mötet i år behandlades ingående frågan hur informationsflödet inom organisationerna kan förbättras.

Länsstyrelsen har haft stor hjälp av rådet i arbetet med förvaltningsplanerna för de stora rovdjuren och vid formulering av mål för antal och utbredning av arterna. Rådets arbete, och den därmed ökade kontakten mellan olika grupperingar och Länsstyrelsen, har tagits emot mycket positivt. En tillräcklig finansiering av Rovdjursrådet, främst för ersättning till ledamöterna, är en basal förutsättning för att arbetet ska fungera bra.

- *Insatser för att utveckla arbetsformerna i naturvården när det gäller att stärka dialogen med medborgarna och uppnå lokal delaktighet i bevarandearbetet,*

Länsstyrelsen arbetar aktivt med lokal förankring och deltagande i naturvårdsfrågor. Under senaste året har ett nära samarbete med kommunerna resulterat i ett antal projektansökningar inom den ”kommunala naturvårdssatsningen”.

Det finns många exempel i länet på hur naturvården bidrar till att skapa förutsättningar för regional utveckling. Flera kommuner, byaföreningar, hembygdsföreningar, ideella organisationer etc har visat stort intresse att aktivt delta i olika naturvårdsåtgärder, dels i form av aktiv skötsel i naturreservat, t ex slåtter, dels i planering och iordningställande av anläggningar för friluftsliv och turism. I projektet ”Vindelälvens naturbeten” samarbetar t ex flera brukare med att röja och ha betesdjur på marker längs nationalälven för att producera naturbeteskött till butikerna.

- *Insatser och resultat när det gäller att samordna miljömålsarbetet, inklusive arbetet med naturvård, friluftsliv och naturturism med att genomföra regeringens politik för en hållbar regional utveckling.*

Tillväxtavtalet

I länets tillväxtprogram anges att ”De regionala miljökvalitetsmålen ska vara vägledande i verksamheterna.” Personal från både Länsstyrelsens näringslivsavdelning och miljö och planavdelning deltar därför aktivt i det programlagda utvecklingsarbetet. I medfinansiering av detta arbete utgår vi bland annat från den handlingsplan för hållbar ekologisk utveckling som utarbetades 2004. Syftet med handlingsplanen är att genom processarbete och metodutveckling hitta former för att konkretisera hur Länsstyrelsen kan integrera miljöperspektivet i de regionala utvecklingsinsatserna.

Under 2005 har miljömålsarbetet infogats i Länsstyrelsens prioriteringsbeslut för hur länsanslaget ska användas samt i ansökningsblankett och mall för projektbeskrivning som ska fyllas i av den som söker projektstöd enligt Regionala Tillväxtprogrammet.

I prioriteringsbeslut för länsanslagets (33:1) användning anges att medlen ska användas så att hållbar regional utveckling uppnås, med fokus på:

- Jämställdhet,
- Miljö, med ledning av Länsstyrelsens handlingsplan för hållbar ekologisk utveckling,
- Integration.

Efterbehandling av förorenad mark

Arbetet med efterbehandling av förorenad mark har resulterat i två förelägganden mot privata verksamhetsutövare. I båda fallen har föreläggandena överklagats. Ett fall har avgjorts i domstol som fastställde Länsstyrelsens beslut. Verksamhetsutövaren har därefter begärt sig i konkurs varför någon sanering ännu ej kommit till stånd.

Skyddsarbetet

Länsstyrelsens reservatsarbete bedrivs sedan några år tillbaka med lokalt deltagande och samverkan i allt, från inledande inventeringar och reservatsbildning till praktiska skötselåtgärder och informationsinsatser. Vid inventeringar och praktiska naturvårdsåtgärder anlitas lokal arbetskraft så långt det är möjligt. I den pågående översynen av reservatens skötselplaner lyfts särskilt tillgängligheten och friluftslivet fram. Det har blivit alltmer tydligt att reservaten betyder mer än att bevara biologisk mångfald och storslagen natur. Det är mycket viktigt att reservaten kan ge såväl naturupplevelser och rekreation som att de på olika sätt kan generera inkomster.

De fyra fjällänen har också med hjälp av Fjällmistra gjort en enkät till allmänhet, näringsliv, politiker och tjänstemän för att kartlägga attityder till rovdjur, hur de skyddade områdena nyttjas och vad man tycker är viktigt i sådana sammanhang. Länsstyrelsen har över huvud taget satsat mycket på kommunikation när det gäller tillgänglighet under de senaste åren. Kommunikationen handlar mycket om näringsliv vid sidan om frågor kring friluftsliv.

I AC-län knyts RTP till det regionala miljö- och hushållningsprogrammet, RMHP, som de fyra fjällänen tagit fram gemensamt. RMHP:s bakgrundbeskrivning och analys av framgångsfaktorer används t ex i RTP. Det finns en tydlig koppling mellan RTP och RMHP

- *Redovisa väsentliga insatser inom ramen för de skilda handlingsprogrammen för jordbrukets och fiskets miljöeffekter.*

Jordbrukets miljöeffekter i länet är i allt väsentligt positiva. Vi har ett levande odlingslandskap till nytta för livsmiljö, kulturmiljö och biologisk mångfald. De regionaliserade miljömålen för jordbruket är beslutade och arbetet med att få genomslag för målen går vidare i strategigrupper. En av dessa grupper behandlar livsmedel och turism och har medverkande från näringen, intresseorganisationer och myndigheter.

En avgörande fråga för att jordbrukets positiva miljöeffekter ska bestå är att näringen överhuvudtaget finns kvar. Detta är inte en självklarhet i alla delar av länet. Insatser för att utveckla jordbruket och fisket har bland annat planerats inom ramen för det regionala tillväxtprogrammet. Arbetet med tillväxtprogrammet har under året varit inriktat på att utveckla mål och indikatorer. Det har syftat till att samordna insatserna med dem inom Mål 1, landsbygdsprogrammet och övriga åtgärder för utveckling av landsbygden.

Dominerande insatser för att nå målen för programmen för jordbrukets miljöeffekter har varit att hantera jordbrukarstöd, miljöersättningar, investerings- och projektstöd med flera stöd.

I syfte att höja jordbrukarnas beredskap för förändringar efter jordbruksreformen har medel inom Mål 1- programmet förts över till ökade insatser för kompetensutveckling.

Stöd har lämnats till ett projekt för utveckling av fjälljordbruket. Det kompletterar övriga insatser för utveckling av ett rikt odlingslandskap i inland och fjäll: Landskapsvård och köttproduktion i Vindelälvsdalen samt Utveckling av livsmedelsproduktionen. Projekten hanterar frågor om restaurering av betesmarker, säkrar brukningen av odlingslandskapet, utveckling av jordbruksproduktionen, småskalig livsmedelsförädling, utvecklar kontakt med marknaden samt nya affärsmöjligheter för landsbygdsföretagen.

För att stärka utbudet av kompetensutveckling för jordbrukare och landsbygdsföretagare har Länsstyrelsen stött och medverkat i att bygga upp ett nätverk mellan utbildningsanordnare i länet, Gröna Navet. Nätverket omfattar LRF, Norrmejerier, Lantmännen, Föreningssparbanken, Norrlandsägg, Studieförbundet Vuxenskolan, Norra Skogsägarna, Hushållningssällskapet, Naturbruksgymnasiet och SLU. Samarbetet har lett till ökat och bättre utbud av kompetensutveckling för jordbrukare inom både miljöområdet och andra ämnesområden.

Informationen till jordbrukare har förstärkts och koncentreras genom vår tidning Norrbruk som vi ger ut tillsammans med Länsstyrelsen i Norrbotten. En stor del av innehållet behandlar jordbrukets miljöeffekter. Tidningen har i år fått en kraftigt ökad målgrupp genom att antalet sökande som vi distribuerar den till ökat med 65 procent.

Fiske

Länets fiskenäring är utpräglad småskalig och har minskat kraftigt under den senaste tioårsperioden. Fisket är bl.a. mycket hårt drabbat av sälskador. Samtidigt utgör länets kustyrkesfiske en omistlig del av en levande kust- och skärgårdskultur. Den är dessutom en förutsättning för att förse länets invånare och beredningsföretag med lokalt fångad fisk och fiskråvara. Länets fiske bedöms ha en mycket ringa, om ens påvisbar miljöpåverkan, främst p.g.a. sin utpräglade småskalighet.

En avgörande fråga för fisket har varit insatser för att minimera och förebygga problem med sälskador. Här har avgörande insatser kunnat genomföras med hjälp av medel från viltskadeanslaget och EU:s strukturfonder. Det har förutom minskade skador på fisket inneburit att bifångsterna av säl minskat. Insatser har även gjorts för att minska fångsten av lax från svaga vildlaxpopulationer till förmån för ett ökat uttag av odlad lax.

Länet har även erhållit ett av sex nationella samförvaltningsinitiativ för fiske. Det omfattar fisket och fiskevården i Ume-Vindelälven och dess mynningsområde på kusten. Här kommer fisket och fiskevården att samordnas av berörda intressen för att åstadkomma en uthållig förvaltning av de vilda lax och havsöringsbestånden.

Mål 2: Länsstyrelserna skall utveckla det regionala mål- och uppföljningsarbetet i bred förankring i länet så att det ger underlag för arbetet inom denna och andra verksamhetsgrenar.

Samverkansgrupper

De nya ”*Samverkansgrupperna för hållbar utveckling i Västerbottens län*” är ett nätverk och en mötesplats som bygger vidare på de gemensamma mål, strategier och åtgärdsförslag som tagits fram av de tidigare grupperna. Projektet startade 2004 och ska i en första etapp pågå t o m 2006. Ca 220 personer har deltagit i samverkansgruppernas möten eller på annat sätt varit aktiva i nätverket kring dem.

Grupperna samverkar för att genomföra de regionala miljömålen och länets tio helhetsstrategierna för hållbar utveckling. Samverkan sker i dialogform. Grupperna har ett brett, kreativt perspektiv och eftersträvar att nå samförstånd och samsyn utan formella mandat. Nedan redovisas fördelningen av strategiområden mellan grupperna. Deltagande företag och organisationer beslutar själva om den mix av ”hållbara lösningar” som bedöms ge det bästa ekonomiska, ekologiska och sociala utfallet i den egna verksamheten.

Gruppernas mål och aktiviteter;

1. Bidra till nytänkande och åtgärder som skapar en långsiktigt hållbar ekologisk, ekonomisk och social utveckling i länet
2. Stimulera utvecklingen av ett ”grönt näringsliv” med nya produkter, nya metoder, nya företag och nya marknader
3. Diskutera och förankra förslag till en gemensam ”Avsiktsförklaring” för deltagande organisationer
4. Diskutera och komplettera delstrategierna och idékatalogens åtgärdsförslag och ”ta hem” dessa till den egna organisationen
5. Informera om planerade och genomförda åtgärder för hållbar utveckling inom respektive organisation.
6. Bidra till en gemensam kunskapsbank med goda exempel på egna och andras praktiska erfarenheter av hållbarhetsåtgärder.
7. Diskutera nya delmål och miljökvalitetsmål som föreslås av regeringen och antas av riksdagen.
8. Diskutera frågor om uppföljning och indikatorer.

Aktiviteter i respektive grupp under perioden;

Grupp 1. Livsstil, hälsa och konsumtion

Gruppen har representanter från grundskola, gymnasium, studieförbund, Umeå universitet, landstinget, Hushållningssällskapet, kommunerna, Länsstyrelsen, företaget Ekologisk SAMhällsutveckling (ESAM), Partihandeln och Försvarets skyddsskola. Gruppen har genomfört en enkät till lunchrestauranger och caféer i Umeå om deras menyer och råvaror med utgångspunkt från konsumentverkets Ät S.M.A.R.T – modell. Gruppen har under våren samarbetat med studieförbundet Folkuniversitet kring en öppen föreläsningsserie på tema livsstil, hälsa & konsumtion samt haft två möten kring offentlig upphandling av varor och tjänster. Under hösten har vi bland annat arbetat kring lärandet för hållbar utveckling inom länets för-, grund- och gymnaseiskolor. I samverkan med Umeåregionens nätverk om lärande för hållbar utveckling och representanter för lärarutbildningen vid Umeå universitet.

Grupp 2. Energiproduktion, Byggverksamhet, Skog och trä

Gruppen har representanter från skogsnäringen, kommunerna, energisektorn, Arbetslivsinstitutet ALI, Umeå universitet, Länsstyrelsen, byggnadsindustrin, Forum för hållbar utveckling (FHU), Statens Institut för Ekologisk Hållbarhet (IEH) och Miljöhögskolan. Under 2005 har gruppen skapat ett nytt kärnområde kring kretsloppsanpassat samhällsbyggande med GreenZone, Nydalakonceptet och ”må-bra-boende” i pilotkommunprojektet ”Det Hållbara Robertsfors” som levande exempel. Till att bygga, bo och arbeta i kretsloppskvarter fogar vi nytänkande och visioner om infrastruktur, transporter, energifrågor, gröna rum, integrerat äldreboende och utveckling av länets träindustri. Utvecklade forskning och undervisning om dessa frågor vid länets universitet och högskolor tillhör också fokusområdet.

Grupp 3. Metallindustri (inklusive gruvor)

Gruppen arbetar med hållbarhetsfrågor inom gruv- och metallindustrin och har deltagare från gruvindustrin, metallteknikföretagen, ytbehandlings- och återvinningsföretagen, forskningsprojektet Georange, Miljöhögskolan, Umeå universitet, kommunerna och Länsstyrelsen. Under året har gruppen fokuserat på möjligheterna att skapa effektivare och ökade järnvägstransporter och logistiksamverkan inom metallindustrin. Den har knutit kontakt med ett finskt-svenskt projekt, ”SR-log”, som utrett järnvägens betydelse för utveckling av nya logistiska servicekoncept och affärsidéer. Det sistnämnda är ett interreg IIIIC-projekt inom ramen för STIMENT (stimulating new ways of entrepreneurship). Gruppen har också besökt institutionen för miljökemi och Marksaneringscentrum Norr (MCN) vid Umeå universitet.

Grupp 4. Mark- och vatten, Biologisk mångfald, Livsmedel och turism

Representanter från skogsnäringen, Hushållningssällskapet, LRF, turistnäringen, kommunerna, Länsstyrelsen, Forum för hållbar utveckling (FHU), Umeå universitet, ballastindustrin, Jägareförbundet och konsultföretag har medverkat i gruppen. Gruppen som under hösten 2004 utvecklat ett nytt kärnområde kring livsmedel och turism, har under 2005 ”flyttat över” sina frågor till ”Nätverket för hållbar turism och livsmedelsproduktion NHLTU”. Detta nätverk har under 2005 arbetat med att formulera ett s k ”styrkort” för verksamheten.

Natur och Hälsa - En fristående samverkansgrupp

Gruppen samverkar kring idéer om utveckling av exempelvis behandlingsterapier, företagsamhet och forskning om natur och naturupplevelser som en källa till rehabilitering och friskvård. Gruppen samarbetar med Forum för Hållbar Utveckling (FHU) och Länsstyrelsen och har deltagare från företaget Byske Laxdal, vårdföretaget Carema, Almi företagspartner, forskarvärlden, Skogsvårdsstyrelsen och landstinget. I januari 2005 hade Länsstyrelsen ett möte med miljödepartementet och Nutek om samverkan mellan miljömålsarbetet, helhetsstrategierna och tillväxtprogrammet.

Övrigt miljömålsarbete

Länsstyrelsen deltog i presentationen av Umeåföretaget NYAB:s kretsloppshus den 31 januari i samband med de sk "Västerbottensveckorna" på Grand Hotel i Stockholm. Vi har medverkat aktivt i det fortsatta arbetet inom projektet "Hållbara Robertsfors". Kommunen antog i april de regionala miljö kvalitetsmålen, delmålen och helhetsstrategierna, fastställda av Länsstyrelsen 2003, som grund för sitt lokala miljömålsarbete. Kommunen har också avgett en "avsiktsförklaring" i enlighet med de nya samverkansgruppernas mål. Vi påbörjade under hösten en serie kommunbesök för att stämma av läget i det lokala arbetet med miljömål och hållbar utveckling.

Sex kommuner sökte bidrag till KLIMP-program under 2004. Rådet för investeringsstöd har beviljat bidrag till Sorsele, Storuman och Vilhelmina kommuners klimatinvesteringsprogram (Klimp). Arbetet med programmen har startat i år. Länsstyrelsen har bland annat medverkat i produktionen av en miljöinriktad skoterguide för fjällkommunerna som är en del i nämnda kommuners klimatinvesteringsprogram. Vi hade under hösten samråd med Bio Fuel Region, BFR, samt Skellefteå och Bjurholms kommuner om deras KLIMP-ansökningar för 2005.

Vi har gett ut ett nyhetsbrev om hållbar utveckling. I samverkan med FHU m fl har vi producerat en handbok om hållbar utveckling för länets företag.

Miljömålsuppföljning

Vi har under året arbetat med att beskriva miljö tillståndet i länet i förhållande till de femton miljömålen. För varje miljömål finns ett antal nationella uppföljningsindikatorer. Länsstyrelsen tar varje år fram ett underlag för nationella indikatorer med nationell/regional upplösning och bedömer tillståndet i länet i förhållande till miljömålen. Bedömningen och beskrivningen av tillståndet utifrån indikatorerna rapporteras till miljömålsrådet och presenteras på miljömålsportalen www.miljomal.nu i det gemensamma uppföljningssystemet (GUS).

Särskilda projekt för miljömålsuppföljning har genomförts för att ta fram regional upplösning på utsläpp av koldioxid m m, för alla kommuner i länet. Länsstyrelsen deltar i KLIMP-projekt om skoter där en informationsbroschyr tagits fram. Och vi fortsätter samarbetet med fjällänen kring indikatorer för storslagen fjällmiljö. Dessutom har vi bedrivit ett projekt som gäller hur man ska samla in information om åtgärder i vattendrag.

VO Tillsyn och vägledning

Mål 1: Ett ökat skydd för enskilda och värnande om samhället i övrigt genom såväl tillsyn som vägledande arbete.

Länsstyrelsen arbetar för att främja en hållbar utveckling i länet. Miljömålen är styrande för det arbetet. Mot bakgrund av detta gör vi en analys av tillsynsobjekten för att kunna prioritera våra insatser och göra största möjliga nytta med tillgängliga resurser. Utgångspunkten är tillsynsobjektets eventuella farlighet för människors hälsa och för miljön. Som exempel kan nämnas Rönnskärsverken som tidigare var en av landets största utsläppskällor vad avser miljöfarlig verksamhet. Länsstyrelsen har lagt och lägger fortfarande ner betydande resurser på tillsyn av Rönnskärsverken. Även nya och gamla gruvor är exempel på verksamheter som kräver mycket tillsyn.

Exempel på andra prioriteringsgrunder är hur verksamhetens egen kontroll fungerar, hur den varit tidigare, innehållet i miljörapporter och liknande, och andra signaler på att allt inte står rätt till, inklusive anmälningar från enskilda och rapporter i media m m.

I ett till ytan så stort län som Västerbotten är naturligtvis tillsynsvägledning viktiga inslag, framförallt för kommunerna men även för andra med tillsynsansvar. Förebyggande tillsyn blir allt mer betydelsefull. Under året har vi på olika sätt informerat verksamhetsutövare om regelsystemet m m. Ett exempel är branschvisa träffar, en form av tillsyn som kommer att öka.

Vår kännedom om vilka tillsynsobjekt som behöver prioriteras är relativt god. Svårigheten är snarast att förhållandena ofta är mycket komplicerade, till exempel gruvverksamhet och att få resurserna – våra egna och andras - att räcka till. Trots god planering uppstår ofta situationer där våra resurser måste omdisponeras till andra områden som också är viktiga.

Analys och kommentarer i förhållande till föregående år

- **Tillsyn över yrkesmässig trafik**

Antalet tillsynsobjekt i kolumn B är det sammanlagda antalet taxiförarlegitimationer, tillstånd till buss-, gods- och taxitrafik samt uthyrningsrörelser. Antalet tillsynsärenden vi initierat har minskat i förhållande till föregående år. Anledningen är att vi i början av året kom ikapp den balans av ej kontrollerade tillståndshavare som funnits tidigare år. År 2005 genomförde vi sådan egeninitierad tillsyn på de tillståndshavare som inte kontrollerats under den senaste femårsperioden.

- **Övrig förvaltning**

Tillsynen av stiftelser har vi för andra året i följd utfört i enlighet med den nationella tillsynsplänen som länsstyrelserna gemensamt arbetat fram. Genom detta har kvaliteten på tillsynen förbättrats. Tillsyn av kameraövervakning har skett i samma utsträckning som tidigare år. Under året har vi deltagit i träffar med tjänstemän från samtliga län och haft stort erfarenhetsutbyte. Träffar har skett inom områdena stiftelser, kameraövervakning och bevakningsföretag.

- **Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor**

Under året har vi besökt alla kommuner och i första hand behandlat djurskydd och smittskydd. Detta till skillnad mot förra året, då vi inte besökte någon kommun. Tillsyn av omlastningsplats för animaliska biprodukter (smittskydd) har vi också utfört under året.

- **Kulturmiljö**

Det uppgivna antalet tillsynsobjekt baseras bland annat på de ca 18 400 registrerade fornlämningar som vi har i länet. Antalet har ökat något under året och vi har också haft tillsyn på fler objekt än under 2004.

- **Naturvård och miljöskydd**

Tillsynsobjekt med allvarliga brister inom området Naturvård och miljöskydd utgörs till största delen av täkter (8) samt förorenade områden (2). Under året har vi genomfört en större tillsynsinsats just på täkter (se text under Mål 1 Miljötillsyn). Arbetet med sanering av förorenade områden har kommit in i en fas där ansvaret för saneringen börjar klarläggas. I några fall har dock ansvarsfrågan ännu inte avgjorts.

- **Lantbruk ärendegrupp 605**

Förändringen av jordbruksstöden medförde att antalet tillsynsobjekt ökade med 50 procent. En stor del av dessa var befintliga företag som stod utanför stödsystemen. Stöden är kopplade till flera regler inom t.ex. den yttre miljön och till djurskydd. Det har inneburit att vi förändrat innehållet i den information och rådgivning vi gett. Tillsynen i fält har ökat och förändrats något för att passa de nya förutsättningarna. Ökningen har också inneburit fler kontakter med kommunerna eftersom de utför delar av tillsynen.

- **Fiske**

För sakområdet fiske finns inte angivet någon särskild tillsynsuppgift. Länsstyrelsen medverkar dock till att utöva tillsyn. Det gäller t.ex. delar av fisketillsynen som vi planerar och finansierar.

TABELL 2.1 – STATISTIK ÖVER TILLSYNSVERKSAMHETEN

Nedanstående tabell svarar mot de krav på återrapportering som anges för verksamhetsområde Tillsyn och vägledning. Ärenden som redovisas under tabell 3.1 (Ärendehandläggning) skall exkluderas i nedanstående tabell.

A	B	C	D	E	F	G	H
Sakområde och del av sakområde	Antalet tillsynsobjekt ¹	Antal objekt som varit föremål för tillsyn ²	Antal egenintierade tillsyns- <u>ärenden</u> (avser såväl avslutade som pågående ärenden) ³	Antal tillsyns- <u>ärenden</u> efter anmälan (avser såväl avslutade som pågående ärenden) ³	Används vedertagna metoder (ja/nej) ⁴	Antal tillsynsobjekt med allvarliga brister ⁵	Antal tillsynsobjekt med allvarliga brister som ej åtgärdats ⁶
Kommunikationer: Tillsyn över yrkesmässig trafik (24)	3 399	195	190	5	Ja	0	0
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor totalt	82	82	7	23	Ja	7	7
varav Livsmedelskontroll (281)	15	15	0	0	Ja	0	0
varav Djurskydd ⁷ (282)	15	15	2	22	Ja	7	7
varav Smittskydd (283)	16	16	5	1	Ja	0	0
varav Allm. veterinära frågor (284)	36	36	0	0	Ja	0	0
Hållbar samhällsplanering och boende: Plan och byggnadsfrågor (404)	15	10	1	0	Ja	0	0
Kulturmiljö	18 630	89	0	0	Ja	0	0
Krishantering, skydd mot olyckor och civilt försvar.	74	74	6	1	Ja	0	0
Naturvård och miljöskydd totalt	1 145	559	564	23	Ja	26	16
varav skyddade områden (515 ⁹ , 516, 525 ¹⁰ - 528)	732	277	160	0	Ja	1	0
varav vattenverksamhet och täkter (535 ¹⁰ , 545)	297	200	216	17	Ja	16	10
varav miljöfarlig verksamhet (555)	68	68	170	6	Ja	7	3
varav övrig miljötillsyn (565-567, 575 ⁹)	48	14	6	0	Ja	3	3
Areella näringar totalt	3 207	952	1	3	-	1	0
varav Lantbruk (605) ⁹	3 200	950	0	3	Ja	0	0
varav rennäring (613)	7	2	1	0	Ja	1	0
varav fiske (623)	0	0	0	0	Nej	0	0
Social omvårdnad totalt⁸	337	52	51	16	Ja	4	1
varav äldreomsorg	138	25	15	1	Ja	1	0
varav handikappomsorg	154	24	14	6	Ja	2	1
varav individ- och familjeomsorg	45	3	19	4	Ja	1	0
Övrig förvaltning totalt	3 675	3 148	99	3	Ja	0	0
varav stiftelser (206)	217	133	92	1	Ja	0	0
varav kameraövervakning (211)	423	24	0	0	Ja	0	0
varav bevakningsföretag (212)	4	0	0	1	Ja	0	0
varav lotterier (215)	31	31	0	0	Ja	0	0
varav jakt och viltvård (218)	3 000	2 960	0	0	Ja	0	0

⁷ Antal djurförbud = 7 st. Antal omhändertagna djur = 72 st. ⁹ Uppskattat antal. ¹⁰ Antalet objekt har satts = antalet inkomna ärenden

Definitioner till tabell 2.1:

1. Med tillsynsobjekt avses verksamheter, produkter eller anläggningar, dvs. de enheter som är föremålet för tillsyn enligt av staten fastställda normer. I de fall där tillsyn görs över andra tillsynsorgan (vanligtvis kommuner) kan tillsynsobjekt avse kommun. I övriga fall ska tillsynsobjekt EJ avse kommun eller kommunedel, då denna är att betrakta som objektansvarig, dvs. den som ansvarar för att tillsynsobjektet uppfyller statens krav. Kolumn B ska avse bruttopopulationen av tillsynsobjekt. Om svårigheter finns att ange ett exakt antal, ska en uppskattning av antalet tillsynsobjekt göras. Antalet ska avse 1/1-05. Om antalet väsentligt förändrats under året ska det kommenteras.

2. med antal objekt som varit föremål för tillsyn avses de objekt som omfattats av alla de delar/procedurer som länsstyrelsen definierar som tillsyn. Om svårigheter finns att ange ett exakt antal, ska en uppskattning av antalet tillsynsobjekt göras. Kommentera om uppgiften avser faktiskt antal eller uppskattat antal.

3. När en verksamhetsinnehavare anmäler en förändring av verksamheten ska det i stället räknas som egeninitierat tillsynsärende och ingå i kolumn D. Såväl pågående som beslutade ärenden ska omfattas.

4. med vedertagna metoder avses metoder/procedurer framtagna för att underlätta tillämpningen av myndighetens tillsynsuppdrag och för att säkra att detta tillämpas likvärdigt inom givna ramar.

5. med allvarliga brister avses brister hos tillsynsobjektet som av länsstyrelsen bedöms vara så allvarliga att om de inte åtgärdas kan leda till skada eller andra negativa effekter för den enskilde eller för samhället i övrigt. Avser ej ärenden utan objekt.

6. med antal tillsynsobjekt med allvarliga brister som ej åtgärdats avses brister av allvarlig karaktär (se ovan) som vid återbesök/uppföljning eller, vid med länsstyrelsen överenskommen tidpunkt, ej har åtgärdats.

7. För djurtillsyn (Djurskydd) gäller att i kommentarerna redovisa antal förbud att ha hand om djur samt antalet omhändertagna djur.

8. Återrapporteringen för Social omvårdnad avser ej individärenden varför de brister som återrapporteras i tabellen ska avse brister i verksamhetstillsynen där länsstyrelsen har riktat kritik. (kritiken behöver inte vara allvarlig.) För social omvårdnad avses med tillsynsobjekt t.ex. en institution (HVB), en särskild boendeform, en daglig verksamhet eller en öppenvårdsverksamhet i offentlig eller privat regi som länsstyrelsen har tillsyn över, oavsett om verksamheten står under löpande tillsyn av socialnämnden i den kommun där verksamheten bedrivs. Med tillsynsobjekt avses även individ- och familjeomsorg, handikappomsorg eller äldreomsorg inom en kommun, kommunedel eller stadsdel. Men inom de olika omsorgsgrenarna räknas verksamheter som egna objekt. Varje äldreboende är ett objekt, hemtjänsten i en kommun eller en kommunedel ett objekt o.s.v. Med tillsynsobjekt avses däremot inte ett individärende.

Verksamhetsgren Social tillsyn

TABELL 2.2 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2005 FÖR VERKSAMHETSGREN SOCIAL TILLSYN

Tabellen ska innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen ska endast redovisas för 2005.

Kostnader och årsarbetskrafter för VG Social tillsyn	Kostnader tkr)	Års- arbetskrafter
Totala kostnader VG Social tillsyn (exkl. OH)	2 387	3,81
varav Tillsyn och rådgivning m.m. (701, 709)	1 890	3,27
varav Enskild vårdverksamhet (702)	110	0,21
varav Individärenden (703)	2	-
varav Fördelning av statsbidrag (704)	364	0,29
varav Alkoholärenden (705)	21	0,04
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	890	0,65
Totala kostnader VG Social tillsyn (inkl. OH)	3 277	4,46

Kommentar till tabell 2.2

De totala kostnaderna för verksamhetsgrenen Social tillsyn exkl OH har minskat med 424 tkr, 2 811 tkr år 2004 till 2 387 tkr 2005. Antalet årsarbetskrafter har minskat med 0,75 jämfört med år 2004. Den största minskningen av verksamhetskostnader inom grenen svarar Tillsyn och rådgivning för. Minskningen mellan åren är 467 tkr. För verksamheten social omvårdnad inom verksamhetsgrenen Utåtriktat sektorsövergripande arbete, har ökat under år 2005 med 0,54 årsarbetskrafter.

TABELL 2.2.1 – SOCIAL TILLSYN – FÖRDELNING AV TILLSYNSINSATSER

Nedanstående tabell svarar mot de krav på återrapportering som avser verksamhetsgren Social tillsyn. Uppskatta hur social tillsyn fördelar sig i procent mellan främjande/förebyggande, inspektioner/kontroll och övrig tillsyn. Redovisa och kommentera de viktigaste främjande/förebyggande tillsynsinsatserna under året, exempelvis seminarier och möten med politiker respektive förvaltningsledningar.

Tillsynsinsats	Procent
Främjande/förebyggande	50
Inspektion/kontroll	30
Övrig tillsyn	20
Summa	100

De viktigaste främjande/förebyggande tillsynsinsatserna under året

- Vi har hållit en konferens om jämställdheten i socialtjänsten. Utgångspunkt var socialstyrelsens rapport "Jämställd socialtjänst?", och vi hade rapportens skribenter som föreläsare.
- I samverkan med regeringens särskilda grupp Mobilisering mot narkotika, har en regionkonferens hållits i Umeå.
- Inom folkhälsoområdet har vi haft två konferenser för länets alkohol- och tobakshandläggare, samt för länets alkohol- och drogsamordnare.
- I samverkan med Myndigheten för internationella adoptioner, MIA, har vi haft två konferenser kring nya regler i Föräldrabalken kring internationella adoptioner.

TABELL 2.2.2 – SOCIAL TILLSYN – ANTAL INSPEKTIONER/KONTROLLER

Nedanstående tabell svarar mot de krav på återrapportering avseende verksamhetsgren Social tillsyn. **Observera** att det är **antal inspektioner** som ska anges - inte antalet tillsynsobjekt. Kommuner avser kommuner där länsstyrelsen mer ingående granskat ett eller flera verksamhetsområden.

Genomförd tillsyn		Med inriktning på barn och unga	Med inriktning på missbruk	Med inriktning på psykosociala problem
		Antal Hem för vård eller boende (HVB)	Privat	2
	Offentlig			
		Äldre	Funktionshindrade	varav psykiskt funktionshindrade
Antal särskilda boendeformer	Privat			
	Offentlig	8		
Antal granskade kommuner/kommundelar	Missbruk	Barn och unga	Äldreomsorg	Handikappomsorg
			8	

TABELL 2.2.3 – SOCIAL TILLSYN – AVSLAGSBESLUT M.M.

År	Antal ej verkställda				Avslagsbeslut trots bedömt behov enl. SoL, antal	Sanktions avgift, SoL	
	Beslut enligt SoL		Domar enligt SoL			Antal ansökningar	Domar med bifall
	Särskilda boende	Andra insatser	Särskilda boenden	Andra insatser			
31/12 2002	80	41	-	-	18	-	-
31/12 2003	32	84	-	-	9	-	-
31/12 2004	71	118	-	-	3	-	-
Under 2005						-	-
År	Antal ej verkställda				Avslagsbeslut trots bedömt behov enl. LSS, antal	Sanktionsavgift, LSS	
	Beslut enligt LSS		Domar enligt LSS			Antal ansökningar	Domar med bifall
	Särskilda boenden	Andra insatser	Särskilda boenden	Andra insatser			
31/12 2002	37	105	1	--	--	-	-
31/12 2003	55	102	--	--	1	-	-
31/12 2004	52	79	-	-	-	-	-
Under 2005						-	-
Antalet ärenden enligt 16 kap 1§ SoL under 2005				3			

Mål 1: Länsstyrelserna skall tillse att socialtjänstens arbete bedrivs målinriktat, lagenligt samt med god kvalitet och framförhållning i planeringen. Påtalade brister och missförhållanden i huvudmännens verksamhet skall åtgärdas enligt en av länsstyrelsen beslutad tidsplan som följs upp.

Social tillsyn bedriver *verksamhetstillsyn* och *individtillsyn*. Tillsynen är främjande och kontrollerande. *Verksamhetstillsyn* sker på vårt eget initiativ utifrån kraven i regleringsbrev, eller vår egen uppfattning om behovet i länet. *Verksamhetstillsynen* sker även på nationell nivå, exempelvis efter överenskommelse med andra länsstyrelser, Socialstyrelsen, andra regionala eller centrala tillsynsmyndigheter. *Individtillsyn* styrs av inkommande klagomål och synpunkter på specifika situationer, främst från enskilda. Kvalificerad rådgivning till socialtjänstens företrädare och till allmänheten är en viktig del av tillsynen.

- *Länsstyrelsens rutiner för tidplaner när brister och missförhållanden påtalas*

I varje tillsynsbeslut där det förekommer brister, krävs återrapportering av vidtagna och planerade åtgärder inom överenskommen tidsram. Varje återrapportering följs upp och utmynnar i ett beslut.

- *Resultat av arbetet med tidplaner*

Kommunerna redovisar vidtagna eller planerade åtgärder enligt tidplan, vissa åtgärder sker på längre sikt. I de ärenden där socialnämnden inte vidtagit åtgärder i tillräcklig omfattning, har detta motiverats med resursbrist. Det kan till exempel vara att starten av nya verksamheter förskjuts i tiden, att det stöd, den service och omvårdnad som ges enligt LSS inte utformas individuellt i samma utsträckning som tidigare utan i stället samordnas och ges till flera personer samtidigt.

- *En sammanfattning av de tre tillsynsinsatser som under året sannolikt gett bäst effekt*

Bäst effekt har den tillsyn gett som genomförts i samverkan med Socialstyrelsen, inom kommunernas verksamheter för personer med psykiska funktionshinder. Det beror dels på den nationella kraftsamling som tillsynen ingått i, dels på de möjligheter till finansiering av verksamheten som kommuner och landsting fått genom regeringens styrning via de så kallade Milton-pengarna. Även främjande tillsyn genom kännedom om kommunernas planering för målgruppen har gett goda resultat. När tillsynen kommer in i ett tidigt skede i en boendeplanering t.ex, kan de synpunkter som lämnats medföra att lagstiftningens krav efterlevs av kommunen på bättre sätt. Vi har även fått bra effekt av granskningen i samtliga kommuner av rutiner och riktlinjer enligt Sol 14 kap 2 § (lex Sarah). Kontrollen har gällt om riktlinjerna är förankrade i verksamheterna. Alla kommuner har förbättrat rutinerna och förankringen i verksamheterna.

- *Förändring eller förnyelse av arbetsmetoder*

I större utsträckning använder vi bedömningskriterier i verksamhetstillsynen. Vi har arbetat enligt SLUG-modellen med aviserade och oanmälda besök, både inom särskilt boende och hemtjänst. Vissa frågeområden har förnyats som berör handläggning, hemtjänst och oanmälda besök. Oanmält besök har genomförts nattetid.

- *Insatser som påverkat kommuner att planera för behovstäckning*

Social tillsyn har deltagit i möten om bostadsplanering tillsammans med länsbostadsdirektör och länets kommuner. Vid verksamhetstillsyn tar vi alltid upp frågor om uppsökande verksamhet och långsiktig planering. Ej verkställda domar och beslut följs upp varje år. Enligt 4:1 Sol, redovisas totalt 189 ej verkställda beslut, vilket är en ökning med 73 beslut jämfört med 2003. Av materialet framgår det att 71 beslut avser särskild boendeform och 77 beslut avser dagverksamhet, övriga beslut enligt 4:1 Sol avser hemtjänst och andra insatser. Två tredjedelar av de med ej verkställda beslut enligt 4:1 Sol hade inte väntat längre än tre månader. Det är en förbättring jämfört med 2003, då nästan 80 procent hade fått vänta mer än tre månader.

Av länets kommuner är det Dorotea och Malå som redovisar att de under 2004 gett avslag på sammanlagt tre ansökningar om bistånd enligt 4:1 Sol, trots att biståndshandläggare bedömt att behovet fanns hos den enskilde. Vi kan konstatera att det inte finns några ej verkställda domar i länet för 2004. Materialet är sammanställt i rapporten "Domar och beslut – uppföljningar av ej verkställda domar och beslut enligt Sol och LSS i Västerbottens län" (augusti 2005)

- *Hur barnperspektivet har beaktats i tillsynen*

Vi har genomfört en verksamhetstillsyn inom handläggning av LSS-insatser till barn och unga i Skellefteå. Här belystes särskilt handläggningstider och möjligheterna att verkställa beslut inom rimlig tid för att med fokus på barnets och hela familjens livssituation säkerställa de krav på jämlika och goda levnadsvillkor som lagstiftningen ställer. Vid vår uppföljning av tillsynen kom det fram att handläggningstider kortats och att verksamheten tilldelats ekonomiska resurser så att de kan erbjuda LSS-insatser i betydligt högre utsträckning och därmed uppfylla kravet på att beslut verkställs.

Vidare har vi i Skellefteå studerat om man där, med anledning av anmälningarna om barn som misstänks fara illa, har startat en utredning eller inte. Tillsynen fann vissa brister i handläggningen av anmälningar som inte föranlett utredning, vilket ska följas upp under 2006.

Vid tillsynen av enskild verksamhet för barn och ungdom, är barnperspektivet av stor vikt. Samtal förs med barn och ungdomar på lämpligt sätt vid dessa tillfällen.

S.k. individuella tillsynsärenden är ofta relaterade till socialtjänstens handläggning av barn- och familjeärenden. Här kan klagomålen gälla att socialtjänsten upplevs ta parti för någon annan än den enskilde som klagar. I komplexa ärenden där barn- och vuxenperspektiv kan ställas mot varandra, har tillsynen en viktig roll i att framhålla barnperspektivet.

- *Insatser för att förhindra att personer med funktionshinder som får insatser enligt LSS, i en annan kommun än den ursprungliga hemkommunen, hamnar i ett rättsosäkert läge när kommuner tvistar om ansvaret, kommuner säger nej till att överta kostnadsansvaret, avtal sägs upp eller liknande*

En frågeställning som kommit upp efter att utjämningsystemet för LSS-kostnader trätt i kraft är; "i vilken utsträckning har avtal angående enskilda personer med funktionsnedsättning som av hemkommunen placerats i annan kommun sagts upp utan att bosättningskommunen formellt tagit över ansvaret?"

En kartläggning är genomförd i samarbete med Socialstyrelsen och övriga länsstyrelser i landet för att uppmärksamma förekomst av avtal enligt 17 a § LSS, och hur dessa avtal används. Uppdraget genomförs inom ramen för Socialstyrelsens och länsstyrelsernas nationella program för social tillsyn. Kartläggningen omfattar alla kommuner i landet, och i Västerbotten har samtliga kommuner utom Robertsfors besvarat enkäten.

Resultatet för riket som helhet finns samlat i en rapport "Nästan hemma-uppföljning av avtal enligt 17 a § LSS och andra äldre avtal". De erfarenheter och slutsatser som framgår av den nationella rapporten kan anses vara generella även för Västerbottens län. Endast två avtal i länet har sagts upp med hänvisning till utjämningsystemet. De två enskilda personer som detta berör bor kvar i sina bostäder och förändringen har skett i överenskommelse mellan berörda kommuner.

Mål 2: Länsstyrelsens tillsynsinsatser skall bidra till att kommunernas användning av individuella planer för funktionshindrade, som syftar till att bättre samordna insatser och att samverka, ökar i länet. För 2005 gäller särskilt att individuella planer för barnfamiljer skall öka.

Social tillsyn har planerat och genomfört en konferens i ämnet *individuell plan och långsiktig planering* i samverkan med försäkringskassan, landstinget och kommunförbundet i Västerbotten. Med utgångspunkt i tidigare års undersökningar om antal individuella planer enligt LSS i länet, var syftet att utöka antalet planer. Konferensens målgrupp var handläggare inom respektive organisation som arbetar med barn, ungdomar och unga vuxna med funktionshinder. I verksamhetstillsyner har vi granskat information om och förekomst av individuell plan enligt LSS.

Mål 3: Samverkan mellan länsstyrelserna och Socialstyrelsen skall vidareutvecklas i syfte att uppnå:

- ökad samordning såväl mellan länsstyrelserna som mellan den regionala och nationella tillsynen inom socialtjänstområdet,
- ökad samordning vad gäller tillsynen över socialtjänsten och hälso- och sjukvården, samt
- minskade brister och missförhållanden i huvudmännens verksamhet.

Resultaten från den nationella kraftsamlingen "Tillsyn av kommunernas insatser för personer med psykiska funktionshinder" visade att samverkan kring målgruppen behöver förbättras. För att utveckla tillsynsmetodik har Social tillsyn, i samverkan med Länsstyrelsen i Västernorrland, Socialstyrelsens RT-enhet i Umeå och Stockholm samt Socialstyrelsen centralt, ingått i ett utvecklingsprojekt för att ta fram gemensamma bedömningskriterier för tillsyn av samverkan mellan landsting och kommuner, avseende insatser till personer med psykiska funktionshinder. Bedömningskriterierna ska under 2006 fastställas av den centrala samverkansgruppen och kunna användas nationellt inom länsstyrelsernas sociala tillsyn, samt av Socialstyrelsens RT-enheter.

Mål 4: Länsstyrelserna skall verka för att jämställdhetsperspektivet och de kunskaper som generas vid jämställdhetsanalyser integreras i den sociala tillsynen och i socialtjänstens arbete.

Vid tillsyn av enskild verksamhet har vi beaktat uppgifter om könsfördelning både hos personal och inskrivna. Vid samtliga verksamhetstillsyner, särskilt i fråga om biståndsbedömning och insatser till enskilda, har vi beaktat jämställdhetsfrågor. Särskild uppmärksamhet har vi riktat mot Socialstyrelsens meddelandeblad "Ett första steg mot en jämställd socialtjänst." Tillämpningen av meddelandebladets intentioner bör leda till en ökad konkretisering av jämställdhetspolitiska mål i det sociala arbetet. Social tillsyns personal har genomgått en utbildning i ämnet jämställdhetsintegrering och jämställdhetsanalys. Social tillsyn har anordnat en konferens för länets socialtjänst i ämnet jämställdhet i socialtjänsten. Föredragshållare var författare till Socialstyrelsens rapport "Jämställd socialtjänst?".

Social tillsyn har anordnat en regional konferens för de fyra nordliga länens sociala tillsynsverksamheter, där genusperspektiv inom svensk socialpolitik varit ett tema. En medarbetare inom social tillsyn har fått genomgå 5 poängs högskolestudier, där jämställdhetsanalys varit ett huvudmoment. Dessa kunskaper har bidragit till en ökad medvetenhet i jämställdhetsfrågor inom personalgruppen.

Mål 5: Länsstyrelserna skall se till att den kommunala tillsynen såväl enligt alkohollagen (1994:1738) som tobakslagen (1993:581) skärps och bidra till en ökad samordning i tillsynen enligt dessa två lagar. Samarbetet med Statens folkhälsoinstitut skall utvecklas.

- *Hur tillsynen avseende tobakslagens bestämmelser om rökförbud på serveringsställen har genomförts*

Social tillsyn har arrangerat en konferens för alkohol- och tobakshandläggare i länet, med sakkunnig föreläsare från Statens Folkhälsoinstitut. Konferensens tema var tobakslagen, med särskilt fokus på rökfria serveringar. En av länets kommuner har deltagit i en nationell uppföljning av hur rökförbudet på serveringsställen efterlevs. Alla kommuner har integrerat tobakstillsynen i annan kommunal tillsyn, med avseende på åldersgränsen på försäljningsställen och rökfrihet på serveringsställen.

- *Hur länsstyrelsen har arbetat med att utveckla metoder och utbildning avseende ansvarsfull alkoholhantering, bl.a. Med stöd av de medel som under 2005 kan sökas från anslaget 14:8 Alkohol- och narkotikapolitiska åtgärder*

Social tillsyn har spridit information samt propagerat för metoder i ansvarsfull alkoholserving till alkoholhandläggare och kommunala alkohol- och drogsamordnare. Vi har vidare ansökt om särskilda medel från statliga anslag för alkohol- och narkotikapolitiska åtgärder för att förstärka arbetet med att sprida goda metoder för ansvarsfull alkoholserving. En kommun har beviljats utvecklingsmedel för att utveckla och implementera STAD-modellen. Social tillsyn har arrangerat en konferens för alkohol- och drogsamordnare i länet, med sakkunnig föreläsare från Statens Folkhälsoinstitut. Konferensen hade alkoholtillsyn som tema.

- *Hur länsstyrelsen har arbetat med tillsynen avseende alkohollagens bestämmelser om lämplighetsprövning i förhållande till hur tillståndshavare följer gällande lagar mot diskriminering i de delar som är tillämpliga på restaurangverksamheten*

Dessa frågeställningar har vi arbetat med i samband med ovan nämnda kontakter med länets alkoholhandläggare.

Mål 6: Stödet och skyddet till kvinnor som är utsatta för våld eller andra övergrepp skall uppmärksammas i tillsynen.

Vid en tillsyn av hela socialtjänstens verksamhet inom en kommun observerades särskilt situationen i ärenden som gällde kvinnor utsatta för misshandel av närstående eller för sexuella övergrepp. Barnens situation i ovan nämnda ärenden utreddes även. Social tillsyn deltar i en länsövergripande planering för att bilda ett samarbetscenter mot våld. Här ska ett systematiskt samarbete mellan olika myndigheter och verksamheter ske kring förekomsten mäns våld mot kvinnor och barn. Som ett led i att bilda detta samarbetscenter planeras även ett s.k. barnahus, enligt de nya nationella riktlinjer som gäller för ett sådant hus. Social tillsyn deltar även i planeringen av detta barnahus. Social tillsyn arbetar med fördelningen av Länsstyrelsens medel till arbete mot s.k. hedersrelaterat våld.

Verksamhetsgren Miljötillsyn

TABELL 2.3 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2005 FÖR VERKSAMHETSGREN MILJÖTILLSYN

Tabellen ska innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen ska endast redovisas för 2005.

Kostnader för VG Miljötillsyn	Kostnader (tkr)	Års- arbetskrafter
Totala kostnader VG Miljötillsyn (exkl. OH)	13 159	18,45
varav Tillsyn av plan- och byggfrågor m.m.(404)	92	0,16
varav Fornminnen (431)	329	0,41
varav Byggnadsminnen (432)	167	0,33
varav Kyrkliga kulturminnen (433)	177	0,33
varav Byggnadsvård (434)	2 103	1,20
varav Fornminnes- och kulturlandskapsvård (435)	293	0,43
varav Tillsynsvägledning inom naturvård och miljöskydd (503, 504)	292	0,47
varav Skyddade områden (515, 516)	136	0,16
varav Tillsyn avseende naturskydd m.m. (525-528)	780	1,68
varav Tillsyn över vattenverksamhet och täkter (535, 537, 545, 546)	1 801	3,55
varav Tillsyn av miljöfarlig verksamhet och förorenade områden (555, 575)	1 298	2,72
varav Övrig miljö- och hälsotillsyn (565-567)	166	0,30
varav Tillsyn över lantbruk (605)	114	0,06
varav Tillsyn rennäring (613)	3 978	4,46
varav Tillsyn över fiske (623)	1 433	2,19
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	3 647	3,16
Totala kostnader VG Miljötillsyn (inkl. OH)	16 806	21,61

Kommentar till tabell 2.3

De totala kostnaderna för verksamhetsgrenen Miljötillsyn exkl OH har minskat med 1 725 tkr, 14 884 tkr år 2004 till 13 159 tkr 2005. Antalet årsarbetskrafter har ökat mellan åren med 1,64. Den största ökningen avseende årsarbetskrafterna svarar verksamheten Tillsyn över vattenverksamhet och täkter för. Ökningen mellan åren är 2,07 årsarbetskrafter. För 2005 beviljades Länsstyrelsen ökade medel för denna verksamhet jämfört med 2004. Den största nedgången av verksamhetskostnader inom grenen svarar Tillsyn rennäring för. Minskningen mellan åren är 2 296 tkr. Detta beror på neddragning av medel som genomförts under 2005 med anledning av svensk-norska renbeteskonventionen och avser verksamheten riksgränstängsel. Verksamheten Byggnadsvård har minskat med 874 tkr mellan åren. Skälet är att projektet Byggnadsvård i AC län under 2004 hade en större verksamhet än under 2005.

TABELL 2.3.1 – LÄNSFAKTA INOM MILJÖTILLSYN

Nedanstående tabell svarar mot de krav på återrapportering som avser verksamhetsgren Miljötillsyn.

Länsfakta om rennäring	2005-12-31	2004-12-31	2003-12-31
Faktiskt antal renar i förhållande till tillåtet antal (%)	98 ¹	97 ¹	96 ¹
Antal slaktade renar/år	16 186	15 341	16 707
Produktion av renkött/år (ton)	455	415	492
Antal renskötsel företag	101	101	100
Antal samebyar	7	7	7

1) Källa: Av samebyarna inlämnade renlängder, jämte av länsstyrelsen i december 2003 fastställda nya högsta renantal. 2) Redovisade uppgifter är framräknade med utgångspunkt från de föråldrade högsta renantal som tidigare gällde och som finns i de sk byordningarna från 1946.

Mål 1a: Länsstyrelsernas tillsynsarbete skall bidra till att nå miljö kvalitetsmålen och till att miljöskador inte uppkommer. För 2005 gäller att de länsstyrelser som inte upprättat en samlad tillsynsplan för sina ansvarsområden enligt miljöbalken, skall upprätta en sådan.

- *Redovisa viktiga insatser i vägledande syfte och effekter av tillsynsarbetet samt kommentarer på tillsynsverksamheten*

Resurserna för tillsyn har under året varit begränsade bl a på grund av en belastning av stora miljöprövningar. Den tunga gruvindustrin ökar i länet och tendensen är att miljödomstolen överlåter åt tillsynsmyndigheten att avgöra i flera prövotidsfrågor. Detta genererar krav på mer tillsyn, och i förlängningen ett ökat krav på personalresurser för tillsynsarbete. Vi har gjort prioriteringar för att klara tillsynsvägledning mot kommunerna och tillsyn på de mest miljöstörande anläggningarna, framförallt Seveso- och avfallsanläggningar. För övriga verksamheter i länet där Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet, har vi prioriterat granskning av miljörapporter framför operativ tillsyn. Detta för att få en så god bild som möjligt av hur verksamhetsutövarnas egenkontroll fungerar nu, fem år efter det att miljöbalken trädde i kraft.

Granskningen har i vissa fall föranlett krav på kompletteringar vilket i förlängningen förväntas leda till en förbättrad och mer enhetlig miljörapportering i länet. Under året genomfördes en tillsynskonferens i Burträsk där alla kommuner deltog. Till konferensen bjöds även länets miljöåklagare och länets två miljöpolis in. Inriktningen på konferensen var bland annat information kring förorenade områden, naturvårdshänsyn vid anmälningsärenden som rör miljöfarlig verksamhet, Natura 2000 samt rutiner vid åtalsanmälningar och påföljder vid miljöbrott. Vid konferensen samverkade deltagarna även kring angelägna frågor och regionala problemställningar som kommunerna och Länsstyrelsen gemensamt bör se över under 2006.

Under året har vi i huvudsak färdigställt ett särskilt prioriteringsarbete av Länsstyrelsens egna tillsynsobjekt. Syftet med arbetet har varit att belysa vilka tillsynsobjekt vi bör arbeta särskilt med under kommande år. Prioriteringsgrunder har varit faktisk miljöpåverkan, nationella och regionala miljömål samt hur verksamhetens egenkontroll fungerar. När det gäller de största miljöstörande anläggningarna så är de också Seveso-anläggningar i många fall. Den nystartade gruvan i Svartliden samt Rönnskärsverken har vi besökt flera gånger under året, i några fall tillsammans med Arbetsmiljöverket och den kommunala räddningstjänsten. I Svartliden-exemplet har tillsynsinsatsen varit till stor hjälp för företaget att strukturera sin egentillsyn medan det i Rönnskärsfallet främst handlar om att ge vägledning i det ständigt pågående förändringsarbetet. En översyn av länets avfallsanläggningar har resulterat i förbättrad egenkontroll.

Under året har också sågverksbranschen prioriterats. Vi har besökt fem av sju trä- och massa-industrier i länet. Besöken har i många fall resulterat i att egenkontrollen uppdaterats i företagen och i ett fall kommer en omprövning att bli aktuell.

För täktverksamheten arrangerades under hösten en tillsynskonferens i Skellefteå. Där deltog representanter från 9 av länets 15 kommuner tillsammans med länets två miljöpolis. Vi hade också en informationsträff under våren med ballastindustrin, inför lagändringen 1 augusti då täkter blev miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap miljöbalken. Det har fordrats en stor tillsynsinsats kring det nya kravet på miljörapport gentemot mindre verksamhetsutövare i täktbranschen. Vi har haft träffar med två kommuner inför överlåtelsen av täkttillsynen till dem från 1 augusti. Vidare har vi haft årlig genomgång med vart och ett av de tre största ballastföretagen (Vägverket Produktion, NCC Roads AB, samt Swerock AB).

Under 2005 intensifierade vi tillsynsarbetet inom efterbehandling av förorenade områden när det gäller att ta fram ansvarsutredningar för flera prioriterade objekt som utpekats i 2004 års regionala program. En stor del av dessa utredningar visar att det finns ansvariga och statliga medel ska därför i första hand inte finansiera eventuella utredningar och undersökningar. En stor tillsynsinsats för Länsstyrelsen under 2005 är relaterad till de två stora ärenden som nyligen avgjorts i Miljödomstolen, Umeå Tingsrätt och gäller Holmsunds f d träimpregnering och Sofie Pulp f d träsliperi i Umeå kommun. Det senare prövas för närvarande efter ytterligare överklagan från bolaget i Miljööverdomstolen, Svea Hovrätt. Utöver dessa två ärenden har även länets första exploatering för bostäder på ett förorenat område, f d Öbacka såg, inneburit en stor tillsynsinsats.

- *Rapportera särskilt vilka insatser länsstyrelserna gjort i fråga om omprövning enligt 24 kap. miljöbalken.*

Den här åiterrapporteringen redovisas separat enligt regeringsbeslut 18 den 2005-11-10
Dnr: M2005/5937/R.

Rapport: ”Uppdrag att redovisa information som kan läggas till grund för arbetet med anpassning av gamla miljötillstånd till miljöbalkens krav”. Dnr: 500-14466-2005.

<p><i>Mål 1b:</i> Tillsynen över naturreservat och skyddade områden, kulturhistoriskt värdefulla miljöer, byggnader och fornminnen m.m. skall bidra till bevarandet av naturmiljön och kulturarvet.</p>

Kulturmiljö

Den tillsyn som utförts har till övervägande del gällt fornvårdsobjekt med tillsyn på elva vårdade lokaler. Vi har satsat på rådgivning och information, bland annat medverkat i Skogsvårdsstyrelsens utbildning om fornlämningar i skogsbruket.

Vid varje beslut om tillstånd till ingrepp i fornlämningsområde vid skogsbruk bifogar vi ett informationsblad om den aktuella fornlämningsområdets historik och vad som gäller enligt 2 kap KML. Denna tillsynsvägledning utöver själva beslutet bidrar till bättre förståelse hos markägarna. Skötsel inom kulturlandskapsvården har skett på en lokal. Tillsynen har medfört ökad kvalitet på markvården. Vi har utövat tillsyn vid två beslut i arkeologiska ärenden.

För två byggnadsminnen, Scharinska villan och f d Lärarhögskolan, har tillsynsprotokoll upprättats. Genom museernas antikvariska kontroll vid byggnadsvård med bidrag från Länsstyrelsen utövas regelbunden tillsynsvägledning på bidragsobjekten. År 2005 berördes drygt 45 objekt. Resultatet blir en mer antikvariskt riktigt genomförd byggnadsvård. Vi inledde under året ett samarbete med Skellefteå museum, Västerbottens museum och Skogsmuseet i Lycksele för att utveckla en länsomfattande byggnadsvårdscentral med namnet Hålla Hus.

Den baseras på en webbplats, utställningar på respektive museer, informationsblad och mindre utställningar i varje kommun. Syftet är allomfattande vägledning till fastighetsägare, hantverkare m fl samt att underlätta respektive institutions informationsarbete. Sakområdet Kulturmiljö har också medverkat i att ta fram vård- och underhållsplaner för de ca 70 kyrkor i länet som skyddas av Kulturminneslagen.

Naturvård

De allra flesta större områden som är utpekade som Natura 2000-områden är reservat. Ett av de större är Umeälvens delta och slätter där även deladelen kommer att skyddas som reservat. Vi har under året satsat mycket på information, bland annat genom att ordna träffar med ett antal sammanslutningar av boende i området. Vi har också uppmärksammat ett antal åtgärder som inte varit tillståndsprövade. Efter informationsträffarna har många deltagare hört av sig inför åtgärder de planerat. Det kan vara en effekt av informationen eller av de tillsynsinsatser vi gjort.

När det gäller de ca 160 befintliga naturreservaten har vi ständigt tillsyn via den fältpersonal som rör sig i de skyddade områdena. Varje år under vårvintern genomför vi i samarbete med polisen en större insats mot terrängkörning och olaga jakt. Under ett par dagar är ett antal mindre grupper skoter- eller skidburna eller i polishelikopter, ute på flera platser inom de fjällnära områdena där de gör iakttagelser kring terrängkörning och andra aktiviteter som kan ha koppling till olagligheter. Effekten är huvudsakligen förebyggande genom att vi visar att vi gör kontroller, men ett antal brott anmäls i regel, mest terrängkörningsbrott.

Verksamhetsgren Djur- och Livsmedelstillsyn

TABELL 2.4 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2005 FÖR VERKSAMHETSGREN DJUR- OCH LIVSMEDELSTILLSYN

Tabellen ska innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen ska endast redovisas för 2005.

Kostnader för VG Djur- och livsmedelstillsyn	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter
Totala kostnader VG Djur- och livsmedelstillsyn (exkl. OH)	704	1,08
varav Livsmedelskontroll (281)	60	0,08
varav Djurskydd (282)	455	0,72
varav Smittskydd (283)	157	0,24
varav Veterinära frågor (284)	32	0,04
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	317	0,18
Totala kostnader VG Djur- och livsmedelstillsyn (inkl. OH)	1 021	1,26

Kommentar till tabell 2.4

De totala kostnaderna för verksamhetsgrenen Djur- och Livsmedelstillsyn exkl OH har ökat med 417 tkr, 287 tkr år 2004 till 704 tkr 2005. Antalet årsarbetskrafter har ökat mellan åren med 0,58. Den största ökningen avseende årsarbetskrafterna svarar verksamheten Djurskydd för. Ökningen mellan åren är 0,32. Differensen mellan åren beror på att delar av verksamhetsåret 2004 var läns-veterinärtjänsten vakant.

TABELL 2.4.1 – LÄNSFAKTA INOM DJUR OCH LIVSMEDELSTILLSYN

Nedanstående tabell svarar mot de krav på återrapportering som avser verksamhetsgren Djur- och livsmedelstillsyn.

Länsfakta för verksamhetsgrenen	2005-12-31		2004-12-31		2003-12-31	
Antal övriga statligt anställda veterinärer	2		2		3	
varav män/kvinnor	2		1	1	1	2
Antal privat anställda veterinärer	14		13		11	
varav män/kvinnor	7	7	5	8	5	6
Antal inspektörer inom livsmedelstillsynen, st/åa	31	9,5	Not ¹	Not ¹	Not ¹	Not ¹
varav män/kvinnor	11	20	Not ¹	Not ¹	Not ¹	Not ¹
Antal inspektörer inom djurskyddstillsynen, st/åa	22	4,03	17	5	17	4
varav män/kvinnor	8	16	10	7	11	6

Not¹ From år 2001 lämnar Kommunerna uppgifterna direkt till Livsmedelsverket. Länsstyrelsen har inte erhållit uppgifterna från Livsmedelsverket för år 2003, 2004.

Mål 1: Djurskyddstillsynen skall bedrivas effektivt och likvärdigt i hela landet. Målet med länsstyrelsernas arbete inom verksamhetsgrenen är att uppnå en god djurhälsosituation, en fungerande veterinär samverkan och ett gott djur- och smittskydd. Länsstyrelsen skall särskilt verka för att:

- den veterinära verksamheten är ändamålsenlig med bl.a. en väl fungerande samverkan mellan olika veterinära kategorier,
- djurhälsosituationen och djurskyddet bevakas och hålls på en hög nivå genom uppföljning av - ställda smitt- och djurskyddskrav,
- djursjukdata rapporteras fullständigt och korrekt och
- insamling och transport av animaliska biprodukter sker på ett säkert sätt.

Mål 2: En effektiv och likvärdig livsmedelstillsyn i hela landet genom:

- aktivt deltagande från länsstyrelsen i Livsmedelsverkets normerande inspektioner m.m. hos länets kommuner,
- att verka för ökad resurseffektivitet i tillsynen i syfte att optimera konsumentskyddet i förhållande till inspektionskapaciteten.

På grund av omvälvningen av livsmedelsregelverket har 2005 präglats av utbildning i och kring EU-förordningarna i det så kallade hygienpaketet. Utbildningarna har huvudsakligen hållits i Livsmedelsverkets regi. Även utbildningarna i HACCP och systemtillsyn har varit välbesökta av de kommunala inspektörerna. Utbildningsdagen för information till politiker har varit uppskattad, och lockade representanter från de flesta kommuner. Länsveterinären har deltagit i flera utbildningar. Under året har hon besökt länets alla kommuner och tittat på deras djurskyddstillsyn. Vid dessa besök har även livsmedelsfrågor tagits upp.

Under året har Livsmedelsverket utfört ett normerande inspektion i en kommun och då har Länsstyrelsen deltagit.

Vid de två träffar som vi anordnade för livsmedelsinspektörer gjordes genomgångar av datoriserade inspektioner och projektinriktad kontroll. Båda dessa tillsynsformer är bra sätt att göra kontrollerna effektivare och bedömningarna mer lika mellan kommunerna. Länets livsmedelsinspektörer har deltagit i Livsmedelsverkets riksprojekt där temperaturen på levererade matportioner kontrollerats. Vi kommer att delta i nästa riksprojekt om toxiner i nötter samt driva ett länsprojekt. Nästa års projekt i länet kommer att handla om att i studiecirkelliknande form läsa in, den nya lagstiftningen. Länsveterinären ingår i planeringsgruppen för projektet tillsammans med inspektörer från tre kommuner. Planeringen påbörjades i december 2005.

Mål 3: En förstärkt och förbättrad lokal livsmedelstillsyn, bl.a. genom utbildning för berörda yrkesgrupper.

Alla femton kommuner har upprättat tillsynsplaner för livsmedelstillsynen.

Länsstyrelsen har medverkat i tre fortbildningstillfällen för livsmedelsinspektörer med totalt 57 deltagare.

Verksamhetsgren Övrig Tillsyn

TABELL 2.5 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2005 FÖR VERKSAMHETSGREN ÖVRIG TILLSYN

Tabellen ska innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen ska endast redovisas för 2005.

Kostnader för VG Övrig tillsyn	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter
Totala kostnader VG Övrig tillsyn (exkl. OH)	2 040	4,09
varav stiftelser (206)	142	0,23
varav Kameraövervakning (211)	85	0,17
varav Bevakningsföretag (212)	61	0,11
varav Lotterier (215)	32	0,08
varav Jakt och viltvård (218)	1 301	2,47
varav Yrkesmässig trafik (243, 244)	419	1,03
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	781	0,70
Totala kostnader VG Övrig tillsyn (inkl. OH)	2 821	4,79

Mål 1: För tillsyn som ej omfattas av någon av de övriga verksamhetsgrenarna inom verksamhetsområdet gäller det övergripande målet för verksamhetsområdet.

Kommentar till tabell 2.5

De totala kostnaderna för verksamhetsgrenen Övrig tillsyn exkl OH har ökat med 142 tkr, 1 898 tkr år 2004 till 2 040 tkr 2005. Antalet årsarbetskrafter har ökat mellan åren med 0,23. Ökningen avseende årsarbetskrafterna svarar verksamheten Jakt och viltvård för med 0,28. Övriga verksamheter har marginella förändringar mellan åren. Övrigt se kommentar till tabell 3.4.4.

Mål 2: Länsstyrelsernas tillsynsverksamhet över kommunerna skall främja en effektiv tillämpning av regelverk på byggområdet i syfte att tillgodose god kvalitet i byggande och förvaltning av byggnader och anläggningar.

Mål 3: Länsstyrelsernas tillsyn över kommunerna, inom ramen för området skydd mot olyckor, skall bedöma och främja kommunernas förmåga att leva upp till de nationella målen, de verksamhetsmål och de särskilda skyldigheter som framgår av lagen (2003:778) om skydd mot olyckor. Tillsynen enligt lagen om skydd mot olyckor skall inriktas så att den kan samordnas med den uppföljning som skall ske av kommunernas uppgifter i samhällets krishanteringssystem enligt avtalet mellan staten och Svenska kommunförbundet som träder i kraft 2006.

Vi har fört en dialog med alla kommuner om att upprätta handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor. Utbildning och information har förmedlats till samtliga kommuner vid särskilda seminarier och vi har haft fortlöpande korrespondens. Under 2005 hade de flesta kommunerna i länet upprättat handlingsprogram och i början av 2006 förväntar vi att alla ska ha antagna handlingsprogram.

Handlingsprogrammen får dock i stort ses som en "första generationens" som i flera kommuner bör genomarbetas och struktureras upp. Problemet är inte att man saknar insikt om olyckor och hur man förbereder sig för vad som eventuellt kan ske, utan mer om att dokumentera det som ibland verkar vara "vardagsåtgärder".

VO Ärendehandläggning

Mål 1 Länsstyrelsernas verksamhet skall kännetecknas av en enhetlig rättstillämpning, god service och information samt en snabb och korrekt handläggning.

Servicefrågor

Länsstyrelsen har under året prövat att utveckla serviceaspekter genom att utnyttja ny teknik och förändra arbetssättet inom olika områden. De viktigaste är följande.

Under våren gjorde vi försök med remissomgången för Natura 2000 då vi öppnade möjligheten att tycka till elektroniskt via webbformulär. I samband med att 244 planer för länets Natura 2000-områden skulle förankras mot allmänhet och särskilt berörda, lanserades en ny sida på Länsstyrelsens externa webbplats. Där lades alla planer ut och där kunde besökaren direkt lämna sina synpunkter på de olika planerna.

På naturresursfunktionen pågår i samarbete med Länsstyrelsen i Jämtland utvecklingen av en webbapplikation för försäljning av jaktkort och för viltrapportering ”on line”. Applikationen kommer bl a att höja servicenivån för allmänheten.

Vi har genomfört en ny arbetsorganisation inom reservatsförvaltningen som innebär en kommunvis uppdelning av reservaten mellan handläggarna. Detta kommer att underlätta för myndigheter och allmänhet när det gäller frågor och ärenden som rör reservaten.

Sökande av lantbruksstöd har bjudits in att lämna ansökan vid öppet hus och vi har gjort ett flertal riktade utskick. Under öppet hus granskas ansökningarna översiktligt vilket bidrar till att vi slipper ta in ansökningar med onödigt många fel.

Informationsfrågor

Länsstyrelsens webbplats utvecklas ständigt för att öka servicen och tillgängligheten. Flera av sakområdena har arbetat med att förfinna sina webb-sidor. Efter förändringarna har vi noterat ett väsentligt ökat antal besökare, bl a på sidorna för Civil beredskap och Social tillsyn .

Inom Näringslivsavdelningens ansvarsområde lade vi ut särskild information om de förändringar för företagsstöden som började gälla 1 juli 2005.

Uppdatering av renmärkesregistret har pågått i de tre renkötsellänen som en förberedelse för att lägga ut registret på Internet. Vissa rättsliga frågor återstår att lösa. Projektet ska ses som ett led i en ökad information mot allmänheten.

I samarbete med de övriga renkötsellänen har det under året gjorts en hel del förbättringar av informationen om rennärigen, bland annat med en webbportal, www.ren2000.se. Informationen som finns på där är till stor hjälp för många aktörer. Där kan man hitta kartor över samebyarnas fastställda gränser, flyttleder, anläggningar och riksintressen.

Vi har börjat arbeta med en webbsida om rovdjur och inlett en diskussion kring en sida för åtgärdsprogrammen för hotade arter.

Ärendehandläggning

Länsstyrelsens utvecklingsgrupp gick under hösten igenom ärendeprocesserna i syfte att effektivisera och förbättra hantering och service i linje med målen för 24-timmarsmyndigheten. Kartläggningens syfte var att ta fram de ärendeprocesser där vi har de största vinsterna att hämta. Resultatet redovisades och det har återspeglats i de kommande direktiven för verksamhetsplaneringen 2006. Vi har också påbörjat ett arbete med att ta fram en modell för processkartläggning.

Vi har löpande genomfört interna utbildningar för att underlätta och effektivisera handläggningen, t ex med en kurs i offentlig upphandling och en kommande utbildning i granskningsmetodik.

Arbetet med ”åtgärda” gamla ärenden har pågått med hög prioritet sedan slutet av 2004. Funktionscheferna har regelbundet genomgångar med resp. handläggare och fört diskussion om principer för när ärenden ska stängas. Vi har tagit fram en särskild blankett till stöd för hanteringen vid avslut av ärenden.

Länsstyrelsens arbetsordning har kompletterats med förtydligande av chefsnivåernas ansvar för prioritering av ärenden och korta handläggningstider. Vi har formulerat ett särskilt mål beträffande handläggningstider och hur ärenden ska prioriteras.

Inom ramen för de gemensamma e-handläggningsprojekten har stiftelseregistreringen tagits i drift. Vid sidan av dessa projekt har Jordbruksverket tagit fram ett nytt IT-system för handläggning anpassad till jordbruksreformen som genomfördes under året.

En ambition med ovan relaterade kartläggning av ärendeprocesser har varit att visa i vilken omfattning det finns ansökningsblanketter att hämta via Internet. Nya eller förbättrade blanketter har tagits fram inom ett antal områden bl a inom RUP, för projektmedel inom tillväxtprogrammet, för tillstånd till kameraövervakning, på jakt sidan m m. Ytterligare revisioner pågår beträffande företagsstöd. Syftet är bl a att de horisontella målen om jämställdhet, miljö och integration bättre ska kunna beaktas i samband med att vi beviljar stöd

Kommentarer till tabellen redovisning av ärenden

- **Yrkesmässig trafik**

Den kortare genomströmningstiden under 2005, i genomsnitt ca 2 veckor, beror dels på att ansökningar om taxiförarlegitimation numera i princip handläggs ”över disk”, dels på att allt fler ansökningar om tillstånd är kompletta när de lämnas in.

- **Trafikföreskrifter**

Den genomsnittliga genomströmningstiden har minskat med en dryg vecka i förhållande till 2004. Det kan förklaras med att denna del av sakområdet omfattar mycket varierande typer av ärenden – lokala trafikföreskrifter, sjötrafikföreskrifter, överlastavgifter, tävlingstillstånd, överklagningsärenden – och att hanteringen av dessa varierar kraftigt. Genomloppstiden kommer därför alltid att variera beroende på fördelningen av ärendetyper i inkomna ärenden.

- **Djur och livsmedelskontroll**

Ärendegenomströmningen ser i allt väsentligt ut som under 2004.

- **Kulturmiljö**

Antalet inkomna ärenden minskade något under 2005, framför allt inom ärendegruppen 434 byggnadsvård, som till största delen utgörs av ansökningar om bidrag till byggnadsvård. Minskningen är en följd av en medveten strävan att arbeta mer övergripande och projektinriktat genom att i förväg avstyra bidragsansökningar i småärenden.

De öppna ärendena har däremot ökat, framför allt inom ärendegrupp 434. Detta beror på att vi, i likhet med andra länsstyrelser, har infört principen att bidragsansökningar för kommande budgetår (2006) ska vara inlämnade senast 1 oktober året innan. Orsaken är önskemål från Riksantikvarieämbetet att större delen av det totala bidragsbeloppet ska vara beslutat under första delen av 2006. Dessa ärenden kan inte behandlas förrän fördelningen av 28:26-medel har skett omkring 1 februari 2006 och ligger därför öppna fram till dess.

Genomströmningstiden har minskat överlag till följd av ökad effektivitet och bättre bevakning. Statistiken har också påverkats mycket av att vi avslutat äldre byggnadsminnesärenden (432) som legat öppna under flera år.

- **Naturvård och miljöskydd**

Ärendebalansen har minskat för ärendegruppen miljö- och naturvård och utgående balansen är betydligt lägre än 2004. Vi har prioriterat arbetet med att minska ärendebalanserna under året. Det kan nämnas att ärendebalanserna per handläggare följts upp kvartalsvis under året vilket är en bidragande faktor.

Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden" där är utgåendebalansen är en smula högre än ingåendebalansen för 2005, 151 kontra 223. Orsaken är främst effekter av att flera är verksamheter är i utvecklingsfas. När det görs satsningar som på reservatsbildning, Åtgärdsprogram för hotade arter och satsningar på reservatsförvaltning kommer ärendemängden automatiskt att öka. Man kan också se att det är antalet egeninitierade ärenden som dominerar. Reservatsbildningsärenden är som bekant i stort sett alltid långvariga ärenden som blir både 2, 3 och 4 år gamla utan att vi ensamma har rådighet över detta.

För gruppen täktärenden och annan miljöfarlig verksamhet kan nämnas att det är tydligt att andelen ärenden som överklagas är högre än för naturvårdsärendena vilket i sin tur genererar krav på personella insatser i högre instans. Vi har hela 10% av hela landets kommersiella täkter belägna i länet vilket kan förklara den höga andelen ärenden som överklagas. Dock är andelen överklagningsärenden täkt totalt sett låg då mer än 463 ärenden beslutats (inkl.vattenärendena).

- **Lantbruk**

Antalet ärenden har ökat med 1 000 ärenden eller ca 10 procent som en följd av att gårdsstödet infördes. Beslutsprocessen för 2005 har fördröjts några veckor och avslutas i januari 2006. Detta medför en höjd ärendebalans vi årsskiftet.

- **Fiske**

Antalet inkommande fiskerelaterade ärenden är drygt 20 % lägre än föregående år. Minskningen kan relateras till att antalet ärenden betr. förordnanden av fisketillsynsmän minskat med knappt 100 ärenden jämfört med 2004.

- **Social omvårdnad**

Antalet inkomna ärenden har ökat jämfört med år 2004. Antalet överklagande var 2 stycken under år 2005, att jämföra med 0 st år 2004.

TABELL 3.1 – REDOVISNING AV ÄRENDEN

Nedanstående tabell svarar mot de krav på återrapportering som anges för verksamhetsområde Ärendehandläggning. Ärenden som tidigare redovisats under tabell 2.1 (tillsynsverksamheten) skall exkluderas i nedanstående tabell. I de fall individärende förekommer under **kommunikationer och regional utvecklingspolitik** skall dessa redovisas uppdelat efter kvinnor/män och juridiska personer. Se tabell 3.1.1.

A	B	C1	C2	D	E	F	G	H	I	J	K
Sakområde och del av sakområde	Ingående balans 05-01-01	Antal inkomna ärenden under 2005¹⁾ (exkl initiativ-ärenden)	Antal initiativ-ärenden under 2005	Antal beslutade ärenden under 2005	Utgående balans 05-12-31 (E = B+C-D)	Antal överklagade ärenden under 2005²⁾	Antal överklagade ärenden som avgjorts/beslutats i högre instans³⁾	varav antal ändrade⁴⁾	Genomsnittlig genomströmningstid (dagar)⁵⁾	Variation i genomströmningstid⁶⁾	Antal ej Beslutade ärenden, äldre än ett år.
Övrig förvaltning (201-219)	174	1 230	124	1 318 40 ¹⁰⁾	170	29	24	6	67 x ¹⁰⁾	42 x ¹⁰⁾	6
Kommunikationer (24-25, 34) exkl s.k. Gröna ärenden⁷⁾	1 007	6 711	96	6 746	1 068	229	208	21	57	55	72
<i>varav Yrkesmässig trafik (24)</i>	21	384	21	414	12	0	1	0	13	11	0
<i>varav Körkortstillstånd m.m. (251)</i>	213	2 094	0	2 033	274	19	14	1	38	35	9
<i>varav Villkor och körkortsin-gripanden (252,253)</i>	722	3 936	4	3 933	729	201	182	19	71	60	60
<i>varav Trafikföreskrifter (258, 259)</i>	21	184	61	237	29	9	11	1	27	36,5	0
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor (28)	27	191	11	205	24	4	5	3	55	53	0
<i>varav Livsmedelskontroll (281)</i>	0	6	0	5	1	1	1	0	13	32	0
<i>varav Djurskydd (282)</i>	11	111	4	112	14	3	4	3	56	55,25	0

LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN 2005

A	B	C1	C2	D	E	F	G	H	I	J	K
Sakområde och del av sakområde	Ingående balans 05-01-01	Antal inkomna ärenden under 2005¹⁾ (exkl initiativ-ärenden)	Antal initiativ-ärenden under 2005	Antal beslutade ärenden under 2005	Utgående balans 05-12-31 (E = B+C-D)	Antal överklagade ärenden under 2005²⁾	Antal överklagade ärenden som avgjorts/beslutats i högre instans³⁾	varav antal ändrade⁴⁾	Genomsnittlig genomströmningstid (dagar)⁵⁾	Variation i genomströmningstid⁶⁾	Antal ej Beslutade ärenden, äldre än ett år.
Regional utvecklingspolitik och konkurrens (30)	526	1 193	104	1 010 355 ¹¹⁾	458	1	0	0	92 146 ¹¹⁾	110 150 ¹¹⁾	46
<i>varav Företagsstöd (302)</i>	131	436	12	495	84	0	0	0	71	75,5	1
<i>varav Regional projektverksamhet (303)</i>	199	303	0	347	155	0	0	0	129	115	1
<i>varav EG:s strukturfonder (304)</i>	175	410	55	87 355	198	1	0	0	55 146	86 150	38
Hållbar samhällsplanering och boende (40, 41)	277	761	5	455 497 ¹²⁾	91	24	16	2	49 x ¹²⁾	28 x ¹²⁾	4
<i>varav Överklagande av kommuns beslut avseende planer enligt plan- och bygglagen (403)</i>	8	23	0	23	8	9	3	0	65	75	0
<i>varav överklagande av kommuns övriga beslut enligt plan- och bygglagen</i>	3	48	0	43	8	14	13	2	42	38	0
<i>varav Bostadsbyggnadssubventioner (411)^{a)}</i>	^{d)} 7	23	0	^{e)} 28	2	1	0	0	^{f)} 112	x	0
<i>varav Investeringsbidrag till bostäder (412)^{b)}</i>	^{d)} 12	59	0	^{e)} 66	5	1	0	0	^{f)} 53	x	0

^{a)} varav Bostadsbyggnadssubventioner (411) är = varav stöd (SBS, HYR, IMS) till nybyggnad (411)

^{b)} varav Investeringsbidrag till bostäder (412) är = varav stöd (SBS, HYR, IMS, HISS, SOP) till ombyggnad (412)

^{c)} varav investeringsstimulans till mindre hyresbostäder och student-bostäder är = särredovisning av investeringsstimulans (IMS) till ny- och ombyggnad

^{d)} Uppgiften hämtas i statistikprogrammet SVANEN under ÖVRIGT – inkomna ej beslutade NYÅR (2004-12-31).

Siffran överensstämmer inte med utgående balans i 2004-års redovisning p g a ändrad redovisningsrutin.

^{e)} Avser första beslut ^{f)} Avser tid från det att ansökan inkom till första beslut.

LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN 2005

A	B	C1	C2	D	E	F	G	H	I	J	K
Sakområde och del av sakområde	Ingående balans 05-01-01	Antal inkomna ärenden under 2005¹⁾ (exkl initiativ-ärenden)	Antal initiativ-ärenden under 2005	Antal beslutade ärenden under 2005	Utgående balans 05-12-31 (E = B+C-D)	Antal överklagade ärenden under 2005²⁾	Antal överklagade ärenden som avgjorts/beslutats i högre instans³⁾	varav antal ändrade⁴⁾	Genomsnittlig genomströmningstid (dagar)⁵⁾	Variation i genomströmningstid⁶⁾	Antal ej Beslutade ärenden, äldre än ett år.
<i>varav Bidrag till energiåtgärder (413)</i>	193	197	0	e) 366	24	10	4	0	f) 539	x	0
<i>varav investeringsstimulans till mindre hyresbostäder och student-bostäder^{c)}</i>	d) 5	19	0	e) 23	1	0	0	0	f) 70	x	0
<i>varav Bidrag till åtgärder mot radon (414)</i>	3	12	0	e) 14	1	0	0	0	f) 46	x	0
Kulturmiljö (43)	66	255	40	272	89	0	0	0	100	81,75	14
<i>varav Fornminnen (431)</i>	11	80	2	78	15	0	0	0	80	37	2
<i>varav Byggnadsminnen (432)</i>	9	23	2	23	11	0	0	0	198	55	6
<i>varav Kyrkliga kulturminnen (433)</i>	14	41	0	36	19	0	0	0	146	83	2
<i>varav Byggnadsvård (434)</i>	21	75	21	80	37	0	0	0	107	143,75	3
<i>varav Fornminnes- och kulturlandskapsvård (435)</i>	2	15	9	24	2	0	0	0	52	88,25	0
<i>varav Kulturhistoriskt värdefulla miljöer (436)</i>	6	11	5	17	5	0	0	0	44	64	1

a) varav Bostadsbyggnadssubventioner (411) är = varav stöd (SBS, HYR, IMS) till nybyggnad (411)

b) varav Investeringsbidrag till bostäder (412) är = varav stöd (SBS, HYR, IMS) till ombyggnad (412)

c) varav investeringsstimulans till mindre hyresbostäder och student-bostäder är = särredovisning av investeringsstimulans (IMS) till ny- och ombyggnad

d) Uppgiften hämtas i statistikprogrammet SVANEN under ÖVRIGT – inkomna ej beslutade NYÅR (2004-12-31).

Siffran överensstämmer inte med utgående balans i 2004-års redovisning p g a ändrad redovisningsrutin.

e) Avser första beslut

f) Avser tid från det att ansökan inkom till första beslut.

LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN 2005

A	B	C1	C2	D	E	F	G	H	I	J	K
Sakområde och del av sakområde	Ingående balans 05-01-01	Antal inkomna ärenden under 2005 ¹⁾ (exkl initiativ-ärenden)	Antal initiativ-ärenden under 2005	Antal beslutade ärenden under 2005	Utgående balans 05-12-31 (E = B+C-D)	Antal överklagade ärenden under 2005 ²⁾	Antal överklagade ärenden som avgjorts/beslutats i högre instans ³⁾	varav antal ändrade ⁴⁾	Genomsnittlig genomströmningstid (dagar) ⁵⁾	Variation i genomströmningstid ⁶⁾	Antal ej Beslutade ärenden, äldre än ett år.
Krishantering, skydd mot olyckor och civilt försvar (45)	68	161	34	213	50	0	0	0	109	112	1
Naturvård och miljöskydd (5)	843	2 028	493	2 607	757	49	20	8	153	105	270
<i>varav gemensamt för naturvård och miljöskydd samt övrigt miljö- och hälsoskydd (50, 56)</i>	94	423	65	468	114	9	9	3	83	56	35
<i>varav skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden (51)</i>	151	118	352	398	223	2	0	0	125	16,5	94
<i>varav prövning och tillsyn för skydd av naturen (52)</i>	140	419	30	485	104	12	1	0	156	65,5	30
<i>varav vattenverksamhet och täkter (53, 54)</i>	176	432	8	463	153	17	7	3	167	114	48
<i>varav prövning av miljöfarlig verksamhet, förorenade områden och restaurering (55, 57, 58)</i>	282	636	38	793	163	9	3	2	198	222,5	63
Lantbruk (60)⁸⁾	138	10 066	70	709 1 ¹¹⁾ 9 049 ¹³⁾	515	14	6	0	51 70 ¹¹⁾ x ¹³⁾	52,5 x ¹¹⁾ x ¹³⁾	10
Rennäring (61)	145	346	68	357	202	6	2	0	137	122,75	66

LÄNSSTYRELSEN I VÄSTERBOTTENS LÄN 2005

A	B	C1	C2	D	E	F	G	H	I	J	K
Sakområde och del av sakområde	Ingående balans 05-01-01	Antal inkomna ärenden under 2005¹⁾ (exkl. initiativ-ärenden)	Antal initiativ-ärenden under 2005	Antal beslutade ärenden under 2005	Utgående balans 05-12-31 (E = B+C-D)	Antal överklagade ärenden under 2005²⁾	Antal överklagade ärenden som avgjorts/beslutats i högre instans³⁾	varav antal ändrade⁴⁾	Genomsnittlig genomströmningstid (dagar)⁵⁾	Variation i genomströmningstid⁶⁾	Antal ej Beslutade ärenden, äldre än ett år.
Fiske (62)	34	471	13	492	26	3	0	0	22	17	2
Social omvårdnad (701-709)⁹⁾	31	161	29	183	38	2	0	0	51 ¹⁴⁾	84 ¹⁴⁾	1
Jämställdhet och integration (8)	6	33	5	34	10	0	0	0	25	25	5
Summa	3 342	23 607	1 092	24 543	3 498	361	281	40	-	-	497
Varav Miljöprövningsdelegationens ärenden	34	52	0	56	30	0	0	0	238	177	16
S.k gröna ärenden, registrerade hos Vägverket	Körk. 6 837	Handl. 13 673									

1 Med *ärende* avses fråga som av länsstyrelsen handläggs enligt fastställt regelverk.

2 Avser ärenden som är beslutade av länsstyrelsen och överklagade till högre instans.

3 Redovisa de ärenden som avgjorts i högre instans och vars domar/beslut inkommit till länsstyrelsen under 2005.

4 Avser ärenden som är ändrade substantiellt (t.ex. skall ändring av angivna tidpunkter ej beaktas) i förhållande till länsstyrelsens beslut.

5 Med genomsnittlig genomströmningstid avses tid från inkommet till beslutat ärende. Exkludera lantbruksärenden registrerade i IAKS och Ararat.

6 Avser skillnaden mellan övre och nedre kvartil i genomströmningstiden.

7 Redovisa på särskild rad antal inkomna ansökningar om körkortstillstånd och handledartillstånd som inte föranleder någon utredning, s.k. gröna ärenden, registrerade hos Vägverket.

8 Lantbruksärenden inkl. jordbrukarstödsärenden registrerade i IAKS och Ararat.

9 För 701 gäller endast individärenden, vilka ej är redovisade i tabell 2.1.

Länsstyrelsens egna noter

10 Summan avser registrerade ärenden i diariet Platina som startades januari 2005. Handläggningstid och variation kan i nuläget inte tas ut.

11 Summan avser Mål 1-ärenden som registreras i beslutsmyndighetens diarium. Separerat för att handläggningstiden ska kunna jämföras mot antal ärenden (gäller kolumnerna D, J och I).

12 Summan avser uttag från statistikprogrammet Svanen. Hela grupp 41 är uttaget därifrån.

13 Summan avser stödärenden registrerade i IAKS och Ararat. Separerat för att handläggningstiden ska kunna jämföras mot antal ärenden.

14 Handläggningstiden är för alla ärenden på grupperna 701-709. Går inte separera här.

TABELL 3.1.1 – REDOVISNING AV ÄRENDEN UPPDELAT PÅ KVINNOR, MÄN OCH JURIDISKA PERSONER

Det är avsändare/mottagare som avgör till vilken kategori i tabellen som ett ärende registreras.

A Sakområde och del av sak- område	C1 Antal inkomna ärenden under 2005			D Antal beslutade ärenden under 2005			F Antal överklagade ären- den under 2005		
	Kvinnor	Män	Jur. pers.	Kvinnor	Män	Jur. pers.	Kvinnor	Män	Jur. pers.
Kommunikation- er (24-25, 34), exklusive s.k. gröna ärenden	1 453	4 882	647	1 405	4 863	665	30	194	5
Regional utveck- lingspolitik och Konkurrens (30)	60	87	989	72	101	1 024	0	0	1

Verksamhetsgren Trafikärenden

TABELL 3.2 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2005 FÖR VERKSAMHETSGREN TRAFIKÄRENDE

Tabellen ska innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen ska endast redovisas för 2005.

Kostnader för VG Trafikärenden	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter
Totala kostnader VG Trafikärenden (exkl. OH)	3 483	7,10
varav Yrkesmässig trafik (241, 242, 249)	133	0,32
varav Körkortstillstånd m.m. (251)	980	2,21
varav Villkor och körkortsingripanden (252, 253)	2 032	3,89
varav Trafikföreskrifter m.m. (258, 259)	338	0,68
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	1 285	1,22
Totala kostnader VG Trafikärenden (inkl. OH)	4 768	8,32

Kommentar till tabell 3.2

De totala kostnaderna för verksamhetsgrenen Trafikärenden exkl OH har endast marginella förändringar mellan år 2004 och 2005. Antalet årsarbetskrafter har minskat med 0,32 för verksamhetsgrenen och det är inom verksamheten Körkortstillstånd detta återfinns.

TABELLER 3.2.1 – 3.2.2 – LÄNSFAKTA INOM TRAFIKOMRÅDET

Nedanstående tabeller svarar mot de krav på återrapportering avseende verksamhetsgren Trafikärenden.

Tabell 3.2.1

Länsfakta för verksamhetsgrenen	2005-12-31	2004-12-31	2003-12-31
Antal fordon i trafik (enligt bilregistret)	225 746	217 222	212 314
Antal körkortsinnehavare	171 981	170 966	170 733
Antal innehavare av taxiförarlegitimation	2 555	2 457	2 543 ²⁾
Antal taxitillstånd	149	156	157
Antal busstillstånd	65	67	71
Antal godstillstånd	612	623	628

Tabell 3.2.2

Ärendetyp (avser endast de ärenden som finansieras via Vägverket)	Antal beslutade ärenden	Intäkter, tkr	Kostnader, tkr (inkl. OH)	Netto, tkr	Kostnad per ärende	
					inkl. OH	exkl. OH
Taxiförarlegitimation, 244	129	34	64	-30	497:-	336:-
Körkortstillstånd i annat fall, 25100, 25101	7 599	1 088	1 052	36	138:-	104:-
Körkortstillstånd efter återkallelse, 25102	146	156	305	-149	2 092:-	1 365:-
Förlängning enl. 3 kap. 12 § kkl (1998:488), 2513	486	95	111	-16	228:-	165:-
Utbyte av utländska körkort, 2512	82	16	35	-19	421:-	333:-
Summa	8 442	1 389	1 567	-178		

Tabell 3.2.3

Försöksverksamhet med villkorlig körkortsåterkallelse	Antal beslutade ärenden	Intäkter, tkr	Kostnader, tkr (inkl. OH)	Netto, tkr	Kostnad per ärende	
					inkl. OH	exkl. OH
Sökande	24	24	20,2	+3,8	842:-	541:-
Deltagande	61	169,9	164,9	+5,0	2 703:-	1 744:-
Summa		193,9	185,1	+8,8		

Kommentar tabell 3.2.3

Antal ärenden har endast marginellt förändrats från år 2004 till år 2005. Det verkar finnas 2 anledningar till att kostnaderna minskat för såväl sökande som deltagande. Den ena anledningen är att det tillfälligtvis varit mindre komplicerade ärenden under 2005 än under 2004. Tack vare att det förkommit färre misslyckade startförsök, bättre läkarintyg och färre överklaganden har det också medfört kortare handläggningstid per ärende. Den andra anledningen är att fadderverksamheten (hjälp till andra nytillkomna län inom försöksverksamheten) upphört och att den tiden inte längre belastar kostnaden per ärende.

Mål 1: Kostnaden per ärende skall inte öka. Uppmärksamhet skall i första hand läggas på ärendetyperna taxiförarlegitimation, andra körkortstillstånd, förlängning enligt 3 kap. 12 § körkortslagen (1998:488), utbyte av utländskt körkort samt försöksverksamheten med villkorlig körkortsåterkallelse.

Kostnaden per ärende för taxiförarlegitimation har i stort sett halverats jämfört med 2004. En rimlig förklaring till förändringen är att tidigare års schablonberäkning av tidsåtgången vid diarieföring, expediering m.m. ändrats för 2005. För övrigt har inga särskilda åtgärder vidtagits för att minska kostnaden/ärende.

Kommentar till "Körkortstillstånd i annat fall (25100, 25101)"

Ärendegruppen har ökat från 5 685 st år 2004 till 7 599 år 2005 och kostnaden (inkl OH) har minskat från 181 kr till 138 kr per ärende. Den ökade mängden kan förklaras med att det inkom betydande fler ansökningar under månaderna november och december år 2005 (2 187 st) än under motsvarande tid föregående år. Motsvarande siffra för år 2004 var 682 st, för år 2003 545 st och för år 2002 510 st. Anledningen till ökningen måste i sin helhet anses bero på de ändrade regler som träder ikraft den 1 januari 2006 avseende avgifter mm.

Kommentar till "Körkortstillstånd efter återkallelse"

Antal ärenden har minskat från år 2004 till 2005 (från 859 till 486 st). Kostnaden per ärende och således har handläggningstiden ökat. Detta bedöms bero på att antalet komplicerade ärenden ökat och att alltfler ärenden behöver bedömas av Länsstyrelsens konsultläkare.

Kommentarer till "Förlängning enl. 3 kap 12 §....."

Antal ärenden har sjunkit och likaså kostnaderna per ärende tyder närmast på att man börjar nå en "normalnivå" efter det att de nya villkoren med 45-åringar trädde ikraft. En påverkan kan också vara att färre ärenden behöver handläggas av konsultläkaren.

Verksamhetsgren EU-stöd

TABELL 3.3 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2005 FÖR VERKSAMHETSGREN EG-/EU-STÖD

Tabellen ska innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen ska endast redovisas för 2005.

Kostnader för VG EG-/EU-stöd	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter
Totala kostnader VG EG-/EU-stöd (exkl. OH)	20 745	35,81
varav EG:s strukturfonder (304)	12 194	21,39
varav Stöd till jordbruket (601)	4 785	9,88
varav Stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder exklusive kompetensutveckling (602)	637	1,20
varav Stöd till kompetensutvecklingsåtgärder inom lantbruket (603)	2 976	3,0
varav Stöd till fisket (622)	153	0,34
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	7 338	6,13
Totala kostnader VG EG-/EU-stöd (inkl. OH)	28 083	41,94

Kommentar till tabell 3.3

De totala kostnaderna för verksamhetsgrenen EG/EU exkl OH har ökat med 2 259 tkr, 18 486 tkr år 2004 till 20 745 tkr 2005. Den största ökningen svarar Stöd till jordbruket för. Ökningen mellan åren är 887 tkr. En ökning på 645 tkr mellan åren svarar verksamheten Stöd till kompetensutveckling inom lantbruket för. Länsstyrelsen tilldelades extra medel i ramanslaget motsvarande 895 tkr för genomförandet av reformeringen av jordbrukspolitiken 2005-2007 det är förklaringen till de två utökningarna ovan. Verksamheten EG:s strukturfonder har den näst största ökningen inom verksamhetsgrenen med 831 tkr. Det hänger ihop med ökningen av antalet årsarbetskrafter mellan åren med 1,97.

TABELL 3.3.1 – KOSTNADER FÖR STRUKTURFONDSADMINISTRATIONEN

Nedanstående tabell svarar mot återrapporteringskrav 2 som avser verksamhetsgren EG-/EU-stöd.

Strukturfondsadministration (tkr)	Ramanslag (32:1)	Övrig finansiering	Årsarbetskrafter
- beredningssekretariat	9 126	0	16
- förvaltningsmyndighet	650	173	0,6
- utbetalande myndighet	1 678	97	3,2
- urvalskontroll	84	170	0

TABELL 3.3.2 – LÄNSFAKTA INOM EG-/EU-STÖD

Nedanstående tabell svarar mot de krav på återrapportering som avser verksamhetsgren EG-/EU-stöd.

Utbetalade bidrag, summa (tkr)	2005	2004	2003
Bidrag, vilka länsstyrelsen fattar beslut om och betalar ut	4 869	3 776	3 113
<i>varav</i> Artikel 33 (inom mål 1-området)	-	-	-
Bidrag, vilka länsstyrelsen inte fattar beslut om, men betalar ut	-	-	-
Bidrag, vilka länsstyrelsen har fattat beslut om, men där Jordbruksverket har gjort utbetalningen ^{Not 1}	254 353	235 579	228 445
<i>varav</i> Mål 1			
<i>varav</i> Leader +			
<i>varav</i> miljöersättningar	80 695	86 590	83 269
<i>varav</i> kompensationsbidrag	67 544	66 417	67 425
<i>varav</i> startstöd	1 944	1 100	1 808
<i>varav</i> investeringsstöd	17 426	17 037	16 749
<i>varav</i> arealstöd (gäller ej 2005 avser istället gårdsstöd)		58 723	56 318
<i>varav</i> djurbidrag (tackor) (gäller ej 2005 avser istället gårdsstöd)		825	824
<i>varav</i> gårdsstöd	83 429		

^{Not 1} Beloppet för år 2005 avser bruttoutbetalningar.

Mål 1: Länsstyrelsen skall i egenskap av förvaltningsmyndighet, utbetalande myndighet, beredningssekretariat och inom övrig handläggning utveckla effektiviteten vad gäller arbetet med EU-stöden.

Interreg IIIA Kvarken-MittSkandia

Länsstyrelsen ansvarar som förvaltningsmyndighet och utbetalande myndighet för att programmet genomförs effektivt och korrekt. Det har under året fortsatt att utvecklas väl. Vid årets slut var 86 procent av programmets medel in-tecknade (beräknat efter kursen 9 SEK per Euro) i beslut och mer än 50 procent utbetalade. Med god marginal uppfylldes kravet att vid utgången av 2005 skulle minst så mycket kostnader som motsvarar programmets budget till och med år 2003 (n+2-kravet) ha redovisats till kommissionen.

Utbetalningar från kommissionen har inte stoppats, varken på grund av oklarheter kring rekvisitioner eller andra brister i administrationen. Programmet har heller inte utsatts för återkrav av pengar eller annan finansiell korrigerig eller skadestånd.

Efterfrågan på pengar är dock något ojämnt fördelad mellan insatsområdena. Åtgärden 1.1 Infrastruktur och kommunikationer inom insatsområde 1 Gemensamma funktioner släpar efter i genomförandet. Pengar har omfördelats inom insatsområde 1, från åtgärd 1.1 *Infrastruktur och kommunikationer* till 1.2 *Kompetens och marknad*, för att bättre kunna möta efterfrågan. Programmets medel kommer att utnyttjas så långt som är möjligt med hänsyn till omräkningskursen mellan Euro och svenska kronor.

- Programmet fortsätter med åtgärder för att förbättra kvalitén på projektgenomförandet. De ansvariga för nya projekt får utbildning i projektadministration direkt efter att ansökan beviljats. Vi gör uppföljningsbesök hos alla projekt minst en gång under projektiden.

- Urvalskontroller på plats enligt EU:s förordning 438/2001 genomförs fortlöpande. Resultaten är i stort sett tillfredsställande i fråga om utbetalningar och genomförande. Vi genomför också systematiska uppföljningar enligt artikel 4 i EU:s förordning 438/2001. För uppföljningsbesöken har rutiner tagits fram. Varje projekt ska besökas minst en gång av personal från styrkommitténs sekretariat i samarbete med utbetalande myndighet. Våra erfarenheter visar att besöken är värdefulla både för projektet och för myndigheten. Vid besöken har vi inte funnit några allvarliga brister i genomförandet av projekten men en del mindre problem har upptäckts och kunnat rättas till.
- En översyn av halvtidsutvärderingen har genomförts under 2005.

Interreg IIIB Norra Periferin

Länsstyrelsen ansvarar som förvaltningsmyndighet och utbetalande myndighet för att programmet genomförs effektivt och korrekt. Vi förvaltar också programmets pengar, både ERUF-medlen och deltagande "icke-medlemsländers" anslag. Programmet har utvecklats mycket väl under år 2005 och efterfrågan på medel har varit stark. Vid årsskiftet var över 95 procent av programmets EU-medel in-tecknade i beslut. Med den höga beslutsnivån ökar också takten på utbetalningarna. Strax före årsskiftet redovisades kostnader i en rekvisition till kommissionen, som om alla godkänns, resulterar i att programmet uppfyller "n+2"-kravet för 2005.

Utbetalningar från kommissionen har inte stoppats på grund av oklarheter, varken kring rekvisitionerna eller andra brister i administrationen. Programmet har heller inte utsatts för återkrav av medel eller annan finansiell korrigerings eller skadestånd. Programmets medelsram kommer sannolikt att utnyttjas fullt ut.

- Programmet arbetar fortlöpande med att höja kvalitén i projektgenomförandet. Administrativt ansvariga får utbildning i projektadministration direkt efter det att stödet beviljats. Projekten följs också upp vid besök från programmets administration minst en gång under projekttiden.
- Urvalskontroller genomförs fortlöpande. Det stora antalet nationer som deltar och deras geografi vållar speciella problem. Resultaten av de hittills genomförda urvalskontrollerna pekar på att vissa av programmets rutiner bör förbättras. Några felaktiga utbetalningar har inte upptäckts.
- Programmet genomför också systematiska uppföljningar enligt artikel 4 i EU:s förordning 438/2001. För uppföljningsbesöken har rutiner tagits fram. Varje projekt får besök minst en gång under genomförandet av personal från styrkommitténs sekretariat i samarbete med utbetalande myndighet. Erfarenheten visar att besöken är värdefulla både för projektet och för myndigheten. Vid besöken har det inte konstaterats några allvarliga brister i genomförandet av projekten men en del mindre problem har upptäckts och kunnat rättas till.
- En översyn av halvtidsutvärderingen har genomförts under 2005.

Mål 2: Utbetalande myndighets utbetalningar av medel från EU:s strukturfonder skall göras inom en månad efter det att fullständig rekvisition inlämnats till utbetalande myndighet.

Kvarken Mitt Skandia

- Antal utbetalningar: 97 st.
- Total utbetalt belopp: 27 920 463 SEK.
- Genomsnittlig handläggningstid: 17 dagar.

Norra Periferin

- Antal utbetalningar: 156 st., varav 76 avser EU-medel och resterande 80 avser medel från icke-medlemsstater som deltar i programmet (Norge, Island, Färöarna och Grönland).
- Totalt utbetalt belopp: 3 907 330 EUR, varav 2 759 384 EUR avser EU-medel och resterande 1 147 946 EUR avser medel från icke-medlemsstater. (Motsvarar totalt SEK 36 220 949 efter omräkning utifrån genomsnittlig växelkurs om 9,27 SEK/EUR)
- Genomsnittlig handläggningstid: 9 dagar. (Värdet avser tiden från att utbetalningsbeslutet fattats till dess utbetalning skett).

Kommentar

Norra Periferi programmet rekvirerar medel från kommissionen ett par gånger per år. Dessa rekvisitioner baseras på projektens rekvirerade kostnader. Den 8 november 2005 rekvirerades medel utifrån vad som hade betalats ut till projekten, dessa medel erhöles den 8 december. Då programmet har haft en ojämn tillströmning av rekvisitioner där tyngdpunkten har kommit i slutet av åren har det uppstått en tillfällig brist på likvida medel. Detta inträffade år 2004, då 3st utbetalningar var beslutade i december, men inte kunde betalas ut förrän i februari 2005. År 2005 var det 27 stycken som var beslutade i december men som inte kommer att kunna betalas ut förrän vi erhållit likvida medel från kommissionen, troligtvis i februari 2006.

Verksamhetsgren Övrig ärendehandläggning

TABELL 3.4 - VERKSAMHETSKOSTNADER OCH ÅRSARBETSKRAFTER 2005 FÖR VERKSAMHETSGREN ÖVRIG ÄRENDEHANDLÄGGNING

Tabellen skall innehålla verksamhetskostnader enligt resultaträkningen. Fakta i tabellen ska endast redovisas för 2005.

Kostnader för VG Övrig handläggning	Kostnader (tkr)	Årsarbetskrafter
Totala kostnader VG Övrig handläggning (exkl. OH)	8 505	16,13
varav Medborgarskap (202)	50	0,11
varav Överförmyndare (203)	52	0,08
varav Begravningsfrågor(204)	54	0,11
varav Näringsrättsliga frågor och konkurrens (205)	12	0,03
varav Lönegaranti, deponeringar m.m. (207, 208)	338	0,69
varav Ärenden enligt ordningslagen, delgivning, m.m. (213,214, 219)	353	0,59
varav Överklaganden av kommuns beslut enligt PBL (403)	428	0,77
varav Markanvändningsfrågor m.m. (405-407, 409)	298	0,46
varav Stöd till boende (41)	838	1,50
varav Kulturmiljö (436, 439)	325	0,57
varav Ärenden inom naturvård och miljöskydd (505, 509, 521-523, 529, 531, 539, 541, 543, 549, 551, 559, 561-563, 569, 571, 579)	5 116	10,0
varav Jordbruksfastigheter m.m. (606, 609)	641	1,22
varav Stöd inom rennäring (612)	0	-
Verksamhetsgrenens andel av myndighetsövergripande kostnader (10 + 11)	3 362	2,76
Totala kostnader VG Övrig handläggning (inkl. OH)	11 867	18,89

TABELL 3.4.1 – 3.4.3 – LÄNSFAKTA STÖD TILL BOENDE

Nedanstående tabeller svarar mot de krav på återrapportering som avser verksamhetsgren Övrig ärendehandläggning.

Tabell 3.4.1

Bidrag för vilka länsstyrelsen har fattat beslut, men där annan myndighet har gjort utbetalningen (tkr)	2005	2004	2003
Boverket: Engångsbidrag	63 303	6 791	24 804
Boverket: Periodiska bidrag totalt	53 016	52 330	49 407
Totalt	116 319	59 121	74 211
varav Boverket: Nyutbet. periodiska bidrag (2005)	8 124		

Tabell 3.4.2

Genomsnittlig genomloppstid för första beslutet	2005	2004
Komplett		
Nybeviljade bidrag för ny- och ombyggnader enl. 1993 års regelsystem (dgr)	22	41
Andel ärenden med genomloppstid > 60 kalenderdagar (%)	0	50
Nybeviljade investeringsbidrag till hyresbostäder (dgr)	4	44
Andel ärenden med genomloppstid > 60 kalenderdagar (%)	0	0
Nybeviljade investeringsstimulans till hyres-/studentbostäder (dgr)	4	44
Andel ärenden med genomloppstid > 60 kalenderdagar (%)	0	0

Tabell 3.4.3

Beslut om stöd (antal första beslut)	2005	2004
Reguljära stöd		
Räntebidrag nybyggnad, 1993 års regelsystem	10	12
Räntebidrag ombyggnad, 1993 års regelsystem	20	16
Radonbidrag egnahem	12	5
Tillfälliga stöd		
Anslutning till fjärrvärme	-	-
Minskad elanvändning i bostäder m.m.	30	35
Bidrag till solvärme	38	47
Investeringsstimulans till studentbostäder	0	0
Investeringsbidrag till hyresbostäder	16	13
Investeringsstimulans till hyresbostäder	13	13
Hissbidrag	0	1
Källsorteringsbidrag	3	
Stöd för energieffektivisering (OFFROT)	127	

Kommentar till tabell 3.4.3

- Antal Avslag 55
- Antal Avskrivna 152
- Antal Återkallade 89
- Antal Omprövning 23
- Antal Övertagande 9
- Antal Utbetalda 224

Mål 1: För ärendehandläggning som ej omfattas av någon av de övriga verksamhetsgrenarna inom verksamhetsområdet gäller det övergripande målet för verksamhetsområdet.

Kommentarer

De totala verksamhetskostnaderna för verksamhetsgrenen Övrig ärendehandläggning exkl OH har ökat med 662 tkr, 7 843 tkr år 2004 till 8 505 tkr 2005. Antalet årsarbetskrafter har ökat från 14,24 2004 till 16,13 2005. Den största förändringen svarar Ärenden inom naturvård och miljöskydd för som har ökat med 614 tkr mellan åren. Verksamheten Jordbruksfastigheter mm har för år 2005 minskat kostnaderna med 166 tkr. För övriga objekt är det marginella förändringar mellan åren 2004 och 2005.

Övrig rapportering

ORGANISATIONSSTYRNING

Mål 1: Länsstyrelserna skall verka för att skapa en mer *Attraktiv Arbetsplats* samt en långsiktig och god personalförsörjning med för verksamheten ändamålsenlig kompetens.

1. Mål för kompetensförsörjningen 2005

Mål	Samtliga chefer ska vid utgången av 2005 vara grundutbildade för sina uppdrag.
Vidtagna åtgärder	Vi har genomfört chefsutbildning som omfattar 8 dagar totalt. Innehåll: Personalpolitik, ekonomi, Arbetsmiljö, Lönesamtal, ledarskap och organisation, Jämställdhet, Konflikthantering
Uppnådda resultat	Utbildningen har genomförts och därmed har målet nåtts.
Egen analys, kommentarer och bedömning av området. *	Utbildningen har innehållit basala kunskaper och bör rimligtvis få en kontinuerlig fortsättning. Vi har chefer med mycket olika erfarenhet och tidigare utbildning varför både enskilda och gemensamma utbildningar ska fortsätta. Det är angeläget att stötta chefer i arbetsgivarrollen både genom utbildning och personligt stöd. Det sker också förändringar inom området där chefer bör hållas uppdaterade. Vi har under året också börjat med "morgonmöten" för alla chefer där innehållet bestäms av deltagarna och man har möjlighet att ta upp frågor som är dagsaktuella.

Mål	Vi ska vid årets slut ha en ny chefpolicy som ska vara tydlig, accepterad. Den ska också vara känd av samtliga inom Länsstyrelsen
Vidtagna åtgärder	Ett utkast till chefpolicy har tagits fram.
Uppnådda resultat	Utkast som ej har "processats" i organisationen, detta återstår.
Egen analys, kommentarer och bedömning av området *	Det finns god grund för förseningen. Dock är området angeläget med tanke på att vi under 2005 tillsatt "nya" chefer och att man alltmer börjar fråga efter policy på området. Det ger verktyg för våra chefer och bör granskas och omarbetas kontinuerligt.

<p>Mål</p>	<p>Vi har utöver mål i verksamhetsplan för 2005 även särskilda planer för arbetsmiljö, jämställdhet samt mångfald.</p> <p>1. <u>Arbetsmiljömål:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Inga arbetsolyckor som resulterar i sjukfrånvaro ska förekomma på arbetsplatser som arbetsgivaren råder över eller har samordningsansvar för (bl a är färdolyckor t o r bostad – arbetsställe exkluderade). - Den totala sjukfrånvaron ska inte överstiga 5 %. - Rehabiliteringsutredningar ska utföras i enlighet med rådande lagstiftning. - Årliga skyddsronder ska genomföras inom samtliga avdelningar och staber. Dessa ska vara dokumenterade senast 051231. <p>2. <u>Jämställdhetsmål</u> (planen gällde juli 2004-dec. 2005)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Minst tre personalpolitiska policys ska revideras där jämställdhetsaspekten ska lyftas fram - Handlingsplanen i lönekartläggningen ska genomföras inom tre år och inledas under lönerevision 2004 - En utbildning i sammanträdesteknik med genusperspektiv ska genomföras - Andelen kvinnliga funktionschefer ska öka. <p>3. <u>Mångfaldsmål</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Samtliga anställda ska känna till Länsstyrelsens policy för ökad mångfald - Länsstyrelsen ska under 2005 fördela sk Arbetsmarknadspraktik så att fler personer med utomnordisk bakgrund får praktik - Antalet sökande med utomnordisk bakgrund till lediga jobb ska öka - Ökad kunskap bland chefer och fackliga företrädare om hur det är att vara arbetssökande med utomnordisk bakgrund.
-------------------	--

<p>Vidtagna åtgärder</p>	<p><u>Arbetsmiljö</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Utbildning i arbetsmiljölagstiftning och SAM • Halkkörning inklusive säkerhetsutbildning och 1:a hjälpen • Revision av dokument och aktiviteter avseende det systematiska arbetsmiljöarbetet. • Ergonomisk arbetsplatsöversyn vid behov eller i anslutning till skyddsronder (senast 051231) • Översyn av myndighetsövergripande riktlinjer inom arbetsmiljöområdet. • Utbildning i 1: a hjälpen. • Utbildning i att förebygga och hantera motsättningar. • Individorienterade insatser. • Brandtillsyn • Friskvårdsprojekt inom administrativa staben. <p><u>Jämställdhet</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lönelots har gjorts och beaktats i samband med revidering av löner 1 januari 2005. • I samband med omorganisation 2004 på Miljö- och Planavdelningen ökade antalet kvinnliga funktionschefer med fyra. <p><u>Mångfald</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Genomgång av mångfaldsplanen sker vid introduktionsutbildningar • Vi har haft information om mångfaldsplanen vid enstaka avdelningsmöten. • Mångfaldspolicyn har lagts ut på externwebben. • Vi granskar annonser så att vi inte diskriminerar genom att ange sökkraav ex svenska språket som ej är direkt motiverade. Kraven ska vara klart relevanta.
---------------------------------	---

<p>Uppnådda resultat</p>	<p><u>Arbetsmiljö</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Utbildning i arbetsmiljölagstiftning genomfördes ej . • Halkkörning mm genomfördes två gånger. • Revision av dokument kommer att avslutas jan 2006. • Vi har gjort ergonomisk översyn. • Riktlinjerna kommer att vara genomgånna jan 2006. • Vi har haft två utbildningar i 1:a hjälpen • Utbildning i ” förebygga och hantera konflikter” har genomförts. • Individorienterade insatser har gjorts med varierade resultat. En viss fördröjning avseende rehabiliteringsutredningar har vi konstaterat. • Brandtillsyn är genomförd. • Därutöver har vi gjort en arbetsmiljökartläggning inom Fältfunktionen samt startat upp ett friskvårdsprojekt inom funktionen för Diarium och Arkiv. <p><u>Jämställdhet</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Resultatet av lönelotskartläggningen visade några ”fall” där löneskillnader inte gick att förklara på annat sätt än kön. • Andelen kvinnliga funktionschefer har ökat klart och vi har idag en jämn fördelning på chefsnivå. <p><u>Mångfald</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi kan idag inte se några påtagliga resultat.
<p>Egen analys, kommentarer och bedömning av området *</p>	<p><u>Arbetsmiljö</u></p> <p>Utifrån målsättningarna kan vi konstatera att endast en olycka som föranledde sjukfrånvaro har skett under året. Sjukfrånvaron ligger klart under 5 % (cirka 3%). Skyddsronder genomförs med viss förskjutning i tid liksom rehabiliteringsutredningar. Vi kommer under 2006 att med extern hjälp utvärdera hur frekvent utvecklingssamtal genomförs. Vår bedömning är att sjuktalet är lågt och olyckorna få. Vi arbetar systematiskt med arbetsmiljöarbetet.</p> <p><u>Jämställdhet</u></p> <p>Jämställdhet är numera ett område som ”respekteras”. Vi har uppnått jämna fördelningar när det gäller antal, dvs. vi har jämn fördelning kvinnor och män totalt, samma gäller chefsnivå. När det gäller löner så ska vi naturligtvis fortsätta med kartläggningar och förkovra oss inom området. Mål och åtgärder blir alltmer ”förfinade” och svårare. Vi måste skaffa mer kunskap om ex. attityder till och nyttjande av föräldradighet, vi måste undersöka mer och söka eventuella hinder.</p> <p><u>Mångfald</u></p> <p>Vi kommer att under 2006 kartlägga eventuella hinder för att anställa personer från andra länder. Det är framförallt vid rekryteringstillfällena som vi direkt kan påverka och förändra. Här gäller ganska strikta regler ”förtjänst och skicklighet” och fortfarande finns överprövningsmöjligheten utifrån detta perspektiv. Vi har relativt få sökande med utomnordisk bakgrund och det är ett område som vi behöver veta mer om. Hur är synen på Länsstyrelsen i gruppen, är kraven för högt ställda osv.</p>

Övergripande mål och inriktning för kompetensförsörjningen 2006 – 2008

Mål

För 2006 har vi fokusområde Öppenhet och tydlighet. Mål för året är att vi ska ha ett nytt samverkansavtal som ska vara känt. Våra interna förhållningssätt ska vara kända (regler, avtal, normer etc.)

Mål

I verksamhetsplanen för 2005 har vi angivit några generella långsiktiga mål:

Vi ska:

- rekrytera välutbildade medarbetare med god användarkunskap om IT-verktyget
- rekrytera så vi får en jämn åldersspridning, vid likvärdiga meriter kan ålder vara utslagsgivande
- ha en jämn fördelning av kvinnor och män, vid likvärdiga meriter kan kön vara utslagsgivande
- öka mångfalden, vid lika meriter kan mångfaldsperspektivet ges företräde
- våra löner bör hålla jämna steg med vår egen sektor
- öka den interna rörligheten för att möta förändringar av både lång- och kortsiktig karaktär
- vår attraktivitet ligger i intressanta arbetsuppgifter och goda utvecklingsmöjligheter i betydelsen uppdaterad sakkunskap och den faktorn bör förstärkas och göras tydlig externt och internt
- trygga anställningsformer är viktiga varför vår strävan ska vara att minska antalet visstidsanställningar
- vi har jämfört med många sektorer en god arbetsmiljö och ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Vi måste fortsätta att hålla en hög standard för att säkra detta. Här ligger fokuseringen framförallt på den psykosociala arbetsmiljön.
- Våra chefer ska utses för att de har goda ledaregenskaper och är inresserade av ledarskapets hela innehåll
- Våra samverkansformer måste förstärkas så att alla blir delaktiga och allas kompetens tas tillvara
- Öka kunskapsnivån när det gäller språk, samverkan och mångfald
- Allt vårt personalpolitiska arbete ska genomsyras av öppenhet och tydlighet.

3. Personalstrukturen

3.1 Antalet anställda den 31 december fördelade på kön, åldersgrupp och anställningsform.

Kön	Ålder	Antal anställda 2003-12-31				Antal anställda 2004-12-31				Antal anställda 2005-12-31			
		Fast	Tidsbegr	Summa	Andel	Fast	Tidsbegr	Summa	Andel	Fast	Tidsbegr	Summa	Andel
Män	-34	14	6	20	17	14	10	24	19	12	14	26	19
	35-44	26	4	30	25	27	5	32	25	30	4	34	26
	45-54	33	3	36	30	30	4	34	26	26	3	29	22
	55-64	32	3	35	29	36	2	38	29	40	2	42	32
	65-	0	0	0	0	1	0	1	1	1		1	1
	Alla	105	16	121	100 %	108	21	129	100 %	109	23	132	100 %
Kvinnor	-34	17	14	31	25	27	5	32	26	22	9	31	24
	35-44	20	9	29	23	19	8	27	22	23	10	33	25
	45-54	30	1	31	25	28	1	29	23	22	3	25	19
	55-64	31	2	33	27	34	2	36	29	40		40	31
	65-	0	0	0	0	0	0	0	0	1		1	1
	Alla	98	26	124	100 %	108	16	124	100 %	108	22	130	100 %
Samtliga	-34	31	20	51	21	41	15	56	22	34	23	57	22
	35-44	46	13	59	24	46	13	59	23	53	14	67	25
	45-54	63	4	67	27	58	5	63	25	48	6	54	21
	55-64	63	5	68	28	70	4	74	29	80	2	82	31
	65-	0	0	0	0	1	0	1	0	2		2	1
	Alla	203	42	245	100 %	216	37	253	100 %	217	45	262	100 %

Uppgift	Svar	Kommentarer (t.ex. förändringar jämfört med föregående år och förklaringar därtill, jämförelser mellan könen)
Antalet anställda 2005-12-31	262	En ökning med 9 personer jämfört med föregående år, I ökningen ingår 6 kvinnor och 3 män. Den totala könsfördelningen 2005 12 31 är 130 kvinnor och 132 män. Så nära 50/50 som man nästan kan komma.
Andel kvinnor av samtliga anställda 2005-12-31	49,6 %	Nästan 50 %
Andel män av samtliga anställda 2005-12-31	50,4 %	Nästan 50 %
Andel av samtliga anställda som är 34 år eller yngre 2005-12-31 (%)	22 %	Här har vi fler tidsbegränsade anställda.
Andel av samtliga anställda som är 55 år eller äldre 2005-12-31 (%)	31 %	Något högre än 2004 och 2003. Det innebär att vi inom en 10-års period kommer att behöva nyrekrytera en tredjedel av vår personalstyrka . Här kan ex. ny teknik/rationaliseringar minska behovet
Andel fast anställd personal 2005-12-31 (%)	83 %	Se nedan
Andel tidsbegränsad personal 2005-12-31 (%)	17 %	Andelen är lika med 2003 och högre än 2004. Vi har under 2005 framförallt inom Miljösidan fått flera "tidsbegränsade uppdrag". Vår ambition har varit att minska andelen då anställningsformen inte gynnar trygghet och riskerar att vi förlorar kompetens.

<p>Sammanfattande analys av personalstrukturen, bl.a. utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Ange eventuella åtgärder till följd av utfallet.</p>	<p>När det gäller numerären så har vi en så jämn fördelning som nästan är möjlig. Vi har några arbetsområden som är ”enkönade”, det tar tid att lösa eftersom det handlar om personalomsättning. Åldersstrukturen är naturligtvis ett problem som kommenterats ovan. Det är också så att vissa områden har fler äldre än andra och kan bli mycket sårbara. Inom ex. Miljö är medelåldern betydligt lägre vilket beror på den expansion och nyrekrytering som skett de senaste åren. Regeringens trainee satsning är en åtgärd i rätt riktning.</p>
--	--

3.2 Åldersstrukturen

Uppgifterna skall hämtas från det underlag som lämnas till Arbetsgivarverket, tabellen om Genomsnittsålder samt ålders- och könsfördelning.

Uppgift	Svar	Kommentarer (t.ex. förändringar jämfört med föregående år och förklaringar därtill, jämförelser mellan könen)
Genomsnittsålder för samtliga anställda per september 2005	46,0	Något högre än föregående år.
Genomsnittsålder för samtliga anställda per september 2004	45,6	
Genomsnittsålder för samtliga kvinnor per september 2005	45,6	Kvinnorna är marginellt yngre än männen liksom föregående år.
Genomsnittsålder för samtliga kvinnor per september 2004	45,2	
Genomsnittsålder för samtliga män per september 2005	46,4	Se ovan
Genomsnittsålder för samtliga män per september 2004	46,0	

<p>Sammanfattande kommentarer om åldersstrukturen, bl.a. utifrån ett jämställdhetsperspektiv.</p>	<p>Ur jämställdhetsperspektiv inga kommentarer. I tidigare kommentarer har ”riskerna” med en hög medelålder kommenterats.</p>
--	---

3.3 Pensionsavgångar 2005 och prognos för 2006 - 2011

Antalet beviljade delpensioner, antalet ålderspensionsavgångar och antalet kvarstående ålderspensionärer i tjänst 2005 samt antalet 65-åringar 2006 – 2011

Kön	2005			Antalet 65-åringar					
	Delpensioner	Ålderspensionsavgångar	Ålderspensionärer i tjänst	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Män			1	2	6	2	4	8	5
Kvinnor	1		1	1	2	6	1	1	2
Samtliga	1		2	3	8	8	5	9	7

Sammanfattande kommentar, bl.a. utifrån ett jämställdhetsperspektiv.	Det är färre kvinnor än män som slutar fram till 2011. Totalt är det 40 personer som slutar. En intressant frågeställning är hur många som nyttjar möjligheten att arbeta till 67. Min bedömning är att vi kommer att se relativt många som väljer att arbeta något eller ett par år efter fyllda 65. För arbetsgivaren innebär det naturligtvis ett planeringsproblem men kan också vara en fördel om det berör speciella kompetenser.
---	---

4. Personalomsättningen

Uppgifterna hämtas från det underlag som lämnas till Arbetsgivarverket som avser omsättningen i september 2004 till september 2005.

Uppgift	Svar	Kommentarer (t.ex. förändringar jämfört med föregående år och förklaringar därtill, jämförelser mellan könen)
Personalomsättningen för samtliga anställda (%)	8 %	Vi har marginella förändringar.
Personalomsättningen för samtliga kvinnor (%)	10 %	Berör framförallt visstidsanställda.
Personalomsättningen för samtliga män (%)	6 %	
Personalomsättningen för samtliga anställda som är 34 år eller yngre (%)	11 %	Här finns visstidsanställda och 11 % är inte en oroande siffra med tanke på åldersgruppen.
Personalomsättningen för samtliga kvinnor som är 34 år eller yngre (%)	13 %	Se tidigare kommentarer,
Personalomsättningen för samtliga män som är 34 år eller yngre (%)	10 %	Något högre än medel, visstidsanställda samt en förväntad rörlighet för ungdomar.
Personalomsättningen för samtliga anställda som är 55-år (%)	6 %	
Personalkategori som har lägst omsättning		Män 35-44 har omsättning 3 %
Personalkategori som har högst omsättning		Kvinnor 35-44 har omsättning 14 %

<p>Sammanfattande analys av personalomsättningen, bl.a. utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Eventuella åtgärder till följd av utfallet.</p>	<p>Till en del kan personalomsättningen förklaras av att vi har en stor andel visstidsanställda. Vid räkning 31 december 2005 var vi totalt 262 anställda med månadslön, av dessa var 45 visstidsanställda, något fler kvinnor än män. Den totala personalomsättningen är 8 % vilket får anses vara en rimlig omsättning varför vi i dagsläget inte planerar särskilda åtgärder.</p>
--	--

5. Ledningskompetensen

Uppgifter hämtas från det underlag som lämnas till Arbetsgivarverket som avser omsättningen i september 2004 till september 2005.

Uppgift	Svar	Kommentarer (t.ex. förändringar jämfört med föregående år och förklaringar därtill, jämförelser mellan könen)
Andel kvinnor i kategorin ledningskompetens (%)	11	
Andel män i kategorin ledningskompetens (%)	14	
Andel nyanställda kvinnor i kategorin ledningskompetens (%) *	7 %	2004 gjordes en omorganisation.
Andel nyanställda män i kategorin ledningskompetens (%) *	0	
Andel kvinnor som är 34 år eller yngre i kategorin ledningskompetens (%)	1	
Andel män som är 34 år eller yngre i kategorin ledningskompetens (%)	0	
Andel kvinnor som är 55 år eller äldre i kategorin ledningskompetens (%)	6	
Andel män som är 55 år eller äldre i kategorin ledningskompetens (%)	6	

* Räknas ut genom kvoten netto kvinnor/totalt netto respektive netto män/totalt netto.

<p>Sammanfattande analys av ledningskompetensen, bl.a. utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Eventuella åtgärder till följd av utfallet.</p>	<p>Vi har haft en långsiktig ambition att nå en jämn fördelning mellan kvinnor och män på ledande nivå. Landshövding och länsråd är båda män, det är tjänster som tillsätts av regeringen. Nästa nivå avdelningschef har vid 2 kvinnor och 2 män. Nästa nivå byråchef har vi 2 män och slutligen på nivå funktionschef har vi 10 kvinnor och 7 män. Den obalans vi har är på 2 byråchefer. Vid ersättningsrekrytering är det möjligt att nå förändring.</p>
---	---

6. Utbildningsnivån 2005-12-31

Utbildningsnivå på fast anställd personal och kön.

Samtliga fast anställda					
Kön	Förgymnasial	Gymnasial	Eftergymnasial		
			kortare än 3 år	3 år eller längre	forskarutb.
Män	0	28	5	72	4
Kvinnor	0	41	0	65	2
Samtliga	0	69	5	137	6

Kommentarer om utbildningsnivå, t.ex. förändringar jämfört med föregående år.	Fortsatta satsningar sker för att vidareutveckla den akademiska kompetensen hos våra medarbetare. Vi har bidrag till distansstudier på universitetet. Samtliga nya medarbetare, med mycket få undantag, har akademisk examen som är minst 3 år. Andelen sökande med doktors-examen har ökat under det/de senaste åren.
--	--

7. Sjukfrånvaron 2004 – 2005

Sjukfrånvaron i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid, fördelad på kön, åldersgrupp och sjukfrånvarons längd. *Sjukfrånvaron definieras i Förordning 2000:605 om årsredovisning och budgetunderlag, kapitel 7. Se också ESVs cirkulär 2003:3, kapitel 7.*

Kön	Ålder	2004			2005		
		Antal anställda	Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%) *	Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)	Antal anställda	Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid (%) **	Sjukfrånvaro 60 dagar och längre i förhållande till total sjukfrånvaro (%)
Män	-29	11	1,0		10	0,8	
	30-49	75	3,1		79	2,2	
	50 -	64	2,6		67	3,1	
	Alla	150	2,8	55,4	156	2,5	36,9
Kvinnor	-29	13	0,9		14	1,4	
	30-49	65	2,7		71	2,8	
	50 -	60	5,7		61	5,2	
	Alla	138	4,0	55,3	146	3,8	33,1
Samtliga	-29	24	1,0		24	1,2	
	30-49	140	3,1		150	2,5	
	50 -	124	4,2		128	4,1	
	Alla	288	3,4	55,3	302	3,1	34,7

* Uppgiften ska tas fram i förhållande till respektive kategori. Exempel: total sjukfrånvaro för män 30-49 år i förhållande till sammanlagd arbetstid för män.

Uppgift		Kommentarer (t.ex. förändringar jämfört med föregående år och förklaringar därtill, jämförelser mellan könen)
Andel sjukfrånvaro för samtliga anställda 2005 (%)	3,1 %	Något lägre än föregående år. Kvinnorna ligger fortfarande högre än männen. Och differensen mellan könen är ung. oförändrad. Svårt att ge några säkra förklaringar. Förhållandet råder generellt i samhället. Dock kan sägas att vi har en låg sjukfrånvaro.
Andel sjukfrånvaro för kvinnor 2005 (%)	3,8 %	Se ovan
Andel sjukfrånvaro för män 2005 (%)	2,5 %	Se ovan
Andel med sjukfrånvaro 60 dagar eller längre 2005 (%)	34,7 %	Här har en markant förändring skett. Storleken på myndigheten gör att en enstaka person kan ge stort utslag. Vi jobbar aktivt med rehab.
Andel sjukfrånvaro för personal 29 år eller yngre 2005 (%)	1,2 %	
Andel sjukfrånvaron för personal 50 år eller äldre 2005 (%)	4,1 %	Högre sjukfrånvaro vid ökad ålder. Rimligt att anta att ökad ålder medför ökad förslitning och därmed ökad sjukfrånvaro.

Sammanfattande analys av sjukfrånvaron, bl.a. utifrån ett jämställdhets- och åldersperspektiv. Kommentarer om genomförda och planerade insatser för att förebygga och minska sjukfrånvaron	Kvinnor har högre sjukfrånvaro vilket är fallet i samhället i övrigt. Någon generell förklaring kan vi inte ge. Äldre har högre sjukfrånvaro än yngre, bör kunna förklaras av högre förslitningsgrad. Vi arbetar aktivt med motionsaktiviteter och friskvård. Vi arbetar systematiskt med arbetsmiljön. Rehabiliteringar görs på ett acceptabelt sätt.
--	--

8. Attraktiv arbetsplats

Redovisa resultat av arbetet med att utveckla länsstyrelsen till en mer attraktiv arbetsplats, bl.a. arbetet för ökad hälsa. Kommentera förändringar jämfört med föregående år.

Vi har i vår långsiktiga kompetensförsörjningsplan angivit de faktorer vi anser angelägna för en attraktiv arbetsplats.

Åtgärderna ryms inom flera områden.

Jämställdhet genom målmedvetet rekryteringsarbete, jämn fördelning på chefsposter.

Bättre hälsa genom samarbete med Personalföreningen och ekonomiskt stöd, vi har under året haft 80 personer som köpt periodkort med stöd för motionsaktiviteter.

Särskilt friskvårdsprojekt inom administrativa staben för personer som arbetar långa perioder vid dator (avslutas under 2006).

Lönen är en faktor för att attrahera nya medarbetare och där har vi svårt att "hänga" med. Länsstyrelserna har i förhållande till andra samhällssektorer ex. centrala verk en ganska blygsam lönenivå.

Vårt arbete under 2005 skiljer sig inte åt jämfört med 2004 på annat sätt än några nya aktiviteter ex. friskvårdsprojekt.

Mål 2: Länsstyrelserna ska stärka det sektorsövergripande arbetet och samordningen av de olika sakområdena inom myndigheten för att uppnå effektiva lösningar samt att bidra till en samordnad länsförvaltning.

- *Länsstyrelsens framgångsfaktorer som bidragit till att stärka det sektorsövergripande arbetet*

På alla nivåer i organisationen upprepas och tydliggörs att vi är en tvärsektorieell myndighet på regional nivå med ett uppdrag att på olika sätt verka för, och samordna verksamheter inom 14 sakområden med målet 'en hållbar utveckling' med dess tre dimensioner. Vi har en struktur för kommunikation och information i organisationen med syftet att tydliggöra och underlättar det sektorövergripande arbetssättet och även följa upp att vi stärker detta.

Strukturen för detta arbete är;

1. Ledningsrådet, bestående av landshövding, länsråd, avdelningschefer, ekonomichef, informationschef, jämställdhetsdirektör samt controller, träffas varje måndag morgon. Detta är en mötesplats med representation för alla sakområden, en arena med dubbelriktad information och kommunikation där t ex remisser, utredningar och initiativ diskuteras samt adresseras till ansvarig(a).
2. Avdelnings- och funktionsmöten hålls i nära anslutning till Ledningsrådets möten.
3. I utvecklingssamtal, som hålls med alla medarbetare, belyses medarbetarens och arbetsgivarens bidrag, intresse och behov av kompetensutveckling för att förstärka det sektorövergripande arbetet. Samtalen under år 2004 har bidragit till att kompetensutvecklingsbehoven under 2005 tillgodosetts vilka har bäring på att stärka det sektorövergripande arbetet.
4. Alla nyanställda får genomgång av Länsstyrelsens olika sakområden i sin introduktionsutbildning. Samtidigt betonas vikten av det sektorsövergripande arbetet som en av hörnstenarna i vårt arbetssätt.
5. Vid anställningsintervjuer ställs frågor som ska säkerställa att den sökande har kompetens, intresse och förmåga att arbeta i en mångfacetterad organisation med målkonflikter, men där samordning kan medverka till att dessa undviks till förmån för synergieffekter och långsiktiga resultat. Vi har alltid en genomgång av Länsstyrelsens samtliga sakområden och betonar vikten av samordning och sektorsövergripande arbete.

En grundläggande framgångsfaktor för en väl fungerande samordning är kunskap och kompetens. Tillgång till god information möjliggör prioritering mellan vilka frågor och vilka myndigheter som ska samordnas. Genom att utveckla formerna för en sektorsövergripande dialog och ge tillgång till gemensamma kunskapsunderlag ökar möjligheterna till samsyn. Genom att ta med helhetssynen från början i den löpande verksamheten med handläggning och tillsyn så möjliggörs att hållbarhetsfrågorna beaktas och tillvaratas i samtliga arbetsprocesser.

Några interna samrådsgrupper har tillsats under året, exempel se nedan. Vi hade för avsikt att under året vidareutveckla metodik och genomföra en strategi för kunskapsuppbyggnad som spänner över myndighetens alla verksamheter. Vi hade valt gruvnäringen som ett tema på en seminariedag för alla, där vi ville belysa hur länets mineralresurs kan utvinnas med hänsyn till en långsiktig hållbar tillväxt. En gruvdrift skulle belysas ur ett helhetsperspektiv, alltifrån prospektering, miljökonsekvensbeskrivning, etablering, utvinning och avveckling, med olika aspekter som samsättning, miljö, jämställdhet, kompetensförsörjning och infrastruktur. Ansatsen har inte kunnat fullföljas som planerats. Under senhösten intensifierades arbetet för att i denna form eller på annat sätt bidra till att stärka det sektorövergripande arbetet inom organisationen.

Exempel Intern samverkan

Länsstyrelserna i Västerbottens- och Örebro län har under året haft regeringens uppdrag att utreda rollen som samordnare av de statliga myndigheternas insatser i det regionala utvecklingsarbetet. För vår del har sakområdena jämställdhet, regional utveckling samt samhällsplanering medverkan i utredningen inneburit att vi över sektorgränserna diskuterat vår roll och vårt uppdrag. I det arbetet har vi utökat vår grupp med samtliga sakområden. Vi ser det arbetet som en förutsättning för vårt fortsatta sektorsövergripande arbete.

Länsstyrelsen har under 2005 initierat ett arbete med att ta fram ett regionalt utvecklingsprogram. Utvecklingsprogrammet tas fram i samråd med näringsliv, kommun, landsting och andra externa aktörer. Utvecklingsprogrammet kommer att fastställas under 2006 och utgör en sammanhållen strategi för länets utvecklingsarbete som anger övergripande mål, inriktning och prioriteringar för en hållbar utveckling av länets tillgångar och resurser. Arbetet består i att identifiera de ohållbara trenderna, möjliga målkonflikter samt den kompetens och de resurser som kan lägga grunden för en hållbar utveckling i länet.

För att säkerställa hållbarhetsperspektivet i det kommande utvecklingsprogrammet har Länsstyrelsen under 2005 bildat en särskild intern samrådsgrupp. Gruppen består av sakområdesansvariga för bl a miljö, integration, jämställdhet, fysisk planering, kommunikationer, rennärning, fiske, lantbruk, kulturmiljö, social tillsyn, internationalisering samt regional utveckling.

- *Eventuella svårigheter och hinder för att arbeta sektorsövergripande på ett effektivt sätt*

Länsstyrelsen har en väl fungerande struktur för kommunikation och information men saknar en tydlig enhetlig arbetsmetod/modell för att arbeta effektivt sektorsövergripande. Under verksamhetsåret har detta tydligt framkommit i arbetet med samverkansuppdraget.

- *Hur kompetensutvecklingen har skett för att förstärka detta arbete.*

Länsstyrelsens kompetensutvecklande insatser år 2005 för att stärka det sektorsövergripande arbetet har varit;

- Länsstyrelsens chefsutvecklingsprogram.
- Utbildning i jämställdhetsintegrering samt framtagande av styrdokument för detta.
- All personal har fått tillfälle till utbildning om hot och våld i tjänsten.
- Ett 50-tal medarbetare har lyssnat till föreläsning om manlighet.
- Grundutbildning i JämkaBas, särskild satsning på landsbygdsutveckling.
- Introduktionsutbildning för nyanställda har genomförts tillsammans med sakområdena miljö- och jämställdhet i syfte att på ett tidigt stadium integrera arbetet med miljö och jämställdhet i ett hållbarhetsperspektiv.

Mål 3: Länsstyrelsen skall integrera ett jämställdhetsperspektiv genom att i all sin verksamhet belysa, analysera och beakta kvinnors och mäns villkor i förhållande till de jämställdhetspolitiska målen.

Mål

Jämställdhet ska på ett konkret och tydligt sätt finnas med och tillämpas i alla led av beslutsprocesser och i alla dokument som Länsstyrelsen står bakom. Våra handläggare och chefer ska ha goda kunskaper om vad jämställdhet är och innebär och vilka de jämställdhetspolitiska målen är och hur de tillämpas inom vars och ens politik- och sakområde. Vårt mål är att vid all kunskapsöverföring, vid all tillsyn och vid all ärendehandläggning ska jämställdhetsanalyser vara ett underlag för bedömning.

Länsstyrelsens handlingsplan för jämställdhetsintegrering har fastställts av styrelsen att gälla för åren 2005 – 2009. Det är ett inriktningsdokument som ska utveckla arbetet för jämställdhetsintegrering inom myndigheten under en femårsperiod. För oss gäller att arbetet samordnas på länsledningsnivå. Länsledningen har det yttersta ansvaret för att genomföra handlingsplanen och vår jämställdhetsdirektör ingår i landshövdingens ledningsråd. I länsledningens samordningsansvar ingår att koordinera arbetet så att jämställdhetsdirektören, utifrån de nationella jämställdhetsmålen, kan vara ett stöd till avdelningscheferna och i samarbete med dem medverka till att jämställdhetsaspekterna integreras.

Insatser

I direktiv till verksamhetsplan har Länsstyrelsens Näringslivsavdelning som mål att implementera jämställdhet i det regionala utvecklingsarbetet, bland annat i arbetet med och genomförandet av det regionala tillväxtprogrammet. Administrativa staben har inventerat vilka policydokument som ska ha ett jämställdhetsperspektiv.

Den interna utbildningsverksamheten har varit mycket hög. 28 kvinnor och 26 män har fått olika utbildningar, t ex grundutbildning i JämkaBas, särskild satsning på landsbygdsutveckling tillsammans med personal från Länsstyrelsen Norrbotten, en studieresa till Skottland för verksamhetsgren kommunikationer, Länsstyrelsens chefsutvecklingsprogram etc. All personal har fått tillfälle till utbildning om hot och våld i tjänsten och ett 50-tal medarbetare har lyssnat till föreläsning om manlighet.

Introduktionsutbildning för nyanställda har genomförts tillsammans med sakområdena miljö- och jämställdhet i syfte att på ett tidigt stadium integrera arbetet med miljö och jämställdhet i ett hållbarhetsperspektiv. Detta försök kommer att vidareutvecklas under 2006.

Jämställdhetsdirektören har deltagit i regeringens ettåriga utvecklingsprogram. Målet med utbildningen var att uppnå en väl fungerande styrning och samordning av jämställdhetsarbetet på regional nivå, och att pröva former för styrning med särskilt fokus på jämställdhetsintegrering. Den omnämnda introduktionsutbildningen för nyanställda vid Länsstyrelsen är ett internt arbetsätt för att implementera jämställdhet och miljö. I arbetet med årets tertialuppföljning uppmärksammades och diskuterades avdelningarnas insatser för jämställdhetsintegrering och konsupplelad statistik.

Under årets sammanträden i ledningsrådet, ett varje vecka, har jämställdhet diskuterats och problematiserats. Den fortsatta arbetsprocessen med handlingsplanen kopplad till verksamhetsplanen har pågått under året, exempelvis med diskussioner om hur vi sprider kunskapen om syfte och innehåll i handlingsplanen till verksamheterna, om projekt Genusforum och om den jämställdhetspolitiska utredningen. I ledningsrådet, där avdelningscheferna ingår, har jämställdhetsdirektören varit ett stöd i det arbetet.

Därutöver har hon processat handlingsplanen med landshövdingen, vid avdelnings- och funktionsmöten och direkt med verksamhetsansvariga. När handlingsplanen utarbetades tillsatte vi en arbetsgrupp med företrädare för Länsstyrelsens olika avdelningar. Uppgiften att fastställa en styr- och ledningsstruktur för dessa frågor vilade dock på vår länsledning. Vårt arbete med jämställdhetsintegrering samordnas idag i landshövdingens ledningsråd men implementeringen sker främst via avdelningschefer och jämställdhetsdirektören.

Det kommer att finnas behov av att utveckla vår stödorganisation med utvalda jämställdhetsansvariga på avdelningsnivå. Enligt handlingsplanen för jämställdhetsintegrering ska uppföljning ske via två tertialtillfällen per år. Utöver detta visar uppföljningen av handlingsplanen för jämställdhetsintegrering att vi arbetar med olika uppföljningssystem på näringslivs- respektive miljö och planavdelningen. Länsstyrelsens övergripande uppföljning sker dels via det regionalpolitiska utvecklingsarbetet, dels via vårt miljöpolitiska målarbete.

Resultatbedömning

Näringslivsavdelningen ska under 2006 upprätta och fastställa en handlingsplan för jämställdhet. Den administrativa staben ska arbeta med de policydokument som saknar jämställdhetsperspektiv. Där det är möjligt är all statistik i verksamhetsplan och i årsredovisning könsuppdelad.

Sakområde kommunikationer använder kunskaperna i jämställdhetsintegrering i den påbörjade planeringsprocessen för väg 363 i samverkan med Vägverket. Ett annat exempel är att sakområde regional utveckling arbetat in jämställdhetsmålen i Länsstyrelsens prioriteringsbeslut för hur länsanslaget ska användas, i ansökningsblankett och i mall för projektbeskrivning. Inom social tillsyn ingår frågeställningar om socialtjänsten arbetar för att nå de jämställdhetspolitiska målen samt om insatser ges och utformas efter kvinnors och mäns olika behov och intressen.

Arbetet med att genomföra handlingsplanen för jämställdhetsintegrering är fortfarande i sin linda. Det innebär bland annat att vi ännu inte kunnat redovisa hur utredningar och beslut analyserats ur ett jämställdhetsperspektiv.

Länsstyrelsens styrelse har haft åtta ordinarie sammanträden med i genomsnitt 14 ärenden. Vid sex av sammanträdena var könsfördelningen jämn vid föredragningarna. Jämställdhetsdirektören har varit föredragande vid fyra tillfällen. Åtta ärenden har haft särskild jämställdhetsinriktning. När vi bedömer samarbetet mellan jämställdhetsdirektören och länsledning, avdelningschefer samt funktionschefer finns inget att anmärka, tvärtom. Både tillgängligheten och efterfrågan är stor på alla ledningsnivåer.

Vi har genomfört tertialuppföljning per april och augusti och jämställdhetsdirektören har arbetat konsultativt mot avdelningarna efter avlämnade rapporter. En följd är exempelvis att avdelningschefen för miljö och plan har beställt utbildning i jämställdhetsintegrering för all personal. Länsstyrelsens modell för utvecklingssamtal ska innehålla frågor kring personalens behov av kunskap i jämställdhetsintegrering.

En process med förändrat synsätt och nya arbetsmetoder har inletts för att arbeta in jämställdhetsperspektiv i myndighetens övergripande uppföljningsarbete.

Analys- och slutsatser samt eventuella svårigheter

Uppföljningen av Länsstyrelsens handlingsplan för jämställdhetsintegrering avser år 2005 då arbetet med detta började. Effekterna av de insatser som genomförts har därför inte blivit synliga ännu. För att säkerställa finansiering till att genomföra olika insatser i det regionala utvecklingsarbetet krävs att både kvinnors och mäns livsvillkor beaktas. Forsknings- och erfarenhetsmässigt vet vi att det är mycket viktigt med ledningens uttalade stöd i jämställdhetsarbetet.

Landshövdingens tydliga vilja att jämställdhet ska vara en ständigt återkommande punkt på dagordningen har bäring på de ärenden som lyfts upp till Länsstyrelsens styrelse. Vid styrelsens möten ökade ärenden med jämställdhetsinriktning markant och antalet gånger som vår jämställdhetsdirektör medverkade fördubblades jämfört med 2004.

Tidigare år har Länsstyrelsens anställda uttryckt sina svårigheter att förankra jämställdhetsideologin med att de saknat utbildning. Den interna utbildningsverksamheten har därför ökat under 2005 och allt fler anställda har fått grundläggande kunskaper i jämställdhet. Problemet kvarstår trots baskunskap då man ändå inte vet hur den ska användas. Rutinerna för traditionell ärendehandläggning tar över och sättet att tänka jämställt läggs åt sidan. Med jämställdhetsintegrering som metod kommer det att ta mycket lång tid innan jämställdhetsperspektivet är integrerat i hela verksamheten.

Tabell 3.4.4

Avgifter m.m., resultatområde/ärendegrupp	Antal beslutade ärenden	Intäkter, tkr	Kostnader, tkr (inkl. OH)	Netto, tkr
Ärenden enl. stiftelseförordningen ^{Not 1}				
- tillsyn	93	47,8	100,7	-52,9
- registrering	42	86,1	78,7	7,4
Ärenden enl. förordning om bevakningsföretag	135	38,4	76,8	-38,4
Kameraövervakning	66	100,1	113,3	-13,2
Försäljning tjänster (resurssamverkan)	-	-	-	-
- lokalvård	-	-	-	-
-övrigt	-	-	-	-
Pantbanksärenden	1	4	3	1
Lönegarantiärenden ^{Not 2}	57	248,5	259,9	-11,4

- Redovisa även ingående respektive utgående balans av ärenden enligt stiftelseförordningen i en not.
- ^{Not 1} Antal stiftelser i registret 2005-01-01=184. Antal 2005-12-31=216
- ^{Not 2} Avser antal inkomna ärenden från Konkursförvaltare till Länsstyrelsen under 2005.

Kommentar till tabell 3.4.4

Stiftelseärenden avseende tillsyn har för år 2005 ett nettounderskott på 52,9 tkr. För år 2004 redovisades ett netto överskott på motsvarande 12,2 tkr. Under 2005 har mer arbetstid prioriterats för uppgiften. Stiftelseregistrering har förändrats från ett nettounderskott 2004 på 22,6 tkr till ett nettoöverskott på 7,4 tkr 2005. Under år 2005 har länsstyrelserna infört ett nytt handläggarsystem avseende Stiftelser, systemet Platina.

Ärenden avseende bevakningsföretag har för år 2005 ett nettounderskott på 38,4 tkr jämförande siffra för år 2004 är nettounderskott på 60,7 tkr. Skillnaden mellan åren avser mindre nedlagd arbetstid för denna verksamhet.

Ärenden avseende kameraövervakning har för år 2005 ett nettounderskott på 13,2 tkr. Samma uppgift för år 2004 är ett nettounderskott på 38,3 tkr. Skillnaden mellan åren avser mindre nedlagd arbetstid samt ökade intäkter för år 2005 till följd av ett ökat antal ärenden.

Lönegarantiärenden har ett nettounderskott på 11,4 tkr vilket är en förbättring av resultatet jämfört med 2004-års nettounderskott på 85 tkr. Differensen mellan åren beror främst på ökade intäkter år 2005 med 89 tkr jämfört med år 2004. Intäkterna beräknas utifrån antalet lämnade kontrolluppgifter från föregående år.

Tabell 3.4.5

Kostnader för representation (tkr)	2005	2004	2003
Intern representation (undergrupp 496 i baskontoplanen)	135	200	134
Extern representation (undergrupp 552 i baskontoplanen)	1 229	1 204	985

Kommentar till tabell 3.4.5

Intern representation avser i huvudsak kostnader i samband med planeringsdagar, kompetensutveckling och personalaktiviteter. Den interna representationen har minskat sedan 2004 trots en ökning av antalet anställda. Extern representation är något högre under de senaste två åren på grund av Länsstyrelsens engagemang i internationella frågor som Barentssamarbetet samt antalet projekt där myndigheten tagit projektägarrollen.

Tabell 3.4.6

Lokaler	2005	2004	2003
Lokalkostnader residens (tkr) 103	787	705	716
Lokalyta residens (m ²) *	1 090	1 090	1 090
Lokalkostnad per m ² i residenset	814	735	746
Lokalkostnad exkl. residenset 113	11 425	11 127	10 507
varav lokalkostnader för kontorslokaler inkl. biytor	9 897	9 892	9 287
Lokalyta exkl. residens (m ²)	10 721	10 423	10 387
varav lokalyta för kontorslokaler inkl. biytor	8 001	8 011	7 975
Lokalkostnad per m ² exkl. residens	1 066	1 068	1 012
Lokalkostnad per m ² för kontorslokaler inkl. biytor	1 237	1 235	1 165
Lokalkostnad per årsarbetskraft exkl. residenset (tkr) **	49	51	50
Lokalkostnad per årsarbetskraft för kontorslokaler inkl. biytor	42	46	44
Lokalyta per årsarbetskraft (m ²) för kontorslokaler inkl. biytor	34	37	38

* Uppgifterna om lokalyta avser förhållandena den 31 december respektive år. ** För beräkning av årsarbetskrafter hänvisas till FÅB (2000:605), ESV:s allmänna råd till 2 kap. 4 §.

År 2005

- Lokalvården sker med entreprenad, 786 024 kronor.
 - Driftskostnad för larm och bevakning, 573 616 kronor.
 - Kostnader för förbättring på annans fastighet, 576 010 kronor.¹⁾
- ¹⁾ Säkerhetssystem residenset samt ombyggnad av reception och arkiv.

Länsstyrelsen planerar inga större lokalförändringar däremot pågår en översyn av arkiv samt förtätning av lokaler.

År 2004

- Lokalvården sker med entreprenad, 775 363 kronor.
- Driftskostnad för larm och bevakning, 561 152 kronor.
- Kostnader för förbättring på annans fastighet, 190 075 kronor.

År 2003

- Lokalvården sker med entreprenad, 1 003 393 kronor.
- Driftskostnad för larm och bevakning, 270 336 kronor.
- Kostnader för förbättring på annans fastighet, 390 000 kronor.

Uppdrag som skall redovisas i årsredovisningen 2005

1. Länsstyrelserna ska redovisa sina internationella insatser i Östersjöregionen, inklusive det gränsregionala samarbetet i Öresundsregionen samt Barentsområdet. Kostnader och finansiering för respektive länsstyrelses hela internationella verksamhet ska redovisas. Därvid ska kostnader för och finansiering av ovan nämnda insatser särredovisas.

Nordiskt samarbete

Det fortsatta gränsregionala samarbetet genom Kvarkenrådet och MittSkandia har skett inom ramen för EU:s Interreg III A-program som beslutades under 2001. Samarbetet är främst inriktat på kommunikationer, näringsliv, turism och kultur.

Bilateralt samarbete

Vänlänssavtalet med Ryska Karelska Republiken fullföljdes enligt de åtaganden som tecknades 2001 för tre år. Ett nytt protokoll för perioden 2004-2006 har undertecknats. Verksamheten i det Svensk-Karelska kontoret i Petrozavodsk bedrivs under samma period. Här finns en finansiell överenskommelse mellan Länsstyrelsen, Landstinget, Umeå kommun, ALMI, Universitetet i Umeå, Handelskammaren och Företagarna i Västerbotten. Huvudinriktningen för verksamheten är företagssamarbete. Det är också huvudinriktningen i det Tacis-projekt som startade under året med parter i Västerbotten och Ryska Karelen. Genom ett väl utvecklat internationellt och nationellt kontaktnät tar länet emot ett stort antal europeiska och utom-europeiska besökare som är intresserade av samarbete med företag, institutioner och organisationer. Under de senaste åren har detta lett till ett frekvent besöksutbyte med regioner i Kina, Polen, Frankrike och Italien och enskilda grupper av besökare från många andra länder. Sedan några år tillbaka har Länsstyrelsen också ett vänlänssamarbete med provinsen Heilongjiang i Kina och med den polska regionen Wielkopolska.

Investeringsfrämjande

Om regionens näringslivsstruktur ska stärkas förutsätter det ett ökat inflöde av utländskt kapital och ökat internationellt samarbete. Med bred förankring i länets kommuner har Länsstyrelsen tagit initiativ till ett program för att långsiktigt och systematiskt främja utländska investeringar i länet och marknadsföra Västerbotten internationellt. Ett särskilt program för att främja utländska investeringar inom tränäringen drivs sedan ett antal år. Dessa insatser har under året resulterat i många företagsbesök från Japan och ett antal japanska företagsförvärv och utvecklingsprojekt med japansk medverkan.

Annat multilateralt samarbete

Länsstyrelsen har varit ordförande i det regionala Barentssamarbetet under åren 2003-2005. Vi är lead partner för Interreg III C-programmet STIMENT liksom för Interreg III B-projektet Barents 2010. I detta deltar företrädare för regioner i Frankrike (Lorraine), Finland (Häme), Polen (Wielkopolska) och Italien (Brescia-Lombardiet) samt Norrbottens län. Vi har också varit förvaltningsmyndighet för Interreg III A-programmet Kvarken-MittSkandia och III B-programmet Norra Periferin. Samarbetet mellan Norrbotten och Västerbottens län har manifesterats i länens representation i Bryssel genom North Sweden-kontoret samt ett ökat antal gemensamma Interregprojekt.

Finansiärer	Barenstfrågor, tkr	Övrigt Gränsregionalt samarbete, tkr	Övrigt Internationellt samarbete, tkr	Totalt, tkr
Länsstyrelsens ramanslag	472	78	198	748
Regional politiskt anslag	960	35	36	1 031
Utrikesdepartementet	2 032	57	65	2 154
EU	6 522			6 522
Övriga finansiärer	339	2 415	2 007	4 761
Summa	10 325	2 585	2 306	15 216

4. Länsstyrelserna ska bistå regeringen och centrala myndigheter i arbetet med att förbereda och utarbeta ett nytt miljö- och landsbygdsprogram för perioden 2007-2013.

Vi har medverkat i en arbetsgrupp som lämnat underlag till och bearbetat materialet i Jordbruksverkets tekniska underlag till LBU-programmet, vi har även medverkat i landsbygdskommitténs rådslag i Lycksele samt löpande följt och biträtt Jordbruksdepartementets arbetsgrupper för nästa landsbygdsprogram.

18. Utöver den normala ärendehanteringens ska länsstyrelserna redovisa och bedöma resultatet av de viktigaste insatserna för att främja bostadsförsörjningen. Åtgärder för att hantera bostadsöverskott ska därvid beaktas. Länsstyrelserna ska också redovisa i vilken utsträckning arbetet med att främja bostadsförsörjningen integrerats med det övergripande miljömålsarbetet samt redogöra för eventuella målkonflikter.

Västerbottens län har en expanderande kommun med större behov av bostadsproduktion och fjorton kommuner med ringa behov eller bostadsöverskott. Förutom stöd- och bidragshantering har Länsstyrelsen knapphändiga instrument för att främja bostadsförsörjningen eller hantera bostadsöverskott. Vi träffar företrädare för länets kommuner varje år i samband med bostadsmarknadsenkäten. Då diskuteras kommunernas bostadsförsörjningsproblem med allt från överskott på bostäder till bostadsbrist.

Länsstyrelsen konstaterar att endast en av länets kommuner expanderar i sådan omfattning att det kräver insatser för att främja bostadsförsörjningen. Kommunen har under året koncentrerat den genomförandeinriktade planeringen i huvudsak på bostäder i en omfattning som Länsstyrelsen bedömer tillräcklig för att tillgodose efterfrågan. Vi konstaterar att vår strävan att i samråden få genomslag för de nationella miljömålen ofta inte hörsammats tillräckligt, det gäller exempelvis delmålet för buller i miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö. Flera av kommunens planerade bostadsområden berörs av buller över rekommenderade riktvärden vilket i ett långsiktigt hållbarhetsperspektiv är mindre önskvärt. Finansieringsförutsättningarna för att bygga bostäder utanför tillväxtkommunen utgör fortfarande hinder för kompletteringar av berörda kommuners bostadsbestånd.

22. Länsstyrelserna ska medverka i NUTEK:s arbete med att anpassa och utveckla datasystemet NYPS.

Västerbotten är ett län med stort regionalpolitiskt stödområde och omfattande verksamhet inom det regionala utvecklingsområdet. Vi anser därför att det är betydelsefullt att delta i utvecklingen av NYPS. Representanter från myndigheten deltar i delprojektarbete, styrgruppsarbete och i en särskilt utsedd referensgrupp. Länsstyrelsen har en projektledare som ansvarar för implementeringen av systemet på myndigheten.

Länsstyrelsens deltagande i NYPS projektorganisation;

- Styrgruppen,
- Referensgruppen,
- Information/kommunikation.

Länsstyrelsen deltar dessutom i de systemtester som genomförs löpande. Vi kommer att delta som pilotlän för vissa delar av systemet vid implementeringen, våren 2006.

25. Länsstyrelserna ska kommentera andelen beviljade medel under anslaget 33:1 Allmänna regionalpolitiska åtgärder som avser medfinansiering av de regionala tillväxtprogrammen och EU:s strukturfondsprogram. Länsstyrelserna ska i förekommande fall även kommentera och motivera varför medel på anslaget 33:1 inte medfinansierat nämnda program.

Länsstyrelsens styrelse beslutade den 14 februari 2005 (dnr 300-1440-2005) om ett beslutsutrymme för 2005 med 150 Mkr. Totalt under 2005 beviljades medel till projekt, företagsstöd, kommersiell service, uppföljning och utvärdering med cirka 145 Mkr ur anslaget 33:1. Andelen beviljade medel som avsåg medfinansiering av tillväxtprogrammet var cirka 96 procent och EU:s strukturfondsprogram cirka 48 procent. Kommersiell service samt uppföljning och utvärdering ingår varken i medfinansiering av tillväxt- eller strukturfondsprogram. Den lägre andelen medfinansiering av strukturfondsprogram (48 procent) jämfört med tidigare (52 procent 2004) beror främst på ett mindre ramprogram 2005, jämfört med tidigare, för företagsstöd i Mål 1 Norra Norrland.

26. Länsstyrelserna ska redovisa grunderna för gjorda prioriteringar inom anslaget 33:1 Allmänna regionalpolitiska åtgärder. Det avser prioriteringar mellan företagsstöd och regional projektverksamhet. Det avser vidare prioriteringar mellan olika företagsstöd och mellan insatser inom den regionala projektverksamheten. Redovisa hur hållbar utveckling med fokus på jämställdhets-, integrations- och miljöperspektiven har prioriterats, så att insatserna bidrar till att uppfylla de nationella målen för respektive perspektiv

Länsstyrelsens styrelse beslutade den 14 februari 2005 (dnr 300-1440-2005) om en fördelning mellan de olika ändamålen som grundar sig på förväntad efterfrågan på företagsstöd - regionala utvecklings-, landsbygds- och sysselsättningsbidrag samt såddfinansiering och kommersiell service - samt det krav som beräknats för medfinansiering av projektverksamhet i EU:s strukturfondsprogram samt det regionala tillväxtprogrammet.

Fördelning sker enligt följande:

Företagsstöd (regionala utvecklings-, landsbygds-, och sysselsättningsbidrag samt såddfinansiering)	63 mkr
Regional projektverksamhet	83 mkr
Kommersiell service	<u>4 mkr</u>
Summa:	150 mkr

63 Mkr till företagsstöd har vi fördelat med 27 Mkr till regionala utvecklingsbidrag, 30 Mkr till landsbygdsbidrag, 4 Mkr till sysselsättningsbidrag och 2 Mkr till såddfinansiering.

Efterfrågan på företagsstöd och projektmedel har under året varit betydligt större än det av styrelsen beslutade beslutsutrymmet. Länsstyrelsens styrelse beslutade den 14 februari 2005 även om prioriteringar av företagsstödet och mellan insatser inom projektverksamheten.

Stödområde	A	B
Regionalt utvecklingsbidrag, (högst)	25%	10%
Landsbygdsbidrag, (högst)	40%	20%

Företagsstöd ska enligt prioriteringarna medverka till att investeringar genomförs som leder till långsiktigt livskraftiga företag och ett växande antal företag, särskilt i inlandet, genom att bevilja stöd till:

- Företag där stödet har avgörande betydelse för att investeringen ska kunna genomföras.
- Företag i inlandet.
- Företag som dessutom uppfyller flera av följande kriterier:
 - företag med strategiska tillväxtsatsningar,
 - strategiska företag med stor betydelse för orten/kommunen,
 - nya företag med tillväxtpotential och
 - satsningar i tidiga skeden.

Vid prövning av stöd till företag ska vi väga samman samtliga prioriteringsgrunder.

Regional projektverksamhet har under 2005 prioriterats för:

- Medfinansiering av pågående projekt framför allt inom EU:s strukturfonder.
- Utveckling av strategiska områden enligt det regionala tillväxtprogrammet.
- Insatser för genomförande av ”Designåret 2005”.

Medlen till de allmänna regionalpolitiska åtgärderna har använts så att hållbar regional utveckling uppnås, med fokus på:

- Jämställdhet
- Miljö, med ledning av Länsstyrelsens handlingsplan för hållbar ekologisk utveckling
- Integration

De nationella målen jämställdhet, miljö och integration uppnås genom att det t ex i en projektanmälan ska finnas en beskrivning hur arbetet bidrar till att förbättra de nationella målen och vilka effekter verksamheten får på respektive mål. Beträffande miljö ska projekten visa om de bidrar till att uppnå länets miljö kvalitetsmål och helhetsstrategier inom sitt område. Projekten bedöms därefter bland annat utifrån de beskrivna effekterna.

28. Länsstyrelserna i Västerbottens och Norrbottens län ska arbeta för att stärka länder. Barentssamarbetet och därvid samordna sina insatser inom ramen för det Svenska Barentssekretariatet, dvs. den arbetsgemenskap som bildats mellan Utrikesdepartementet och länsstyrelserna i Västerbottens och Norrbottens län. Vissa kostnader för länsstyrelsernas arbete ska belasta utgiftsområde 7, anslaget 8:1.31 Östeuropa och Centralasien, delposten 2 Icke ODA

Västerbotten tog över ordförandeskapet i Barents regionala samarbete i oktober 2003 och överlämnade det till Ryska Karelska Republiken i november 2005. Under ordförandeskapet har Barentsprogrammet samt det regionala och nationella samarbetet prioriterats, både till innehåll och struktur. Den största vikten har lagts vid näringslivsfrågorna, särskilt samverkan inom skogs- och gruvindustri samt energi. Näringslivsaktiviteter inom skogs och gruvnäringen har skett med industridelegationer till Murmansk, Komi, Arkhangelsk och Karelen.

I samarbete med den norska regeringen har Barents Industriella Partnerskap etablerats. Det är ett forum för företrädare för nationella myndigheter, regionerna och näringslivet. Två partnerskapsmöten, ett i Oslo, ett i St Petersburg, har arrangerats under 2005.

En del av insatserna inom industriell samverkan har kunnat göras med hjälp av det transnationella interregprojektet Barents 2010. Projektet kan ses som modell för hur prioriterade frågor kan hanteras inom Barentssamarbetet och hur verksamheten kan fördelas mellan olika regioner.

Infrastruktur, speciellt transportfrågor, är också viktigt. Barents Regionråd har ställt sig bakom Barents Link-korridoren – en järnväg för godstransporter från norra Norge till nordvästra Ryssland genom Sverige och Finland, den s.k. transportkorridoren N.E.W. från nordöstra USA till nordvästra Kina. Barents Link är också en viktig del av interregprojekt ”Sustainable Transport in the Barents Region” (STBR). Information om Barents Link-korridoren lämnades till representanter för Europeiska Kommissionen vid ett positivt möte i Bryssel i juni 2005.

Förändringar av organisationsstrukturen för Barentssamarbetet har pågått under året, bl.a. har vi bildat ett antal arbetsgrupper, gemensamma för både den nationella och regionala Barentsorganisationen. Därigenom vinner vi i effektivitet och samordning. Vi har också lämnat skrivelser till Europeiska Kommissionen med synpunkter om att alla ryska Barentslän bör ingå i EU:s kommande strukturfondsprogram för gränsregionalt samarbete. Svaret vi har fått från Bryssel, kan betraktas som positivt. Arbetet med att omorganisera och effektivisera den regionala nivån av Barentssamarbetet pågår. Regionkommittén har etablerat en särskild ad hoc-grupp i organisationsfrågor. Den ska titta på förslag för att organisera arbetet mera effektivt och rationellt och fördela arbetsbördan mera jämnt bland regionerna. Här ligger också frågan om att förbättra kontinuiteten i samarbetet vid övergången från en ordföranderegion till en annan.

Andra aktiviteter: 2005 kommer vi att minnas som ursprungsbefolkningens år i Barentssamarbetet med aktiviteter och projekt under året. Ungdomsfrågorna har varit prioriterade och Länsstyrelsen har deltagit i flera sådana aktiviteter.

Länsstyrelsen har, bland annat genom ordförandena i Barents regionråd och regionkommitté, representerat Barentssamarbetet på den internationella arenan. Det har exempelvis inträffat vid möten med representanter för Europeiska Kommissionen, svenska riksdagsledamöter, Barents parlamentariker, Arktiska Rådet, Östersjörådet och Nordiska ministerrådet.

Vi har aktivt deltagit i samordningsinsatser inom ramen för det Svenska Barentssekretariatet, där Norrbotten, Västerbotten och UD ingår, med representanter i styrgrupp, operativ grupp och referensgrupp. I det sistnämnda fallet har två sådana möten hållits, ett i Luleå, ett i Umeå. En regional konferens om rysslandsfrågorna har också arrangerats, liksom träffar med svenska riksdagsledamöter.

36. Länsstyrelserna ska bistå Post- och telestyrelsen (PTS) i dess uppdrag att redovisa hur utbyggnaden av IT-infrastrukturen fortskrider i enlighet med de riktlinjer som PTS utarbetat i samråd med länsstyrelserna och andra berörda intressenter. Uppdraget gäller inte länsstyrelserna i Kalmar, Gotlands, Skåne och Västra Götalands län.

Länsstyrelsen beslutar om statligt stöd till kommuner som anlägger bredband. Stödsatser har utformats i första hand för landsbygd och glesbygd, där marknadskrafterna inte bedöms bygga. Stöd kan lämnas om kommunen har ett av Länsstyrelsen godkänt IT-infrastrukturprogram. I samband med slutredovisning måste varje projekt genomgå en särskild kvalitetsgranskning av fastställd teknik och dokumentation.

I Västerbotten har huvuddelen av de statliga stöden används som nationell medfinansiering i ramprogram – Tvåan.ortssammanbindande nät och Tvåan.områdesnät. Programmen har visat mycket positiva resultat i genomförandet. De har finansierats med statligt stöd, regionala tillväxtprogrammet och med medel från EU:s strukturfonder genom Mål 1 Norra Norrland.

Länsstyrelsen äger ramprogrammen och IT Västerbotten har haft det operativa ansvaret för att genomföra dem. En viktig orsak till det lyckade resultatet är byakraften, till exempel i form av föreningar och ordsbor som gått samman för att gräva ner fiberkabel, vilket underlättat genomförandet.

I Västerbotten har företrädesvis robusta och framtidssäkra bredbandsnät anlagts. Kommunernas ortssammanbindande nät har med hjälp av 37:7 anslagets icke fördelade medel, den s.k. länsporten, kunnat samordnas så att en mer sammanhållen regional nätstruktur kunnat byggas upp. Genom länet löper tre väst-östliga regionala stråk från fjällkommunerna Sorsele, Storuman, Vilhelmina och Dorotea till kustkommunerna Skellefteå och Umeå. Två stråk löper nord-sydligt, ett stråk genom fjällområdet och ett stråk utmed kusten (se figur).

Genom denna samordning med regionala stråk klaras Post- och telestyrelsens krav på redundans och robusthet på ett bättre sätt.

Vid utgången av 2005 hade 218 orter i Västerbottens län fungerande områdesnät. Av dessa orter har 211 st. (97 procent) fiberbaserade områdesnät och endast 7 st. (3 procent) är byggda med radiolänk eller kopparbaserat accessnät med adsl-teknik.

37. Länsstyrelserna ska redovisa erfarenheter av arbetet med IT-infrastrukturstöden till kommunerna. Uppdraget gäller inte länsstyrelserna i Kalmar, Gotlands, Skåne och Västra Götalands län.

Områdesnät

Länsstyrelsen har att bevilja medel till kommuner som anlägger områdesnät, enligt förordning 2000:1469. Stödet lämnas i form av kreditering på skattekonto.

Ramen för Västerbottens län t.o.m. 2006 är 116 039 472 kronor, varav ca 100 miljoner kronor är beviljade för kreditering vid utgången av 2005.

Under 2005 har Länsstyrelsen beviljat kommunerna 3 663 043 kronor att kreditera respektive skattekonto.

Ortssammanbindande nät

Länsstyrelsen har att bevilja och utbetala medel till kommuner för att anlägga ortssammanbindande nät, enligt förordning 2001:350. Utbetalning sker med medel från anslag 37:7 IT Infrastruktur. Regionala transportnät m.m.

Totalt anslag under perioden 2001-2006 är 202 049 600 kronor, varav ca 158 miljoner kronor är utbetalat (inkl. ortssammanbindande nät, länsjobb och medel till infrastrukturprogram).

Riksdagens beslut om budgetpropositionen för 2005 och regeringens beslut den 22 december 2004 om regleringsbrev för budgetåret 2005, slog fast mot bakgrund av det statsfinansiella läget, att anslagssparandet 2004 för anslaget 37:7 skulle frysas under 2005 och istället bli tillgängligt först under 2006.

I Västerbotten hade flera projekt försenats under 2004 på grund av att marken frös tidigt. Därför planerade vi istället att genomföra teknisk kontroll och slutredovisning i början av 2005. Detta medförde ett högt anslagssparande vid ingången av 2005.

Efter regeringens beslut om frysning av 37:7 anslaget under 2005, har flera projekt valt att senarelägga sina slutredovisningar i väntan på besked.

I budgetpropositionen 2005/06:11 redovisade regeringen att 180 miljoner kronor skulle öppnas för utbetalning under 2005. Näringsdepartementet fick i uppdrag att fördela pengarna mellan länen. Fördelningen resulterade i att Länsstyrelsen i Västerbotten län fick möjlighet att betala ut 10 614 000 kronor före utgången av 2005. I regeringsbeslut 2005-12-12 släpptes resterande medel för utbetalning under 2005 och 2006.

Vi har under 2005 betalat ut 11 219 365 kronor från anslag 37:7 (exkl. administrativt anslag). Vid utgången av 2005 återstod 43 540 459 kronor av det sparade anslaget.

Stödutbetalningarna i Västerbotten har samvarierat med genomförandet av de gemensamma ramprogrammen. Utbetalningarna hade en tydlig topp 2001 i samband med starten av det första ramprogrammet. Nästa topp kom 2003 i samband med att det avslutades och det andra ramprogrammet startade. Det senare hade planerat avslut under andra halvåret 2005 men genom regeringens frysning av pengarna kommer programmet att avslutas först under 2006.

Under år 2005 har kostnader på det administrativa anslaget varit 166 222 kronor.

Tabell Anslag 37:7, utbetalning och anslagssparande 2005

	År 2005
Anslag Administrativa kostnader, OM	147 000
Anslag Administrativa kostnader, IR	158 259
Ingående anslagssparande / utnyttjad anslagskredit	54 601 565
Summa medel	54 906 824
Utbetalningar IT-infrastruktur	11 219 367
Utbetalningar Administrativa kostnader	166 222
Summa återstående anslagsmedel	43 521 235

Bredbandsstöd till eftersatta orter

Länsstyrelsen har att bevilja medel till kommuner som anlägger kommunikationsnät i särskilt eftersatta orter och områden, enligt förordning 2004:619. Stödet lämnas i form av kreditering på skattekonto.

Ramen för Västerbottens län t.o.m. 2006 är 34 748 108 kronor, varav ca 13,2 miljoner kronor är beviljade för kreditering vid utgången av 2005. Under 2005 har Länsstyrelsen beviljat kommunerna 6 348 627 kronor att kreditera respektive skattekonto.

Stamnät

Länsstyrelsen har att bevilja medel till kommuner som anlägger anslutning med hög överföringskapacitet till 1): ett rikstäckande, allmänt tillgängligt telenät med hög överföringskapacitet, eller till 2): ett telenät med hög överföringskapacitet som är anslutet till ett telenät enligt punkt 1. Anslutningen skall medge tillräcklig överföringskapacitet för kommunens behov. Stödet lämnas enligt förordning 2003:62 och utbetalning sker i form av kreditering på skattekonto.

Ramen för Västerbottens län t.o.m. 2006 är 29 230 000 kronor, varav ca 11,5 miljoner kronor är beviljade för kreditering vid utgången av 2005. Under 2005 har Länsstyrelsen beviljat kommunerna 7 777 375 kronor att kreditera respektive skattekonto.

42. Länsstyrelserna ska redovisa hur de har utvecklat kvalitetssäkringssystemet, i form av ett styrdokument för de regionala företagsstöden, där hållbar utveckling med fokus på jämställdhets-, integrations- och miljöperspektivet konkretiseras. Vidare ska länsstyrelserna redovisa hur de i samverkan med NUTEK utvecklat arbetet. Uppdraget gäller inte länsstyrelserna i Kalmar, Gotlands, Skåne och Västra Götalands län.

I juni 2003 tog vi fram det första samlade styrdokumentet för företagsstöd i enlighet med NUTEK:s anvisningar. Avsikten är att det ska revideras och utvecklas, bland annat för att bättre kunna beakta de horisontella målen.

Funktionschefen för Regional Utveckling Företag är sammankallande i en av tre arbetsgrupper som i juni 2004 utsågs av NUTEK. Uppdraget är att utveckla systemet för kvalitetssäkring i form av ett styrdokument för de regionala företagsstöden. Arbetsgruppen, som därutöver består av representanter från två andra län samt en person från NUTEK, har till uppgift att hitta former för hur de horisontella målen för miljö, jämställdhet och integration ska få genomslag i verksamheten.

De andra två arbetsgrupperna ska titta på målvariabler respektive prioriteringar. Gruppernas arbete ska kopplas till NYPS, det nya systemet för ärendehantering som nu utvecklas och avses komma igång under 2006. NUTEK ska sammanställa arbetsgruppernas förslag och synpunkter inom kort och vid ett seminarium med länen diskutera resultaten och det fortsatta arbetet. Av olika skäl har processen försenats, oklarheter kring ändrade stödförordningar och förseningar med NYPS torde ha bidragit.

För vår del har arbetet med att ta fram ett reviderat styrdokument för företagsstödsverksamheten i Västerbottens län därmed också kommit att försenas.

Sedan de nya stödförordningarna blev kända i 1 juli 2005 har vi genomfört informationsinsatser, tagit fram nya ansökningsblanketter och anvisningar. För att kunna beakta de horisontella målen har vi lagt till uppgifter om dessa aspekter i de reviderade ansökningshandlingarna.

44. Länsstyrelserna i län utan regionala självstyrelseorgan eller samverkansorgan ska särredovisa de medel som erhållits från anslaget 33:5 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000-2006 för medfinansiering av bidrag avseende företagsstöd i samband med utbetalning från anslaget 33:1 Allmänna regionalpolitiska åtgärder. Därutöver ska den del som i detta sammanhang utbetalats från länsstyrelsen i form av stöd redovisas. Utestående fordringar mot de myndigheter som disponerar anslaget 33:5 redovisas i not till balansräkning.

Från anslaget 33:5 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000-2006 har under år 2005 26 894 tkr erhållits för medfinansiering av bidrag avseende företagsstöd. Länsstyrelsen har i motsvarande del utbetalat 20 304 tkr från det regionalpolitiska anslaget. Se även not 17 i balansräkningen.

Sammanställning över väsentliga uppgifter

Sammanställningen ska göras enl. 2 kap. 4 § Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

		2005	2004	2003	2002	2001
Låneram	beviljad	9 000	9 000	9 000	8 360	8 360
	utnyttjad	6 641	7 334	6 617	6 482	7 514
Kontokredit hos RGK	beviljad	6 200	6 200	6 200	6 200	6 200
	max. utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto	räntekostnader	0	0	0	0	0
	ränteintäkter	665	719	1 014	1 509	431
Totala avgiftsintäkter (ktogrupp 31-34, 7)	mynd. disponerar	16 121	15 452	13 534	13 338	12 678
	mynd. ej disponerar	36 970	36 925	34 825	29 476	23 941
Jämförelse med beräknade avgiftsintäkter (ktogrupp 31- 34, 7) enl. regleringsbrev	Not 3	-	-	-	-	-
Anslagskredit ^{Not 2}	beviljad	0	20 894	18 105	18 410	16 970
	utnyttjad	0	287	0	0	1 508
Summa utg. reservationer (anslag)		0	0	3 134	3 134	3 148
Summa anslagssparande		72 612	72 675	48 201	95 025	121 162
- därav in-tecknat av åtagan- den med stöd av reservatio- ner och anslagssparande		72 473	72 803	45 800	75 683	122 256
Bemyndiganden Not 1	tilldelat	442 000	382 000	487 616	455 931	440 931
	summa åtaganden	227 274	229 289	227 003	264 349	301 925
Årsarbetskrafter (åa)*		234,4	217,4	211,7	202,4	192,6
Medelantalet anställda*		271	258	254	244	232
Driftkostnad per åa		736	783	791	711	751
Årets kapitalförändring		-1 750	- 3 612	- 3 148	6 522	2 081
Balanserad kapitalförändring		-7 939	- 4 327	- 1 178	-7 700	-12 487

* Mätmetod ska finnas dokumenterad.

- ^{Not 1} Summa åtaganden är beräknat enligt bemyndiganderapporteringens utestående åtaganden.
- ^{Not 2} Länsstyrelsens ändring avser anslagskrediten på alla anslag. Uppgiften som lämnats i tidigare årsredovisningar för anslagskrediten har avsett 18:32:1:20 Länsstyrelserna mm.
- ^{Not 3} Huvuddelen av uppgifterna saknas i regleringsbrevet.

Finansiell redovisning

RESULTATRÄKNING (tkr)
2005-12-31

	Not	Utfall 2005-01-01 2005-12-31	Utfall 2004-01-01 2004-12-31
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	2	104 937	111 629
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	3	12 286	10 526
Intäkter av bidrag	4	54 082	57 615
Finansiella intäkter	5	673	726
Summa		171 978	180 496
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	6	-119 105	-112 637
Kostnader för lokaler		-12 108	-11 571
Övriga driftskostnader		-41 374	-46 081
Finansiella kostnader	7	-131	-161
Avskrivningar		-4 630	-4 580
Summa		-177 348	-175 030
Verksamhetsutfall		-5 370	5 466
Uppbördsverksamhet	8		
Intäkter av avgifter och ersättningar som inte disponeras av myndigheten		36 969	36 925
Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamheten		-32 850	-46 172
Saldo		4 119	-9 247
Transfereringar			
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	9	157 624	186 401
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	10	126 391	143 105
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		44 340	37 260
Finansiella intäkter		675	681
Avsättning till/upplösning av fonder mm för transfereringsändamål	23	3 982	-577
Lämnade bidrag	11	-333 511	-366 701
Saldo		-499	169
Årets kapitalförändring	12	-1 750	-3 612

BALANSRÄKNING (tkr)
2005-12-31

	Not	2005-12-31	2004-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	13	365	732
Summa immateriella anläggningstillgångar		365	732
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	14	953	631
Maskiner, inventarier, installationer mm	15	7 283	8 493
Summa materiella anläggningstillgångar		8 236	9 124
Utlåning			
Utlåning	16	5 698	3 793
Summa utlåning		5 698	3 793
Varulager mm			
Fastigheter		2 120	3 708
Summa varulager mm		2 120	3 708
Fordringar			
Kundfordringar		1 458	976
Fordringar hos andra myndigheter		5 300	7 545
Övriga fordringar		4 071	3 928
Summa fordringar		10 829	12 449
Periodavgränsningsposter	17		
Förutbetalda kostnader		3 405	3 557
Upplupna bidragsintäkter		36 205	57 620
Övriga upplupna intäkter		582	3 512
Summa periodavgränsningsposter		40 192	64 689
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	18	61 277	-13 473
Summa avräkning med statsverket		61 277	-13 473
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	19	32 991	26 028
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	19	2 044	1 655
Kassa, postgiro och bank	20	45 380	41 092
Summa kassa och bank		80 415	68 775
SUMMA TILLGÅNGAR		209 132	149 797

BALANSRÄKNING (tkr)
2005-12-31

	Not	2005-12-31	2004-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	21	8 248	6 343
Balanserad kapitalförändring	22	-7 939	-4 327
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	12	-1 750	-3 612
Summa myndighetskapital		-1 441	-1 596
Fonder			
Fonder	23	53 752	56 489
Summa fonder		53 752	56 489
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	24	62	102
Summa avsättningar		62	102
Skulder mm			
Lån i Riksgäldskontoret	25	6 642	7 334
Skulder till andra myndigheter		6 596	18 889
Leverantörsskulder		11 042	6 276
Övriga skulder	26	20 307	16 576
Depositioner		2 044	1 701
Summa skulder mm		46 631	50 776
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	27	11 766	9 801
Oförbrukade bidrag		96 335	28 165
Övriga förutbetalda intäkter		2 027	6 060
Summa periodavgränsningsposter		110 128	44 026
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		209 132	149 797
ANSVARSFÖRBINDELSER			
Övriga ansvarsförbindelser			
Beslutade men ej utbetalade bidrag		0	0
EVENTUAL TILLGÅNG			
Avskrivningslån, landsbygdsbidrag	28	238 595	216 840

ANSLAGSREDOVISNING (tkr)
2005-12-31

UTFALL 2005-01-01 - 12-31									
Nomenklatur Benämning	Ingående överförings- belopp	Årets till- delning enl regle- ringsbrev	Omdisp- onerade anslags belopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter - Inkomster	Utgående över- förings- belopp	Not
18 32:01:020 Länsstyrelserna mm	-287	99 786				99 499	97 962	1 537	29
19 33:01:020 Allmänna regionalpolitiska åtgärder	-1 722	129 500				127 778	127 228	550	
A1 regionalpolitiska åtgärder tom 1998	9 712					9 712		9 712	
Summa Allmänna regionalpolitiska åtgärder	7 990	129 500				137 490	127 228	10 262	30
19 33:05:003 Europeiska regionala utv fonden 00-06 Interreg III KvarkenMittskandia	10 212	35 000				45 212	27 920	17 292	31
22 37:07:016:001 IT Infrastruktur, adm	158		147			305	166	139	32
22 37:07:016:002 IT Infrastruktur, ort	54 602					54 602	11 220	43 382	32
SUMMA	72 675	264 286	147	0	0	337 108	264 496	72 612	

BEMYNDIGANDEN 2005-12-31 (tkr)

Anslag/Benämning	Tilldelad bemyndiganderam	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden			
19 33:01:020 Allmänna regionalpolitiska åtgärder	282 000	169 751	169 596			
	Utestående åtagandens fördelning (infrianden) per år					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	127 196	28 100	9 900	2 200	1 100	1 100

Ingående åtaganden består av beslutade men ej utbetalade bidrag.

Utestående åtaganden består av beslutade men ej utbetalade bidrag 170 146 tkr minus kvarvarande anslag 550 tkr.

Anslagssparandet som finns avser A1 regionalpolitiska åtgärder tom 1998 och ingår ej i bemyndigandet.

Benämning	Tilldelad bemyndiganderam	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden
19 33:05:003 Europeiska regionala utvecklingsfonden IIIA-programmet KvarkenMittskandia period 2000-2006 - Åtgärder inom Interreg	160 000	59 538	57 678
	Utestående åtagandens fördelning (infrianden) per år		
	2006	2007	2008
	17 913	35 204	4 561

Ingående åtaganden består av beslutade men ej utbetalda bidrag 69 750 tkr minus kvarvarande anslag 10 212 tkr.

Utestående åtaganden består av beslutade men ej utbetalda bidrag 74 970 tkr minus kvarvarande anslag 17 292 tkr.

FINANSIELLA VILLKOR

18 32:1:20 Länsstyrelserna mm

Länsstyrelsen har enligt regleringsbrevet för år 2005 inte någon anslagskredit, men tillgång till ett räntekonto i Riksgäldskontoret med en kredit på 6 200 tkr samt disponerar en låneram i Riksgäldskontoret som är på 9 000 tkr.

19 33:1:20 Allmänna Regionalpolitiska åtgärder

I villkoret för Uppföljning och utvärdering får Länsstyrelsen högst använda 2 500 tkr. Under året har belastning på detta område varit 1 692 tkr. Länsstyrelsen har ingen anslagskredit. Under året har 721 tkr inbetalats till inkomstiteln 2811 Övriga inkomster av statens verksamhet p g a återkrav av olika företagsstöd. Dessutom har 51 tkr inbetalats till anslaget avseende återvinning av medel vid bidragsmottagares konkurs. Länsstyrelsen har också ett bemyndigande på 282 000 tkr att fatta beslut mot. Maximala utbetalningar (exklusive eventuellt anslagssparande samt utnyttjande av anslagskredit) för år 2006 och 2007 uppgår till 126 500 tkr vardera året.

19 33:5:3 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000-2006 – Åtgärder inom Interreg IIIA-programmet Kvarken/Mittskandia

Länsstyrelsen disponerar ingen anslagskredit men har ett bemyndigande på 160 000 tkr. Från EG inbetalda medel ska redovisas mot inkomstitel 6312 Bidrag från EG:s regionalfond med undertitel 03 Interreg IIIA KvarkenMittskandia. Under året har 23 881 tkr inbetalats.

Inkomsttitel	Benämning	Not	Beräknat belopp	UTFALL 2005-01-01 - 12-31			
				Utgifter	Inkomster	Utfall	
2322	Räntor på övriga näringslån, Kammarkollegiet		2		1	1	
2511	Expeditions- och ansökningsavgifter		550		859	859	
2536	Lotteriavgifter		8		18	18	
2537	Miljöskyddsavgift		4 370		3 512	3 512	
2539	Täktavgift		1 400		3 343	3 343	
2552	Övriga offentligrättsliga avgifter		190				
255201	- avgifter enligt stiftelseförordning tillsyn och prövnavg.				48	48	
255202	- registerhållningsavgift och registreringsbevis, stiftelseförordning				86	86	
255203	- ansökningsavgift transporter miljöfarligt avfall				59	59	
2714	Sanktionsavgifter m.m.		130				
271401	- enligt arbetsmiljölagen				11	11	
271404	- överlastavgifter				99	99	
271408	- avgift enligt socialtjänstlagen m.m.				120	120	
2811	Övriga inkomster av statens verksamhet	33	970	94	805	711	
4132	Återbet av lån avseende såddfinansiering		30		73	73	
4136	Återbet av övriga näringslån, Kammarkollegiet		10		4	4	
4137	Återbet av övriga näringslån, Statens Jordbruksverk		25		25	25	
6312	Bidrag från EG:s regionalfond perioden 2000-2006						
631203	- Interreg IIIA KvarkenMittskandia		30 000		23 881	23 881	
SUMMA			34	37 685	94	32 944	32 850

FINANSIERINGSANALYS (tkr)
2005-12-31

	2005-01-01 2005-12-31	2004-01-01 2004-12-31	Not
DRIFT			
<i>Kostnader exklusive avskrivningar mm</i>	-172 718	-170 450	35
Finansiering av drift			
Intäkter av anslag	101 373	108 140	
Intäkter av avgifter o andra ersättningar	12 205	10 475	36
Intäkter av bidrag	53 546	57 047	37
Övriga intäkter	673	726	
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av drift</i>	167 797	176 388	
<i>Minskning (+) av lager</i>	1 588	3 678	
<i>Minskning (+) av kortfristiga fordringar</i>	3 881	-1 899	
<i>Ökning (+) av kortfristiga skulder</i>	7 800	1 509	
KASSAFLÖDE FRÅN DRIFT	8 348	9 226	
INVESTERINGAR			
Investeringar i materiella tillgångar	-3 376	-6 815	
Investeringar i immateriella tillgångar	0	-347	
<i>Summa investeringsutgifter</i>	-3 376	-7 162	
Finansiering av investeringar			
Lån från Riksgäldskontoret	3 407	4 773	
- amorteringar	-4 099	-4 056	
Försäljning av anläggningstillgångar	81	51	
Tillförda driftmedel för amorteringar	3 564	3 489	
Tillförda driftmedel för investeringar	0	0	
Bidragsmedel för amortering	536	568	37
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar</i>	3 489	4 825	
<i>Förändring av kortfristiga fordringar och skulder</i>	231	-6	
KASSAFLÖDE TILL INVESTERINGAR	344	-2 343	
LÅNEVERKSAMHET			
Nyutlåning näringslån	0	0	
<i>Summa låneutgifter</i>	0	0	
Finansiering av låneverksamhet			
Amortering			
- Ökning (-) av utlåning	-1 905	-948	
- Ökning (+) av statskapital	1 905	967	
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av låneverksamheten</i>	0	19	
<i>Förändring av kortfristiga fordringar och skulder</i>	0	-19	
KASSAFLÖDE TILL LÅNEVERKSAMHET	0	0	

FINANSIERINGSANALYS (tkr) (forts)
2005-12-31

	2005-01-01 2005-12-31	2004-01-01 Not 2004-12-31
UPPBÖRDSVERKSAMHET		
Intäkter av avgifter mm samt andra intäkter som inte disponeras av länsstyrelsen	36 969	36 925
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	-622	1 226
<i>Inbetalningar i uppbördsverksamheten</i>	<i>36 347</i>	<i>38 151</i>
<i>Medel som tillförts statsbudgeten från uppbördsverksamheten</i>	<i>-32 850</i>	<i>-46 172</i>
KASSAFLÖDE TILL UPPBÖRDSVERKSAMHET	3 497	-8 021
TRANSFERERINGSVERKSAMHET		
Lämnade bidrag	-333 511	-366 701
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	77 437	8 680
<i>Utbetalningar i transfereringsverksamhet</i>	<i>-256 074</i>	<i>-358 021</i>
Finansiering av transfereringsverksamhet		
Finansiella intäkter	675	681
Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidrag	157 624	186 401
Medel som erhållits från andra myndigheter för finansiering av bidrag	126 391	143 105
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	44 340	37 260
Avsättning till/upplösning av fonder mm för transfereringsändamål	3 982	-577
Minskning (-) av fonder	-2 737	6 643
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamheten</i>	<i>330 275</i>	<i>373 513</i>
KASSAFLÖDE FRÅN TRANSFERERINGAR	74 201	15 492
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	86 390	14 354
SPECIFIKATION AV FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		
Likvida medel vid årets början	55 302	40 948
Minskning av kassa och postgiro	-8	-3
Ökning av tillgodohavande hos Riksgäldskontoret	7 352	-513
Minskning av banktillgodohavanden	-111	7 006
Ökning av banktillgodohavande - Valutakonto	4 407	-9 889
Ökning av avräkning med statsverket	74 750	17 753
Summa förändring av likvida medel	86 390	14 354
Likvida medel vid årets slut	141 692	55 302

NOTER

Not 1

Tilläggsupplysningar

Förändring av redovisningsprinciper

Förbättringsutgifter på annans fastighet har idag en avskrivningstid på 5 år. En extra avskrivning gjordes år 2004 på investeringar gjorda till och med år 1999 för att anpassa dessa till dagens avskrivningstider.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Fördelningen av kostnader mellan olika verksamhetsgrenar i resultatredovisningen sker dels med direktkontrollerade kostnader på verksamhetsgrenar och dels med ofördelade lönekostnader som fördelas utifrån Länsstyrelsens tidredovisning på verksamhetsgrenar.

Fordringar som är mer än tre månader gamla värderas och om de bedöms som osäkra bokförs de som befarade kundförluster och värderegleras. Fordringar på statliga myndigheter värderegleras inte.

Utbetalningar av **Lönegarantimedel** samt **företagsrekonstruktion** bokförs förutom som transfereringar även som befarade förluster under transfereringsavsnittet med finansiering av övriga erhållna medel. En kollektiv värdereglering har skett med 97 %, då ett genomsnitt av utdelningarna de sista fyra åren har varit ca 3 %. Bruttovärdet är 111 354 tkr (128 003 tkr) vilket innebär att 3 341 tkr (3 840 tkr) tas upp som en lönegarantifordran.

Grunderna för värdering av **Jordfondens fastigheter** är inköpspris samt större investeringar typ skogsplanteringar. Värdet påverkas även av försäljningar av fastigheter. Då särskild skuldpost saknas - statskapitalet finns bokfört hos Jordbruksverket - balanseras redovisningen mot statsverkets checkräkning.

För att en vara skall klassificeras som en **anläggningstillgång** skall följande kriterier vara uppfyllda:

- varan ska ha en ekonomisk livslängd överstigande tre år
- varan ska ha ett inköpspris exkl moms överstigande 10 tkr.

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar enligt plan. Avskrivningar enligt plan beräknas linjärt på tillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärden. De flesta anläggningstillgångarna har en avskrivningstid på fyra år, men även avskrivningstider på tre och fem år finns (Se not 13-15).

Olika typer av **skulder** värderas till nominella värden.

Inbetalningar av **vattenregleringsavgifter** liksom intäkter av fällavgifter av **älgvårdsfonden** redovisas över resultaträkningen som transferering. Över- resp underskott bokförs mot resultatposten Avsättning till/upplösning av fonder.

Periodiseringsprinciper

Periodavgränsningsposter har upprättats för löne- och semesterskulder, EG-medel, förutbetalda kostnader avseende år 2006 (främst hyres-, service- och licenskostnader), leverantörsskulder samt upplupna bidragsintäkter, både utom- och inomstatliga. ESV har fastställt den så kallade brytdagen till den 10 januari 2006. Fakturor större än 5 tkr netto inkomna efter detta datum har bokförts som periodavgränsningsposter.

Föregående års värden anges inom parentes.

Ersättningar och förmåner

Nedan redovisas de ersättningar och andra förmåner som Länsstyrelsen utbetalat under år 2005,

- till ledande befattningshavare som utsetts av regeringen
- myndighetens styrelse.

Dessutom anges uppdrag i andra statliga myndigheter, uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag samt övriga uppdrag.

	Lön samt andra ers (kr)	Skattepliktiga förmåner (kr)
Landshövding Lorentz Andersson	801 583	70 644
Ordförande i Länsarbetsnämnen		
Ordförande i Skogsvårdsstyrelsen		
Ordförande i Kompetensrådet		
Ordförande i DigitalTV-kommissionen		
Ordförande i Nationella träbyggnadsstrategin		
Ordförande i Barents regionråd		
Ordförande i Kvarkenrådet		
Ordförande i Kommunikationsrådet		

LÄNSSTYRELSEN VÄSTERBOTTENS LÄN 2005

Ordförande i Stiftelsen Vindelfjällens naturreservat
 Ordförande i Process IT
 Ledamot i Kommuninvest AB
 Ledamot i Strukturfondsdelegationen Mål 1
 Ledamot i Stiftelsen Sparbanken Norrland

Länsråd Göran Theolin 689 251 3 090

LÄNSSTYRELSENS STYRELSE 2003-2006

Ersättningar till ledamöter i Länsstyrelsens styrelse är 1 450 kronor per sammanträdesdag. I skattepliktig ersättning ingår även ersättning för strukturfondsdelegationsmöten samt ersättningar för rennäringsdelegationens möten.

Ledamöter	Skattepliktiga ers (kr)	Skattepliktiga förmåner (kr)
Inge Andersson Ordförande i AC-Invest AB Ledamot i ALMI Företagspartner Västerbotten AB Ledamot i Strukturfondsdelegationen Mål 1 Norra Norrland Länet Västerbotten Data och Tele AB	40 875	1 022
Harriet Classon Ledamot i Strukturfondsdelegationen Mål 1 Norra Norrland Ledamot i Länsarbetsnämndens styrelse i Västerbotten Ledamot i Skellefteå Stadshus AB	17 972	638
Lennart Degerliden	12 027	576
Lennart Gustavsson Ledamot i NUTEK:s regionalpolitiska nämnd Suppleant i Rennäringsdelegationen	12 580	512
Lennart Holmlund Ordförande i Umeå kommunföretag AB Ordförande i Dragonen Idrotts och mässcentrum AB Ordförande i Umeå lokaltrafik AB Ordförande i Styorkommittén för Interreg IIIA KvarkenMittskandia Ledamot i Botniabanan AB Ledamot i Umeå Bussgarage AB Ledamot i Övervakningskommittén för Mål 1 Norra Norrland	10 434	320
Marianne Löfstedt Ledamot i Strukturfondsdelegationen för Mål 1 Norra Norrland Ledamot i beslutsgruppen för Interreg IIIA KvarkenMittskandia	15 827	766
Tomas Mörtzell Ordförande i AB Skogsägarna trä Ordförande i Fastigheten Kvarteret Skogen Nr 1 AB Ordförande i Lycksele Trävaru AB Ordförande i Norra Timber AB Ordförande i Sävar Såg och Hyvleri AB Ordförande i Norra Massivträ AB Ordförande i AB Västerbotten Träexport Ledamot i Oldstones North Design AB Ledamot i Skogsägarnas Virke AB	18 048	640
Matts Lundgren Vännäs Näringslivs AB Vännäs Industrifastighet AB	11 793	448
Gunilla Tjernberg Ledamot i Statens Biografbyrås styrelse Suppleant i rennäringsdelegationen	9 487	448
Ingegerd Saarinen Andre vice ordförande i näringsutskottet	10 587	510

LÄNSSTYRELSEN VÄSTERBOTTENS LÄN 2005

Lilly Bäcklund	15 610	768
Rennäringsdelegationen		
Lycksele energi AB		
Sveriges kommuner och landstingsförbund (DEMOS)		
Gunilla Lundgren	15 664	448
Ledamot i ALMI Företagspartner Västerbotten AB		
Suppleant i Rennäringsdelegationen		
Ledamot i SUAB		
Ledamot i Rovdjursrådet		

Enligt kraven i FÅB 7 kap 3§ redovisas i nedanstående tabell de anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den totala ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron som uppgår till 60 dagar eller mer. I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Siffrorna i statistiken bygger på samtliga som varit anställda någon gång under år 2005

Sjukfrånvaro i %	2005	2004	
Anställda – 29 år	1,2	1,0	
Anställda 30 – 49 år	2,5	3,1	
Anställda 50 år -	4,1	4,2	
Totalt	3,1	3,4	
Andel långtidssjuka (60 dagar eller mer)	34,7	55,3	
Kvinnor			
Anställda – 29 år	1,4	0,9	
Anställda 30 – 49 år	2,8	2,7	
Anställda 50 år -	5,2	5,7	
Totalt	3,8	4,0	
Andel långtidssjuka (60 dagar eller mer)	33,1	55,3	
Män			
Anställda – 29 år	0,8	1,0	
Anställda 30 – 49 år	2,2	3,1	
Anställda 50 år -	3,1	2,6	
Totalt	2,5	2,8	
Andel långtidssjuka (60 dagar eller mer)	36,9	55,4	
Antal anställda uppdelat på kön 2005	Män	Kvinnor	Samtliga
Anställda – 29 år	10	14	24
Anställda 30 – 49 år	79	71	150
Anställda 50 år -	67	61	128
Alla	156	146	302
Antal anställda uppdelat på kön 2004	Män	Kvinnor	Samtliga
Anställda – 29 år	11	13	24
Anställda 30 – 49 år	75	65	140
Anställda 50 år -	64	60	124
Alla	150	138	288

RESULTATRÄKNINGEN

Not 2

Intäkter av anslag

Resultatposten Intäkter av anslag fördelas på följande anslag:

	2005	2004
18 32:1:20 Länsstyrelserna mm	97 962	101 330
19 33:1:20 Allmänna regionalpolitiska åtgärder	6 809	10 035
22 37:7:16:1 IT infrastruktur, regionala transportnät mm adm kost	166	264
Summa	104 937	111 629

LÄNSSTYRELSEN VÄSTERBOTTENS LÄN 2005

Not 3

Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Intäkter och avgifter enligt 4§ Avgiftsförordningen:

	2005	2004
Uthyrning av lokaler	49	42
Konferensavgifter	425	254
Konsultuppdrag	177	10
Övrigt, t ex publikationer	235	229
Summa	886	535

Verksamhet där avgiftsintäkterna disponeras

	2005	2004
Ärendehandläggning körkort	1 389	1 392
Pantbanksverksamhet	4	4
Djurskydd	166	164
Animaliska biprodukter	11	5
Villkorlig körkortsåterkallelse	194	181
Summa	1 764	1 746

Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Posten Intäkter av avgifter och andra ersättningar har följande specifikation på olika finansieringskällor:

	2005	2004
18 32:1.20 Länsstyrelserna mm	2 513	2 101
19 33:1.20 Allmänna regionalpolitiska åtgärder	54	69
Vägverket	1 602	1 381
Naturvårdsverket	927	474
Skogsstyrelsen	453	75
Nationella träbyggnadsstrategin	279	-
Jordbruksverket	189	726
Krisberedskapsmyndigheten	128	-
Sveriges lantbruksuniversitet	96	-
Riksantikvarieämbetet	41	8
Diverse statliga myndigheter	60	4
Bygdemedel	613	417
Upplåtelse	-	11
Diverse kommunala och privata finansiärer	5 331	5 260
Summa	12 286	10 526

Not 4

Intäkter av bidrag

Intäkter av bidrag har följande specifikation på olika finansieringskällor:

	2005	2004
18 32:1.20 Länsstyrelserna mm	11 155	7 533
19 33:1.20 Allmänna regionalpolitiska åtgärder	-57	-541
Naturvårdsverket	24 249	21 995
Jordbruksverket	6 722	9 074
Regeringskansliet	1 987	3 086
Riksantikvarieämbetet	1 233	1 542
Krisberedskapsmyndigheten	1 179	1 143
Länsstyrelsen i Norrbottens län/EG:s strukturfonder	688	7 435
Nutek	439	322
Fiskeriverket	339	276
Räddningsverket	328	187
Integrationsverket	248	292
Kammarkollegiet	219	363
Övriga myndigheter	142	1 292
EU	6 642	4 254
Diverse kommunala projekt	-1 431	-638
Summa	54 082	57 615

LÄNSSTYRELSEN VÄSTERBOTTENS LÄN 2005

Not 5

Finansiella intäkter

Av de finansiella ränteintäkterna består 665 tkr (719 tkr) av ränteintäkter på räntekontot.

Not 6

Kostnader för personal

Lönekostnaderna exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal uppgick till 78 873 tkr (73 526 tkr). Avgifter till Trygghetsstiftelsen uppgick till 235 tkr (222 tkr). Under året har 361 tkr (125 tkr) utnyttjats från Trygghetsstiftelsen.

Not 7

Finansiella kostnader

Av de finansiella kostnaderna avser 126 tkr (163 tkr) räntekostnader på lån i Riksgäldskontoret.

Not 8

Uppbördsverksamheten

Saldot består av periodisering avseende intäkter med 4 040 tkr (-9 247 tkr) på Interreg IIIA KvarkenMittskandia samt befarade förluster med 79 tkr.

Not 9

Medel som erhållits från statsbudgeten för finansiering av bidragsutbetalningar

Posten har följande specifikation per anslag:

	2005	2004
19 33:1.20 Allmänna regionalpolitiska åtgärder	118 484	132 888
19 33:5:3 Interreg IIIA KvarkenMittskandia EG:s regionala	27 921	27 845
22 37:7:16:2 IT Infrastruktur, regionala transportnät mm ortsammanbind.	11 219	25 668
Summa	157 624	186 401

Not 10

Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidragsutbetalningar

Posten är fördelad på följande myndigheter:

	2005	2004
Naturvårdsverket	41 124	26 941
Länsstyrelsen i Norrbottens län	33 763	57 166
Kammarkollegiet/lönegaranti	28 687	40 773
Jordbruksverket	8 726	7 268
Socialdepartementet	5 217	2 168
Socialstyrelsen	2 898	2 600
Utrikesdepartementet	2 736	4 951
SIDA	1 439	-
Fiskeriverket	882	547
Justitiedepartementet	422	-
Kammarkollegiet/Samefonden	340	279
Övriga	157	412
Summa	126 391	143 105

LÄNSSTYRELSEN VÄSTERBOTTENS LÄN 2005

Not 11

Lämnade bidrag

	2005	2004
Finansiering av projekt	64 343	92 179
Lönegaranti	35 029	44 366
Bygdemedel	30 713	25 691
Regionalt utvecklingsbidrag	30 084	17 004
Interreg IIIA Kvarken-Mittskandia	27 920	27 845
EU – företagsstöd, landsbygds-, regionalt utv. bidrag	25 558	44 379
Landsbygdsstöd	16 864	17 651
Kalkningsbidrag	16 413	15 040
Åtgärder förenade områden	13 876	1 578
IT-infrastruktur, ortsammanbindande nät	11 219	25 668
EU –tvåan	6 262	10 875
Biologiskt återställningsbidrag	5 007	6 996
Stöd till kommersiell service	4 333	3 750
Upplåtelser	4 327	3 383
Miljöutbildningsprogrammet	4 169	3 276
Ersättning pga radioaktivt nedfall	3 857	3 492
Alkohol- och narkotikaförebyggande insatser	3 174	2 068
Bidrag till lokala och kommunala naturvårdsproj.	3 045	-
Statsbidrag – personligt ombud	2 898	2 600
Näringslivsutveckling i Barentsregionen	2 557	4 359
Interreg IIIC North	2 414	1 023
Älgvårdsfonden	2 139	2 317
Sysselsättningsbidrag	2 065	1 291
Viltskador	1 661	1 802
Övrigt	13 584	8 068
Summa	333 511	366 701

Not 12

Årets kapitalförändring

	2005	2004
Amortering av lån hos Riksgäldskontoret	4 100	4 057
Förändring upplupna personalkostnader	-1 374	271
Förändring upplupna övriga driftskostnader	-782	1 306
Förändring upplupna intäkter	-2 937	2 685
Avskrivningar	-4 630	-4 580
Egna projekt inom Interreg IIIA KvarkenMittskandia	202	9
Periodisering EG-medel i uppbördsavsnittet	4 040	-9 247
Lönegaranti	-500	169
Körkortsadministration	-178	-370
Direktfinansierade investeringar	494	2 068
Övriga poster	-185	20
Summa	-1 750	- 3612

BALANSRÄKNINGEN

Not 13

Immateriella anläggningstillgångar

Tillgångstyp	Ansk. värde IB	Årets inköp	Årets avyttr, utrangering	Årets avskrivn	Ack avskrivn	UB	Avskrivn- tider
2005							
Dataprogram	1 080	-	-	-366	-715	365	3 år
Summa	1 080	-	-	-366	-175	365	
2004							
Dataprogram	733	347	-	-253	-348	732	
Summa	733	347	-	-253	-348	732	

LÄNSSTYRELSEN VÄSTERBOTTENS LÄN 2005

Not 14

Förbättringsutgifter på annans fastighet

Länsstyrelsen har under budgetåret investerat 576 tkr (190 tkr) i förbättringsutgifter på annans fastighet, varför ackumulerade investeringar är 3 494 tkr (2 918 tkr). Avskrivningar har skett till ett värde av 254 tkr (374 tkr). Ackumulerade avskrivningar är 2 541 tkr (2 287 tkr). Under år 2004 gjordes en extra avskrivning med 63 tkr på anskaffningar gjorda 1997 och 1999 för att anpassa dessa till nuvarande investeringars avskrivningstid på 5 år.

Not 15

Maskiner, inventarier, installationer mm

Tillgångstyp	Ansk. värde IB	Årets inköp	Årets avyttr, utrangering	Årets avskrivn	Ack avskrivn	UB	Avskrivn- tider
2005							
Kontorsmaskiner, inventarier	5 606	446	-	-531	-4 910	1 142	4 år
Datorer, kringutrustning	19 316	1 246	-1 696	-2 176	-15 594	3 272	3-4 år
Bilar, transportmedel	6 398	1 107	-715	-1 302	-3 921	2 869	3-4 år
Summa	31 320	2 799	- 2 411	-4 009	-24 425	7 283	
2004							
Kontorsmaskiner, inventarier	5 320	698	-412	-460	-4 378	1 228	
Datorer, kringutrustning	17 785	3 157	-1 626	-2 379	-15 114	4 202	
Bilar, transportmedel	4 792	2 770	-1 164	-1 114	-3 335	3 063	
Summa	27 897	6 625	-3 202	-3 953	-22 827	8 493	

Under året har försäljning av anläggningstillgångar medfört en reavinst på 271 tkr (454 tkr).

Not 16

Utlåning

	2005	2004
IB	3 793	2 845
Nyutlåning		
-Såddfinansiering	1 934	998
Amorteringar		
- Investeringslån	-4	-6
- Lån till särskilt skuldyngda jordbrukare	-25	-25
- Fiskerilån	-	- 19
UB	5 698	3 793

Räntestödslånen eftergavs år 2004 efter beslut av Jordbruksverket, hela beloppet på 135 tkr var värdereglerat sedan tidigare.

Not 17

Periodavgränsningsposter

Större delbelopp som ingår i balanspostens sammansättning är:

	2005	2004
Förutbetalda kostnader - utomstatliga	2 940	3 127
Förutbetalda kostnader - inomstatliga	465	430
Upplupna bidragsintäkter - utomstatliga	3 797	3 254
Upplupna bidragsintäkter - inomstatliga	32 408	54 366
Övriga upplupna bidragsintäkter – utomstatliga	167	-
Övriga upplupna bidragsintäkter – inomstatliga	415	3 512
Summa	40 192	64 689

Delposten Förutbetalda kostnader – utomstatliga består främst av hyreskostnader. Upplupna bidragsintäkter - utomstatliga består till största delen av EU projekten Barents 2010 samt Service i Glesbygd. Vad gäller inomstatliga upplupna bidragsintäkter är den största delposten fordringar på Länsstyrelsen i Norrbottens län avseende EU:s strukturfond anslaget 19 33:5 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000-2006 25 890 tkr (47 370 tkr). Se även regleringsbrevets uppdrag nr 44. Övriga upplupna bidragsintäkter - inomstatliga avsåg år 2004 till största delen fordran på Länsstyrelsen i Norrbottens län avseende TA-intäkter. Av upplupna bidragsintäkter – utomstatliga avser 3 607 tkr (3 115 tkr) den egna verksamheten och 190 tkr (139 tkr) ska förmedlas vidare. Av upplupna bidragsintäkter - inomstatliga avser 3 870 tkr (5 926 tkr) den egna verksamheten och 28 538 tkr (48 440 tkr) ska förmedlas vidare.

LÄNSSTYRELSEN VÄSTERBOTTENS LÄN 2005

Not 18

Avräkning med statsverket (tkr)

	2005	2004
IB	-13 473	-31 226
Avräknat statsbudgeten		
- Anslag	264 496	299 028
- Inkomstitlar	-32 850	-46 172
Avräknat mot statsverkets checkräkning		
- Anslagsmedel som tillförts räntekontot	-99 786	-98 525
- Uppbördsmedel mm	284 847	221 294
- Transfereringar mm	-341 957	-357 872
UB	61 277	-13 473

Specificering på anslag och inkomstitlar redovisas i anslagsredovisningen.

Not 19

Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret

Länsstyrelsen har två räntekonton, varvid det ena avser deponerade medel och har en utgående behållning på 2 044 tkr (1 655 tkr). Till räntekontot, som avser Länsstyrelsens verksamhet, har Länsstyrelsen tillgång till en kredit på 6 200 tkr. Räntekontots sammansättning består av följande poster i mkr:

	2005	2004
18 32:1:20 Länsstyrelsen	1,5	-0,4
Leverantörsskulder	12,2	6,2
Kundfordringar	-2,8	-1,7
Bygdemedel inkomna slutet av dec	7,2	9,7
Upplåtelser	2,6	3,2
Bidragsmedel från annan myndighet	13,0	10,9
Övriga icke statliga bidrag	-0,2	-0,6
Ej reglerad moms, skatt och sociala avgifter o dy	3,2	3,6
Förutbetalda kostnader	-2,6	-2,5
Ej reglerade betalningsvägar SCR	-1,4	-2,4
Övrigt	0,3	-
Summa	33,0	26,0
Varav kortsiktigt likviditetsbehov	33,3	40,0

Not 20

Kassa, postgiro och bank

	2005	2004
Kassa	-	8
Föreningssparbanken (Bygdemedel, Villkorsmedel)	30 051	30 162
Skandinaviska Enskilda Banken (Interreg IIIB)	15 329	10 922
Saldo	45 380	41 092

Not 21

Statskapital utan avkastningskrav

	2005	2004
IB	6 343	5 376
Nyutlåning		
- Såddfinansiering	1 934	998
Återbetalningar		
- Investeringslån	-4	-6
- Lån till särskilt skuldyngda jordbrukare	-25	-25
UB	8 248	6 343

LÄNSSTYRELSEN VÄSTERBOTTENS LÄN 2005

Not 22

Balanserad kapitalförändring

Balanspostens sammansättning består av:

	2005	2004
Förändring av upplupna personalkostnader	-9 053	-9 384
Förändring av övriga upplupna verksamhetskostnader	509	-817
Nedskrivning av lån	-2 550	-2 550
Periodisering EG-medel i Uppbördsavsnittet	-6 060	3 187
Lönegaranti	3 840	3 671
Direktfinansierade investeringar	2 211	671
Körkortsadministration	533	904
Trygghetsstiftelsen	-265	-168
Förändring av övriga upplupna intäkter	3 512	826
Övriga poster	-616	-667
Summa	- 7 939	- 4 327

Not 23

Fonder

	2005	2004
Bygdemedel	42 635	44 172
Villkorsmedel	9 964	10 808
Älgvårdsfonden	1 153	1 509
Summa	53 752	56 489

Fondposternas intäkter och kostnader under året har varit

	2005	2004
Bygdemedel		
Intäkter		
- Bygdemedelsavgifter	28 041	26 904
- Räntor	503	457
Kostnader		
- Verksamhetskostnader	-613	-417
- Bidragsutbetalningar	-30 713	-25 691
Resultat	- 2 782	1 253
Ofördelade medel	1 245	6 066

Villkors medel

Intäkter		
- Räntor	172	223
Kostnader		
- Bidragsutbetalningar	-1 016	-581
Resultat	-844	-358

Älgvårdsfonden

Intäkter		
- Fällavgifter	1 783	1 999
Kostnader		
- Verksamhetskostnader	-	-
- Bidragsutbetalningar	-2 139	-2 317
Resultat	-356	-318
Totalt Resultat	-3 982	577

Not 24

Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser

	2005	2004
Ingående avsättning	102	139
Årets pensionskostnad	10	36
Årets pensionsutbetalning	-50	-73
Utgående avsättning	62	102

LÄNSSTYRELSEN VÄSTERBOTTENS LÄN 2005

Not 25

Lån i Riksgäldskontoret

Länsstyrelsen disponerar enligt regleringsbrev daterat den 8 december 2005 en låneram på 9 000 tkr i Riksgäldskontoret.

	2005	2004
IB	7 334	6 617
Amorteringar	-4 099	-4 057
Ny upplåning	3 407	4 774
UB	6 642	7 334

Not 26

Övriga skulder

Saldot består till största delen av Valutakontona för Interreg IIIB Northern Periphery där skulden är 15 329 tkr (10 922 tkr).

Not 27

Periodavgränsningsposter

Balanspostens sammansättning består av:

	2005	2004
Upplupna kostnader - utomstatliga	11 553	9 496
Upplupna kostnader - inomstatliga	213	305
Oförbrukade bidrag - utomstatliga	3 648	3 092
Oförbrukade bidrag - inomstatliga	92 687	25 073
Övriga förutbetalda intäkter - utomstatliga	2 020	6 060
Övriga förutbetalda intäkter - inomstatliga	7	-
Summa	110 128	44 026

De största posterna i balansposten Upplupna kostnader avser upplupna semesterlöner på 7 092 tkr (5 957 tkr) och upplupna sociala avgifter på 3 366 tkr (2 822 tkr). Posten Oförbrukade bidrag avseende andra myndigheter består bl a av medel från Naturvårdsverket på 80 900 tkr (11 490 tkr), Jordbruksverket 2 056 tkr (2 071 tkr), Utrikesdepartementet 2 929 tkr (5 069 tkr) samt Riksantikvarieämbetet 537 tkr (1 041 tkr). Av oförbrukade bidrag utomstatliga avser 3 443 tkr (2 484 tkr) den egna verksamheten och 205 tkr (608 tkr) ska förmedlas vidare. Av oförbrukade bidrag inomstatliga avser 16 871 tkr (16 854 tkr) den egna verksamheten och 75 816 tkr (8 219 tkr) ska förmedlas vidare.

Not 28

Eventual tillgång

	2005	2004
Avskrivningslån/landsbygdsbidrag		
Regionalekonomi och näringsliv	238 595	216 215
Bygdemedel	-	625
Summa	238 595	216 840

ANSLAGSREDOVISNING (tkr)

Not 29

18 32:01.020 Länsstyrelserna mm

I regeringsbeslut från den 16 december 2004 tilldelades Länsstyrelsen 98 891 tkr. Genom ett ändringsbeslut den 22 juni 2005 tilldelades Länsstyrelsen ytterligare 895 tkr. Enligt regeringsbeslut den 20 december 2005 får anslagsbehållningen från år 2005 disponeras enligt 3% regeln.

Not 30

19 33:01:020 Allmänna regionalpolitiska åtgärder

I regeringsbeslut den 22 december 2004 sägs att positivt överföringsbelopp från år 2004 inte får disponeras av Länsstyrelsen utan särskilt beslut av regeringen. Enligt regeringsbeslut den 20 december 2005 får anslagsbehållningen från år 2005 disponeras enligt 3% regeln.

Not 31

19 33:05:003 Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2000-2006 – Åtgärder inom Interreg III A-programmet

I regeringsbeslut den 16 december 2004 sägs att positivt överföringsbelopp från år 2004 inte får disponeras av Länsstyrelsen utan särskilt beslut av regeringen. Enligt regeringsbeslut den 15 december 2005 får all anslagsbehållning disponeras.

LÄNSSTYRELSEN VÄSTERBOTTENS LÄN 2005

Not 32

22 37:07:016 IT-infrastruktur: Regionala transportnät mm

I regeringsbeslut den 22 december 2004 sägs att anslagssparandet från år 2004 inte kan användas vid ingången av år 2005 utan ställs till Regeringens disposition. Genom ett ändringsbeslut den 3 november 2005 återförs anslagssparandet från år 2004 samtidigt som 43 988 tkr ställs till Regeringens disposition. Den 8 december 2005 tilldelas 147 tkr genom ett ändringsbeslut samtidigt som 43 988 tkr återförs till Länsstyrelsen. Enligt regeringsbeslut den 15 december 2005 får all anslagsbehållning disponeras.

INKOMSTTITLAR (tkr)

Not 33

2811 Övriga inkomster av statens verksamhet

Intäkter och kostnader liksom realisationsvinster och realisationsförluster för Jordfondens verksamhet bokförs mot inkomstiteln 2811. Intäkter har erhållits med 63 tkr (10 tkr), kostnaderna har varit 94 tkr (159 tkr) och realisationsvinsten 0 tkr (1 656 tkr). Under året har 721 tkr (1 148 tkr) inbetalats till inkomstiteln 2811 Övriga inkomster av statens verksamhet pga av återkrav av olika företagsstöd utbetalade enligt bl a förordningen om regionalpolitiskt stöd (1990:642). Övrigt 21 tkr (25 tkr).

Not 34

Avvikelse mot beräknat belopp i regleringsbrev

Den största avvikelsen mot beräknat belopp avser Interreg IIIA KvarkenMittskandia. Sista rekvisitionen från EU gjordes med underlag från utbetalningar till och med oktober. Tyngdpunkten på utbetalningarna ligger dock i december månad vilket kommer mot inkomstiteln under år 2006. Täckavgifter har fakturerats både för år 2004 och 2005.

FINANSIERINGSANALYS (tkr)

Not 35

Avskrivningar enligt resultaträkningen
Ingår inte i finansieringsanalysen

	2005	2004
	-4 630	-4 580

Not 36

Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt resultaträkningen
Justering:
Investering - reavinst
Intäkter enligt finansieringsanalysen

	2005	2004
	12 286	10 526
	-81	-51
	12 205	10 475

Not 37

Intäkter av bidrag enligt resultaträkningen
Justering:
Amortering
Intäkter enligt finansieringsanalysen

	2005	2004
	54 082	57 615
	-536	-568
	53 546	57 047

Amorteringen återfinns i bidragsmedel för amortering i finansieringsanalysen.

Länsstyrelsen Västerbotten
Storgatan 71 B, 901 86 Umeå

www.vasterbotten.lst.se
lansstyrelsen@ac.lst.se
090-10 70 00